

សកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université royale de droit et des sciences économiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការចុះបញ្ជីជីវិតនៅកម្ពុជា

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ៖ **កា ព្រិស្តា**

ស៊ុន អង្គសុផាឡរក្ស

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោកស្រី **ម៉ុងលី បញ្ញា**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី ២១

ឆ្នាំចូលសិក្សា

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០១៧

២០២១

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំបាទ **កា ព្រីស្តា** និង **ស៊ិន អន្តសុដាឡារក្ស** ជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រ នីតិសាស្ត្រឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី ២១ នៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំសិក្សា ២០១៧-២០២១ សូមធ្វើការសម្តែងនូវមនោសសព្វោតនាប្រកបដោយកត្តញ្ញតាធម៌ និងគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ៖

- ជាបឋម យើងខ្ញុំ សូមប្រណម្យម្រាមដៃដល់ លំខិនកាយ វាចា ចិត្ត គោរពដល់៖
 - **លោកឪពុក កា រ៉ូហ្សា**
 - **លោកឪពុក ស៊ិន រ៉ែម**
 - **អ្នកម្តាយ ចិន ស្រស់**
 - **អ្នកម្តាយ ហេង ផល្លា**
 - **បងប្រុស កា វ៉ិហ្សា**
 - **បងស្រី ស៊ិន សុគុណធម៌**
 - **ម្តងស្រីទាំងពីរ**
 - **ម្តងប្រុស ស៊ិន អន្តសុដាឡារ៉ូន**

ដែលបានផ្តល់នូវកំណើត ជំនួយ ភាពកក់ក្តៅ ការមើលថែ តាំងពីតូចក្រូចឆ្មាររហូតដឹងក្តី ព្រមទាំងផ្តល់នូវឱកាសឱ្យយើងខ្ញុំបានសិក្សារៀនសូត្រ ព្រមទាំងឧបត្ថម្ភគាំទ្រទាំងផ្នែកថវិកា និងផ្នែកប្រាជ្ញាស្មារតី ដោយធ្វើការលើកទឹកចិត្ត ជំរុញ និងបណ្តុះនូវស្មារតី ខិតខំ ប្រឹងប្រែង សង្វាត ឱហាត ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ ក្នុងបេសកកម្មក្រេបជញ្ជក់នូវចំណេះដឹង ពង្រឹងនូវពុទ្ធិ តាំងពីកម្រិតមត្តេយ្យសិក្សារហូតដល់ថ្នាក់ឧត្តមសិក្សានេះ។

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត លុយ ចន្ទ្យា សាកលវិទ្យាធិការ រួមទាំង **លោក ញឹក វុធី ប្រធានការិយាល័យស្រាវជ្រាវ** និង **អ្នកគ្រូ សុត សួន** ទទួលបន្ទុកសារណា ផ្នែកច្បាប់ និងសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យយើងខ្ញុំបានចូលសិក្សារៀនសូត្រ និងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានៅសកលវិទ្យាល័យនេះ នឹងផ្តល់នូវភាពកក់ក្តៅ ទំនុកចិត្ត ព្រមទាំងបង្គោលគ្រឹះដោយស្រួលនៅកម្រិតឧត្តមសិក្សានេះ។

លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ ម៉ូលី បញ្ញា ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដែលបានឆ្លៀតឱកាសដ៏មមាញឹក ព្រមទាំងចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីបង្ហាត់បង្ហាញ ណែនាំ ជាពិសេសផ្តល់នូវការលើកទឹកចិត្ត រួមជាមួយនិងឯកសារមួយចំនួនមកដល់យើងខ្ញុំ ក្នុងការសម្រួលដល់ដំណើរការរៀបចំសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះឡើង។

ជាទីបញ្ចប់យើងខ្ញុំ សូមគោរពប្រសិទ្ធពររបស់សួរស្តីជូនដល់ **លោកឪពុក អ្នកម្តាយ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រីឌូបុរស ព្រីឌូបុរសរង សាស្ត្រាចារ្យលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បុគ្គលិកសិក្សា** ទាំងអស់ជួបតែសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន និងជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ចការងារ។

អារម្ភកថា

សព្វថ្ងៃចំនួននៃកំណើនប្រជាជនមានការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស រីឯចំនួនផ្ទៃដីគឺមិនមានការកើនឡើង ដូចចំនួននៃកំណើនប្រជាជននោះទេ ។ ដោយសារកំណើនប្រជាជននេះហើយ ទើបមានការស្វែងរកដីថ្មីដើម្បីធ្វើ ជាលំនៅដ្ឋាន។ ការស្វែងរកដីថ្មីនេះ បណ្តាលឲ្យមានជម្លោះដីធ្លីកើតមានឡើងផងដែរ។ ការដោះស្រាយជម្លោះដី មានភាពមិនសុក្រឹត ដោយខាងប្រជាពលរដ្ឋបានមើលភាពមិនប្រក្រតីនៃដំណើរដោះស្រាយ។ ដោយសារតែ ឃើញភាពមានមទិលសង្ស័យរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានទៅប្រព័ន្ធការដោះស្រាយជម្លោះដីធ្លី ទើបក្រុមយើងខ្ញុំ បានជ្រើសរើសយកប្រធានបទនេះឡើង ដើម្បីជម្រះនូវភាពសង្ស័យកើតមានឡើង។

ក្រោមប្រធានបទ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជា ជាប្រធានបទមួយដែលបានផ្តោតសំខាន់ទៅការចុះបញ្ជីដី ធ្លីនៅកម្ពុជា វិវាទដែលកើតមាននៅពេលចុះបញ្ជី ដំណោះស្រាយវិវាទដីធ្លី ដែលកើតមានឡើងក្នុងព្រះរាជ ណា-ចក្រកម្ពុជា។ ការសិក្សាទៅការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅក្នុងសារណានេះ គឺបង្ហាញពីឆន្ទៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុង ការផ្តល់កម្មសិទ្ធិដីឯកជនជូនប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការកាន់កាប់ដី សិទ្ធិក្នុងការទិញលក់ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដីឲ្យទៅកូន ចៅកាន់បន្ត រួមមានទាំងចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនត្រូវមានការកែប្រែ និងពង្រឹងបន្ថែមតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង បន្ថែមពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ។

ខ្លឹមសារនៃសារណាទាំងមូល ចង់បង្ហាញអំពីដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី ការផ្តល់សេវាចុះ បញ្ជីដីធ្លី បញ្ហាដែលកើតក្នុងពេលចុះអនុវត្តការចុះបញ្ជីដីធ្លី និងដំណោះស្រាយជូនប្រជាពលរដ្ឋដែលមានវិវាទដី ធ្លី។ ទោះជាការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជា ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ក្តីក៏ក្រុមយើងខ្ញុំគិតថានៅមាន អត្ថន័យណាមួយ ឬក៏ហុសអក្ខរវិទ្ធីត្រង់កន្លែងណាមួយដោយអចេតនា ឬការភ្លេចភ្លាំងដោយប្រការណាមួយ ជាក់ជាមិនខាន ប្រសិនបើមានកំហុសខុសឆ្គងណាមួយពិតមែន យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សូមសម្តែងការស្វាគមន៍ ចំពោះមតិវិះគន់ដើម្បីស្ថាបនាពីសំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ មិត្តនិស្សិត និងមិត្តអ្នកអានគ្រប់គ្នាអំពី ការសិក្សាសារណាមួយនេះឲ្យកាន់តែមានសុក្រឹតភាពបន្ថែមទៀត និងទុកជាប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកដែលចង់ ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីប្រធានបទមួយនេះ។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី ១

សញ្ញាណទូទៅនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី

ផ្នែកទី១៖ ប្រវត្តិនៃការកាត់កាត់ដីធ្លីនៅកម្ពុជា ៥

- ១- សម័យបុរាណ (មុនឆ្នាំ១៨៨៤) ៥
- ២- សម័យអាណានិគមបារាំង ៥
- ៣- សម័យកម្ពុជាមានឯករាជ្យ ៧
- ៤- សម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ៧
- ៥- សម័យសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ៧
- ៦- សម័យរដ្ឋកម្ពុជា ៨
- ៧- សម័យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ១០

ផ្នែកទី២៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីក្រោយឆ្នាំ១៩៨៩ ១០

ជំពូកទី ២

ប្រភេទនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជា

ផ្នែកទី១៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីលើកដំបូង ១៣

- កថាខណ្ឌទី១៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ១៣
 - ក-និយមន័យ ១៤
 - ខ-ស្ថានភាពនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ១៤
 - គ-នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ១៥
- កថាខណ្ឌទី២៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដោយដុំ ៣១
 - ក-និយមន័យ ៣១
 - ខ-ស្ថានភាពនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ៣២
 - គ-នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ៣២

កថាខណ្ឌទី៣៖ ការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម	៤៧
ក-គោលការណ៍ក្នុងចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម	៤៧
ខ-លក្ខខណ្ឌអនុវត្ត	៤៧
គ-នីតិវិធីក្នុងការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម	៤៧

ផ្នែកទី២៖ ការចុះបញ្ជីដីបន្ត..... ៤៩

កថាខណ្ឌទី១៖ ការចុះបញ្ជីតាមរយៈកិច្ចសន្យា	៤៩
ក-ភាគី	៥០
ខ-ការពិនិត្យ និងការសម្រេចលើឯកសារ	៥០
កថាខណ្ឌទី២៖ ការចុះបញ្ជីក្រៅកិច្ចសន្យា (គ្មានការព្រមព្រៀង)	៥៣
ក-តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ	៥៣
ខ-តាមរយៈការប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយនៃក្បាលដីដោយធម្មជាតិ ឬតាមរយៈតម្រូវការនៃផលប្រយោជន៍សាធារណៈ	៥៤

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន..... ៥៦

អនុសាសន៍..... ៥៧

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ

សេចក្តីផ្តើម

១- លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងបរិបទនៃសកលភារូបនីយកម្ម ការរៀបចំដែនដី ដែលជាផ្នែកចម្បងមួយនៃគោលនយោបាយដីធ្លីត្រូវមានលក្ខណៈទន់ភ្លន់ និងតម្រង់ទិសគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គមឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងចីរភាព។ នេះជាប្រការដ៏សំខាន់ចំពោះចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការទទួលបាននូវសុខសន្តិភាព និងឯកភាពជាតិទឹកដី និងមានគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបន្តពង្រឹងការបង្រួបបង្រួមសង្គមកម្ពុជាទាំងមូល ការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចផ្ទៃក្នុងការថែរក្សា និងការពង្រឹងស្ថាពរសីលធម៌ជាតិ ការស្រឡាញ់ទឹកដីធនធាន ធម្មជាតិ វប្បធម៌ អរិយធម៌ ដែលបានបាក់ស្រុតដោយសារសង្គ្រាមអូសបន្លាយអស់រយៈពេលរាប់ទសវត្សរ៍មកនេះ និងការបំផ្លិចបំផ្លាញធ្វើឲ្យក្រឡាប់ចាក់សង្គមដោយសាររបបប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលជាប្រហារ ហាវ ព្រៃផ្សៃ និងពុំធ្លាប់មានក្នុងការប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាពីមុនមកទេ។ ដូច្នោះការរៀបចំទឹកដីត្រូវផ្អែកលើ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពី គោលនយោបាយដីធ្លីព្រមទាំងតម្រង់ទិសទៅរកការ អភិវឌ្ឍភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ក្រុង ខេត្ត រាជធានី និង ប្រទេសទាំងមូលសំដៅពង្រឹងមូលធនសង្គម កសាងទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គមឲ្យបានកាន់តែជិតស្និទ្ធ តាមរយៈការផ្តល់ សេវាកម្មផ្សេងៗខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ការកំសាន្ត ទេសចរណ៍។ល។

នៅចុះទស្សវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៩០ មានមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីធ្លីបច្ចុប្បន្ននោះ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមឡើង។ ក្រោយពីច្បាប់ភូមិបាលត្រូវបានរដ្ឋាភិបាលអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០១ ពេលនោះមានបទបញ្ជាមួយចំនួនបានដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីដីធ្លី ហើយបានដាក់ចេញនូវតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវនានាសម្រាប់អាជ្ញាធរសុរិយោដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ជាងមួយទសវត្សរ៍មកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមានការឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន បានខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពអង្គការរដ្ឋបាលដីធ្លីរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងដើម្បីចុះបញ្ជីក្បាលដីទាំងអស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ហេតុផលនៃការអភិវឌ្ឍនេះគឺដើម្បីធ្វើឱ្យសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីកាន់តែមានសុវត្ថិភាព តាមរយៈការផ្តល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ និងរៀបចំឯកសារជាផ្លូវការ ដែលជាលទ្ធផលនឹងចូលរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដោយលើកកម្ពស់លទ្ធភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារ អភិវឌ្ឍមុខងារទីផ្សារដីធ្លីនិងបង្កើតនិយោគទុន។

២- ចំណោទបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

នៅពេលបច្ចុប្បន្នប្រទេសកម្ពុជាមានការកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់នូវបញ្ហាជាច្រើន ក្រោយពីភ្លើងសង្គ្រាមនៅកម្ពុជាបានរលត់ ឃើញថាចំនួនប្រជាជននៅកម្ពុជាហាក់មានសន្ទុះកើនឡើងប្លែកគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ហេតុនេះកំណើនតម្រូវការដីធ្លី និងផ្ទះសំបែងក៏ត្រូវបានកើនឡើងទៅតាមកំណើនប្រជាជនផងដែរ។ អស់រយៈពេលជាង២០ឆ្នាំមកនេះ និន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍនៅកម្ពុជាត្រូវបានកត់សំគាល់ដោយការរីករាលដាលនៃវិវាទដីធ្លី និង

ការរំលោភបំពានសិទ្ធិកាន់កាប់ដី។ បញ្ហានានាជុំវិញដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងកសិពាណិជ្ជកម្ម គឺកើតចេញពី ដើមហេតុចម្បងនៃការរំលោភបំពានលើទ្រព្យសម្បត្តិឯកជន និងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនានា។ វិវាទដីធ្លីចេះតែ កើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំជាពិសេសនៅតំបន់ខ្ពង់រាប ដែលតំបន់មានគម្រោងរុករកធនធានជាច្រើនបាន តាំងមូលដ្ឋាននៅទីនោះ ហើយជនចំណាកស្រុកមកពីខេត្តផ្សេងបានផ្លាស់ទីលំនៅចូលទៅរស់នៅដីដែលបាន ប្រើប្រាស់ដោយប្រជាជនក្នុងតំបន់។ តំបន់ដែលជាធាតុសំខាន់ទីពីរ សម្រាប់វិវាទដីធ្លី គឺតំបន់ទីក្រុង ឬហៅបាន ថាជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសរាជធានីភ្នំពេញ និងបណ្តាខេត្តជិតៗរាជធានីភ្នំពេញ។

ហេតុនេះហើយទើបក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ បានសហការជាមួយនិងក្រសួង ពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីដាក់ឱ្យដំណើរការ និងជម្រុញការចុះបញ្ជីដីធ្លី និងចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិជូនប្រជាពលរដ្ឋទូទាំង ព្រះរាជណាចក្រកម្ពុជាដើម្បីធានានឹងការពារកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ជូនប្រជាពលរដ្ឋ ដែលកើតចេញពីការរំលោភ បំពានពីអ្នកមានអំណាច។

ការសិក្សាពីប្រធានបទនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញនូវបញ្ហាចោទដូចជា:

- តើធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីទទួលបានការចុះបញ្ជីដី និងការទទួលបានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើដីរបស់ខ្លួន?
- តើការចុះបញ្ជីដីមានតាំងពីពេលណា?
- តើប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីដីនៅកម្ពុជាមានប៉ុន្មានប្រភេទ?
- តើដំណើរការប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីដីប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងដូចម្តេច?

៣- គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ចំពោះគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះ គឺក្រុមយើងខ្ញុំបានមើលឃើញដូចជា:

ទី១៖ ដោយសារតែ ជម្លោះដីដែលភាគច្រើនកើតឡើងពីបំពានទៅលើសិទ្ធិម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី ពីខាងអ្នក មានអំណាច ដែលកេងចំណេញទៅលើប្រជាពលរដ្ឋមានការយល់ដឹងតិចតួចអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដែលជាម្ចាស់ កម្មសិទ្ធិ នេះជាចំណុចស្នូលដ៏សំខាន់ក្នុងការស្រាវជ្រាវមួយនេះ។

ទី២៖ ដើម្បីចែករំលែកអំពីសិទ្ធិ ចំណេះដឹង ជម្រុញ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រជាពលរដ្ឋធ្វើការចុះបញ្ជីដីធ្លី។ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ក្នុងការការពារជូនម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដី រៀបរយពីការរំលោភបំពានផ្សេងៗ។ នៅពេលដែលមានជម្លោះដីធ្លី ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដី (ឬដីរឹង) គឺជាឯកសារនិងភស្តុតាងយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ការពារដី ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

ទី៣៖ ធ្វើឡើងដើម្បីពង្រឹង និងបង្កើនប្រសិទ្ធិវិស័យនៃការចុះបញ្ជីដីនៅកម្ពុជាឱ្យកាន់តែមានភាពងាយ ស្រួល និងមានលក្ខណៈល្អប្រសើរឡើង នឹងត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- ផែនការនៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការសរសេរកិច្ចការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះ

- ដែនកំណត់ក្នុងការសរសេរត្រូវបានកំណត់យកប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅប្រទេសកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំ និងរៀបចំដោយក្រសួងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- ចំពោះវិសាលភាពសម្រាប់ការចុះបញ្ជីដីធ្លី ដែលស្របតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលពាក់ព័ន្ធជាគោលក្នុងការស្រាវជ្រាវ ក្នុងនោះមាន៖
 - អនុក្រឹត្យលេខ៤៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ “ស្តីពីនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី” (តទៅហៅថា អនុក្រឹត្យលេខ៤៦)។
 - អនុក្រឹត្យលេខ៤៨អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពី “ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ” (តទៅហៅថា អនុក្រឹត្យលេខ៤៨)។
 - សារាចរណែនាំលេខ០០១ ជន/សជ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពី “អនុវត្តនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី (ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ)” (តទៅហៅថា សារាចរណែនាំលេខ០០១) ។
 - សារាចរណែនាំលេខ១៤ ជនស/សរ ណន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពី “អនុវត្តនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ” (តទៅហៅថា សារាចរណែនាំលេខ១៤) ។
 - សារាចរណែនាំ លេខ០២ ជនស/សជ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពី “ការចុះបញ្ជីដីបន្ត” (តទៅហៅថា សារាចរណែនាំលេខ០២) ។
 - សារាចរណែនាំលេខ០៦ សណន ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ “ស្តីពីគោលការណ៍ និងនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម” (តទៅហៅថា សារាចរណែនាំលេខ០៦) ។

៥- សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

សារៈសំខាន់នៃប្រធានបទដែលក្រុមយើងខ្ញុំលើកយកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ មានដូចជា៖

- សារៈសំខាន់ចំពោះប្រទេសជាតិ
 - ផ្សព្វផ្សាយនិងចែករំលែកអំពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី
 - អាចជួយការយល់មួយផ្នែកក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះដីធ្លី
 - ប្រជាពលរដ្ឋអាចស្វែងយល់អំពីសិទ្ធិដែលខ្លួនមានក្នុងនាមជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដី
- ចំពោះជនរងគ្រោះ
 - ដឹងអំពីសិទ្ធិនៃការធ្វើបណ្តឹងទាក់ទងនឹងជម្លោះដីធ្លី
 - ដឹងអំពីសិទ្ធិ តតាំងចំពោះជនអ្នកមានអំណាចការរំលោភលើកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន
- ចំពោះក្រុមយើងខ្ញុំ
 - ទទួលបានចំណេះដឹងអំពីនិងបទពិសោធន៍ការចុះបញ្ជីដីធ្លី
 - ស្វែងយល់មិត្តអំពីការចុះបញ្ជីធំៗទាំងពីរគឺ ការចុះបញ្ជីដីដំបូង និងការចុះបញ្ជីដីបន្ត។

- បានយល់ដឹងអំពីកត្តាដែលនាំមានជម្លោះដីធ្លីកើតឡើងក្នុងដំណាក់កាលនៃដំណើរការនៃចុះបញ្ជីដី។

- ចំពោះសាធារណៈជនទូទៅ

- យល់ដឹងអំពីឯកសារដែលត្រូវត្រៀមសម្រាប់ការចុះបញ្ជីដីធ្លី
- យល់ដឹងអំពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីដំបូងនិងការចុះបញ្ជីបន្ត
- លើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមចុះបញ្ជីដីធ្លីឲ្យបានគ្រប់គ្នា ដើម្បីធានាដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី។

៦- វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការសរសេរកិច្ចការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទស្តីពី “ការចុះបញ្ជីដីនៅកម្ពុជា” យើងខ្ញុំបានធ្វើការស្រាវជ្រាវដោយបានស្រាវជ្រាវពីងផ្នែកលើប្រភពទិន្នន័យចំនួនពីរគឺ៖ ទិន្នន័យចម្បង និងទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ។

ទិន្នន័យចម្បង៖ កម្រងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាពាក់ព័ន្ធនឹងដីធ្លី និងនគរប្រតិបត្តិកម្មឆ្នាំ ១៩៨៥-២០១៥ រួមមានអនុក្រឹត្យ ច្បាប់ ប្រកាស សារាចរណែនាំ សេចក្តីជូនដំណឹងដែលចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។

ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ៖ ត្រូវបានស្រាវជ្រាវតាមគេហទំព័ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងតាមគេហទំព័ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងគេហទំព័រព័ត៌មានក្នុងស្រុក។

៧- វេទនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះចែកចេញជា២ជំពូកគឺ៖

សេចក្តីផ្តើម៖ បរិយាយអំពី លំនាំបញ្ហា នៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ដែនកំណត់និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ និងវេទនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ។

ជំពូកទី ១៖ បរិយាយអំពី ប្រវត្តិនៃការប្រែប្រួលនៃការកាន់កាប់ដីធ្លី និងធ្វើជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដីធ្លីទៅតាមបរិបទសង្គម និងសម័យកាល ហើយបរិយាយអំពីសញ្ញាណការចុះបញ្ជីដីនៅកម្ពុជា។

ជំពូកទី ២៖ បានសិក្សាលម្អិតទៅលើប្រភេទនៃការចុះបញ្ជីដីនៅកម្ពុជា ជាពិសេសគឺផ្តោតសំខាន់លើនីតិវិធី និងដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីដីនៅកម្ពុជាចាប់ពីដំណើរការចុះបញ្ជីរហូតដល់ការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លីពេញលេញទៅតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ជំពូកទី ១

សញ្ញាណទូទៅនៃការ
ចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជា

ជំពូកទី ១

សញ្ញាណទូទៅនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី

ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធមួយដែលគេ ហៅថាប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីសុរិយោដី ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងស្របតាមច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១។ នៅក្នុងប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីសុរិយោដីនេះ បានកំណត់ប្រភេទកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លី និងសិទ្ធិប្រកួតប្រជែងផ្សេងៗទៀតលើអចលនវត្ថុ ត្រូវបានគេកាត់ត្រាទុកក្នុងសៀវភៅសុរិយោដី ដែលត្រូវបានថែរក្សាដោយរដ្ឋបាលសុរិយោដី¹

នៅក្នុងជំពូកនេះ យើងនឹងសិក្សា ពីប្រវត្តិដែលទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី (ផ្នែកទី ១) មានការផ្លាស់ប្តូរប្រែប្រួលយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះនៅប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកនេះ បន្ទាប់មកយើងនឹងសិក្សាអំពីការចុះបញ្ជីដីធ្លី (ផ្នែកទី ២)។

ផ្នែកទី១៖ ប្រវត្តិនៃការកាត់កាត់ដីនៅកម្ពុជា

ប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបរិបទសង្គមបានធ្វើឱ្យកម្មសិទ្ធិដីធ្លី មានការប្រែប្រួលពីសម័យកាលមួយទៅសម័យកាលមួយ។ ហេតុនេះយើងគាប្បីត្រូវសិក្សា ពី៥ សម័យកាលធំៗគឺ៖(១) សម័យបុរាណ (មុនឆ្នាំ១៨៨៤) (២) សម័យអាណានិគមបារាំង (៣) សម័យកម្ពុជាមានឯករាជ្យ (៤) សម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (៥) សម័យសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា (៦) សម័យរដ្ឋកម្ពុជា (៧) សម័យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន។

១- សម័យបុរាណ (មុនឆ្នាំ១៨៨៤)

តាមច្បាប់ខ្មែរកាលពីសម័យបុរាណ មិនមានការតម្រូវឱ្យបង់ពន្ធលើដីធ្លីដូចដែលយើងបានស្គាល់នាសម័យបច្ចុប្បន្ននេះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពន្ធក្នុងទម្រង់ជាសួយសារអាករ ត្រូវបានតម្រូវឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ដីបង់ផ្នែកលើគោតផលដំណាំដែលប្រមូលបានក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ។ របបពន្ធដារនោះ មិនត្រូវបានគេផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងដីទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានគេផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោតផលដំណាំពោលគឺ ផ្នែកលើសកម្មភាពបង្កបង្កើនផលកសិកម្ម។

នៅអំឡុងពេលប្រមូលគោតផលកសិកម្ម អាជ្ញាប្លង់ ឬមន្ត្រីរាជវាំង ចុះទៅតាមខេត្តនានាក្នុងភូមិភាគនីមួយៗគេត្រូវប្រគល់បញ្ជីឈ្មោះកសិករ និងពាណិជ្ជករជូនទៅឱ្យអាជ្ញាប្លង់ ឬមន្ត្រីរាជវាំងទាំងនោះ ។តាមរយៈការប្រើប្រាស់បញ្ជីឈ្មោះទាំងនេះ អាជ្ញាប្លង់ ធ្វើការវាយតម្លៃលើគោតផលដំណាំរបស់កសិករ ដែលឃើញមាននៅនឹងកន្លែងជាក់ស្តែង ហើយកាត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅកាតព្វកិច្ចពន្ធដែលកសិករជំពាក់ព្រះមហាក្សត្រ។ ដូច្នេះតាមច្បាប់ខ្មែរសម័យបុរាណ ការធ្វើប្រកាសនេះទៅអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគឺជាការចាំបាច់សម្រាប់រដ្ឋធ្វើការប្រមូលពន្ធ ប៉ុន្តែវាមិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យធ្វើសម្រាប់ការទទួលស្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីរបស់អ្នកកាន់កាប់នោះទេ។

២- សម័យអាណានិគមបារាំង

¹ រដ្ឋបាលសុរិយោដី គឺជាផ្នែកមួយនៃក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ហើយមាននៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់រាជធានី-ខេត្ត និងថ្នាក់ក្រុង-ស្រុក-ខណ្ឌ។

អនុសញ្ញាឆ្នាំ១៨៨៤ ដែលបានធ្វើឡើងរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងប្រទេសបារាំង បាននាំឲ្យមានការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចផ្នែករដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋ ឲ្យទៅបារាំងកាន់កាប់។ ព្រះមហាក្សត្រស៊ីសុវត្ថិ ដែលបានចូលគ្រងរាជសម្បត្តិក្នុងឆ្នាំ១៩០៦ បានរក្សាទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយបារាំងពេញមួយរដ្ឋកាលរបស់ព្រះអង្គ។ ក្នុងកាលៈទេសៈនោះហើយដែលនៅឆ្នាំ១៩២០ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើប្រាស់។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនោះ ដែលទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិប្រក្សក្សភាគច្រើនបានចម្លងយកតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណីរបស់បារាំងនាពេលនោះ ហើយបានកែប្រែជាសារវន្តលើច្បាប់សម័យបូរណស័ព្ទពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កម្ពុជា។ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០ បានចែងអំពីភាពខុសគ្នា រវាងអចលនវត្ថុ និងចលនវត្ថុ បានទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លីបានបង្កើតនូវប្រភេទសិទ្ធិថ្មីមួយគឺ សិទ្ធិកាន់កាប់ជាភោគៈ ដែលនាំឲ្យដល់លទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិព្រមទាំងបានទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិប្រក្សក្សនានា ដូចជា សិទ្ធិផលប្រភេទ សិទ្ធិប្រើប្រាស់និងស្នាក់នៅ សិទ្ធិសេវភាព សិទ្ធិបញ្ជាំ និងសិទ្ធិហ៊ុំប៉ូតែក។ ព្រះមហាក្សត្រ លែងមានសិទ្ធិធ្វើជាម្ចាស់ផ្តាច់មុខលើដីធ្លីទាំងអស់នៅក្នុងរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៀតឡើយ។ កម្មសិទ្ធិឯកជន ត្រូវបានច្បាប់កំណត់ថាជាសិទ្ធិអាស្រ័យផល និងសិទ្ធិចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិ។ សិទ្ធិនេះត្រូវបានអនុវត្តក្នុងព្រំដែនកំណត់ និងស្របតាមលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលចែងក្នុងច្បាប់។ មាត្រា៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៤៧ បានទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិដាច់ខាត និងសិទ្ធិផ្តាច់មុខនៃសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិនេះ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០ បានបន្តទទួលស្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់មួយប្រភេទ ដែលគេស្គាល់ថាជាសិទ្ធិកាន់កាប់ជាភោគៈ ដែលនាំដល់លទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ ហើយដូចដែលបានធ្វើកំណត់សម្គាល់ពីខាងលើ សិទ្ធិនេះមានលក្ខណៈខុសគ្នាជាសារវន្តពីសិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីពីមុនៗមក។ សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីក្រោមច្បាប់ខ្មែរកាលពីសម័យបូរណ ដែលមិនអាចនាំដល់ការទទួលបានកម្មសិទ្ធិលើដីនោះឡើយ ចំណែកសិទ្ធិកាន់កាប់ភោគៈវិញ គឺមានគោលបំណងច្បាស់លាស់ក្នុងការធ្វើលទ្ធកម្មនូវកម្មសិទ្ធិលើដីនោះ។ ជាលទ្ធផលនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០ គឺថាបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិកាន់កាប់ជាភោគៈ ហើយតាមរយៈដំណើរការដែលមានចែងលម្អិតនៅក្នុងក្រមនោះទីបំផុតបុគ្គលនោះអាចទទួលបាននូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិពេញលេញលើដី ដែលខ្លួនកាន់កាប់នោះ។ តាមការអនុម័តក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០ មានការប៉ុនប៉ងបង្កើតឡើងនូវប្រព័ន្ធអភិរក្សសុរិយាដឹមជួរការមួយដើម្បីអនុវត្តក្នុងទូទាំងប្រទេស។ គោលបំណងនៃប្រព័ន្ធសុរិយាដឹមនោះគឺដើម្បីរៀបចំឲ្យមានបញ្ជីអចលនវត្ថុមួយ ដែលគេហៅថា **បញ្ជីការអ៊ីម្រាទ្រីធុឡស្យង** ដែលអាចក្លាយជាភស្តុតាងនៃសិទ្ធិប្រក្សក្សនានា ។ ប៉ុន្តែគោលបំណងនោះមិនដែលបានសម្រេចជោគជ័យទាល់តែសោះ ដោយសារតែប្រព័ន្ធអភិរក្សសុរិយាដឹមនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តនៅទូទាំងប្រទេសឡើយ។ ក្នុងតំបន់ដែលមិនមានអត្ថិភាពនៃអភិរក្សសុរិយាដឹម សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លីតំបន់នោះ មិនត្រូវបានគេចុះបញ្ជីឡើយ ប៉ុន្តែបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិកាន់កាប់ជាភោគៈលើដីនោះ បានធ្វើការកត់ត្រានូវរាល់កិច្ចការជំនួញទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ឬធ្វើចរន្តការនៃសិទ្ធិលើដីធ្លីនោះនៅកម្រិតជារដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់។

៣- សម័យកម្ពុជាមានឯករាជ្យ

ក្រោមព្រះរាជបូជនីយកិច្ចរបស់ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ ប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលឯករាជ្យក្នុងឆ្នាំ ១៩៥៣។ ក្រោយពីមានការអនុម័តនូវក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០ ប្រព័ន្ធច្បាប់រ៉ូម៉ានូ-ជឺម៉េននិក (Romano-Germanic) ដែលមានការអនុវត្តអស់រយៈពេលជាង៣០ឆ្នាំមកហើយ នាពេលនោះបានបន្តវិវត្តលូតលាស់ជាលំដាប់។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិនៅតែបន្តការអនុវត្តក្នុងសម័យកាលនោះទាំងមូល។

៤- សម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

របបដ៏ថ្មីបានផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងគំហុកពីឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៩។ ជាប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាក្នុងសម័យនោះចំណុចសំខាន់តែមួយគត់ដែលត្រូវលើកឡើងនោះគឺថា ប្រទេសកម្ពុជាមិនមានច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិទេ ហើយរាល់ឯកសារកំណត់ត្រាដីធ្លីនានា ត្រូវបានបំផ្លាញចោលទាំងអស់ដែរ។ កម្មសិទ្ធិឯកជនលើដីធ្លីត្រូវបានហាមឃាត់។ អចលនវត្ថុ រួមជាមួយមធ្យោបាយផលិតកម្មសំខាន់ៗជាទូទៅផ្សេងៗទៀត ត្រូវបានដាក់ជាកម្មសិទ្ធិប្រជាជន និងកម្មសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនសមូហភាព។

៥- សម័យសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

ស្ទើរតែពេញសម័យកាលនោះ ទាំងមូលសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលមិនត្រូវបានច្បាប់ទទួលស្គាល់ឡើយ។ ប៉ុន្តែមានការកែទម្រង់ក្នុងឆ្នាំ១៩៨៩ (មុនមានការអនុម័តនូវរដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មីឆ្នាំ១៩៩៣ តែបន្តិច) តាមរយៈការអនុម័តនូវ អនុក្រឹត្យស្តីពីការផ្តល់កម្មសិទ្ធិលើផ្ទះជូនពលរដ្ឋកម្ពុជា (គឺ អនុក្រឹត្យលេខ២៥ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៨៩)។

មាត្រា១ នៃអនុក្រឹត្យលេខ២៥ ចែងឡើងវិញអំពីរូបភាពនៃកម្មសិទ្ធិសមូហភាពលើដីលំនៅឋាន។ មានការកែប្រែដ៏សំខាន់មួយត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈមាត្រា២ នៃអនុក្រឹត្យនេះដែលចែងថា កម្មសិទ្ធិលើផ្ទះសំបែងអាចចេញឲ្យបុគ្គលនានាបានហើយកម្មសិទ្ធិលើផ្ទះសំបែងនោះ អាចធ្វើការផ្ទេរតាមរយៈ មរតកសាសន៍ ឬការលក់បានដោយស្របច្បាប់។ ក្រោយមកទៀតក្នុងឆ្នាំដដែល សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីលំនៅឋាន ត្រូវបានទទួលស្គាល់តាមរយៈការអនុម័តនូវ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តលេខ០៣ សណន ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៨៩ ស្តីពីនយោបាយគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ដីធ្លី។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការផ្តល់សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិមិនមានចែងក្នុងសេចក្តីណែនាំនេះទេ។ ចំពោះដីស្រែ និងដីកសិកម្ម ប្រការ១០ នៃសេចក្តីណែនាំនេះ បានទទួលស្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ជាភោគៈរបស់គ្រួសារដែលកំពុងកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ដីនោះ។សេចក្តីណែនាំ លេខ០៣ នេះបានបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវគោលការណ៍ថាភោគៈត្រូវតែផ្សារភ្ជាប់ជាចាំបាច់ទៅនឹងការកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែង។

ចំពោះសិទ្ធិកាន់កាប់ជាភោគៈនេះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ចំពោះដីស្រែ និងដីចម្ការដែលមានទំហំមិនលើសពី៥ហិកតា។ ចំពោះដីដាំដុះដែលមានទំហំធំជាង៥ហិកតា សេចក្តីណែនាំនេះ ចែងថាសិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់លើដីនោះ អាចត្រូវបានរដ្ឋផ្តល់ជូនជាដីសម្បទាន តាមរយៈក្រសួងកសិកម្ម។ជាចុងក្រោយ យើងគួរ

បញ្ជាក់ផងដែរថា សេចក្តីណែនាំនេះមានគោលបំណងបង្កើតឡើងផងដែរនូវប្រព័ន្ធមួយសម្រាប់ការធ្វើប្រកាស អចលនវត្ថុ និងធ្វើការចុះបញ្ជីសិទ្ធិភាគៈ និងសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ។

៦- សម័យរដ្ឋកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី១៣ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩២ រដ្ឋសភាជាតិ បានអនុម័តនូវច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២។ និយមន័យ នៃពាក្យកម្មសិទ្ធិ អនុលោមតាម មាត្រា១៩ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ បានចែងឡើងវិញនូវគោលការណ៍ ច្បាប់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ១៩២០។ តាមនិយមន័យនោះគឺ កម្មសិទ្ធិ មានន័យថាជាសិទ្ធិដែលច្បាប់បើកឲ្យ អាស្រ័យផល និងចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយ។ សិទ្ធិនេះជាដាច់ខាត និងផ្តាច់មុខ ប៉ុន្តែអនុវត្តក្នុងព្រំដែន និងលក្ខខណ្ឌដែលច្បាប់បានកំណត់។ យោងតាមមាត្រា១០ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ មានតែសិទ្ធិលើ អចលនវត្ថុ ដែលត្រូវបានច្បាប់ទទួលស្គាល់មាន៖ កម្មសិទ្ធិ ភាគៈ ការអនុញ្ញាតឲ្យដាំដំណាំ សម្បទាន ផលប ភាគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យនៅ សេវភាព ការបញ្ជាំអចលនវត្ថុ អីប៉ូតែក។ បញ្ជីសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុនេះ មានលក្ខណៈសុវត្ថិភាពទាំងអស់ដោយគ្មានសិទ្ធិណាមួយផ្សេងទៀតលើអចលនវត្ថុ ត្រូវបានច្បាប់ទទួលស្គាល់ ឡើយ។ លើកលែងតែ សិទ្ធិចំនួនពីរ ក្នុងចំណោមសិទ្ធិទាំងឡាយខាងលើបញ្ជីសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុនេះ បានបញ្ចូល នូវសិទ្ធិដែលដូចគ្នាជាសារវន្តទៅ នឹងសិទ្ធិប្រក្សក្សដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយមាត្រា៦៣៥ នៃក្រមរដ្ឋ ប្បវេណី ពីសម័យមុន។

ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ នេះបានស្តែងឲ្យឃើញថាបន្ទាប់ពីរយៈពេលជាង១០ឆ្នាំ មានការកើតឡើង វិញនូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិឯកជនលើអចលនវត្ថុក្រោមច្បាប់កម្ពុជា។ ប៉ុន្តែច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ (មាត្រា១៩) បាន បញ្ជាក់ថាមានតែដីលំនៅឋានប៉ុណ្ណោះដែលអាចជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិឯកជន ហើយដីសម្រាប់សាងសង់ លំនៅឋានក្នុងទីប្រជុំជន ត្រូវបានអនុម័តឡើងជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ឆ្នាំ១៩៩៤ ។ ជាទូទៅច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ បានចែងឡើងវិញអំពីគោលការណ៍ច្បាប់នានាដែល មានចែងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីសម័យមុនរបស់កម្ពុជា។ ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២នេះ បានទទួលស្គាល់ថា សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិអាចទទួលបានតាមរយៈ សន្តតិកម្ម មរតកសាសន៍ កិច្ចសន្យាលក់ ប្រទានកម្ម និងតាមរយៈការ កាន់កាប់ជាភាគៈ។ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ សិទ្ធិក្នុងការទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិតាមរយៈការកាន់កាប់ជា ភាគៈមានអត្ថិភាពក្នុងច្បាប់របស់កម្ពុជាតាំងពីឆ្នាំ១៩២០ មកម្ល៉េះ(លើកលែងតែក្នុងអំឡុងពេលពីឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៨៩) ហើយសិទ្ធិនេះនៅតែជាសិទ្ធិយ៉ាងសំខាន់មួយក្រោមច្បាប់បច្ចុប្បន្នរបស់កម្ពុជា។ ភាពសំខាន់ នៃសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគៈនេះ គឺដោយសារច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ មធ្យោបាយចម្បងក្នុងការទទួលកម្មសិទ្ធិលើ ដី គឺតាមរយៈការកាន់កាប់ជាភាគៈដែលការកាន់កាប់នោះចាប់ផ្តើមក្រោមច្បាប់ភូមិបាល១៩៩២។ ដោយសារ ហេតុនេះ ប្រធានបទស្តីពីការកាន់កាប់ជាភាគៈក្រោមច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ ត្រូវតែធ្វើការពិភាក្សាបញ្ជាក់ឲ្យ បានល្អិតល្អន់ថែមទៀត។ សិទ្ធិកាន់កាប់ជាភាគៈត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងផ្នែកទី២ (មាត្រា៦១-៧៦)

នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២។ ដើម្បីក្លាយជាកម្មសិទ្ធិករនៃដីតាមរយៈការកាន់កាប់ជាភោគៈ ភោគីត្រូវតែបង្ហាញថាភោគៈរបស់ខ្លួនបានមកដោយ

- មានការចូលកាន់កាប់ដោយឥតប្រើហិង្សា
- ការកាន់កាប់ដោយសុចរិត ដោយមិនដឹងថា ឬ គ្មានហេតុនាំឲ្យដឹងថាដីនោះជារបស់អ្នកផ្សេងទៅហើយនោះទេ
- កាន់កាប់ដោយមានការដឹងព្រាជ្ជសាធារណៈ
- កាន់កាប់ដោយជាប់លាប់ជានិរន្តរ៍ ដោយឥតមានការអាក់ខាន និង
- កាន់កាប់ដោយឥតព្រឡំ

ការកាន់កាប់ជាភោគៈ ត្រូវតែមានរយៈពេលយ៉ាងតិច៥ឆ្នាំ ។ លើសពីនេះច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២បានចែងយ៉ាងច្បាស់ក្នុងមាត្រា៥ ថាទ្រព្យសម្បត្តិជាក់លាក់មួយចំនួនមិនអាចយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិឯកជនបានឡើយ។ ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះមានរួមបញ្ចូល ព្រៃឈើ ទន្លេ សមុទ្រ ផ្លូវថ្នល់ អាគារសាធារណៈ និងទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗទៀតដែលបិតក្នុងជំពូក ដីសាធារណៈរបស់រដ្ឋ។

ការទទួលបានកម្មសិទ្ធិតាមរយៈភោគៈក្រោមច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ តម្រូវឲ្យភោគីបំពេញកិច្ចសំខាន់ចំនួនពីរគឺ៖

- ភោគីត្រូវប្តឹងធ្វើប្រកាសនៈភោគៈ នៅសាលាឃុំ-សង្កាត់ និង
- ភោគីត្រូវបង់ពន្ធដី ឬ ឈ្នួលដីពាក់ព័ន្ធជាទៀងទាត់។

មានកត្តាជាច្រើន ដែលមានឥទ្ធិពលដល់ការអនុវត្តនូវការកែប្រែដែលបានធ្វើឡើងដោយច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២។ កត្តាទី១ គឺដោយសារតែបញ្ហាកង្វះខាតផ្នែកបច្ចេកទេស ថវិការ និងធនធានមនុស្សសម្រាប់ធ្វើអង្កេតសុរិយោដីឲ្យមានត្រឹមត្រូវ នាំឲ្យកម្រមានការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិជូនប្រជាពលរដ្ឋណាស់ ។ លើសពីនេះទៅទៀតការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬដោយបង្ខំ ឬការធ្វើមាតុភូមិនិរន្តរបស់បុគ្គល និងគ្រួសារជាច្រើន និងការមិនអាចចូលទៅដល់តំបន់មួយចំនួនក្នុងប្រទេស បង្កឲ្យប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២នេះ។

ជាលទ្ធផលនៃបញ្ហាខាងលើនេះ ធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងឡាយគ្រាន់តែនាំគ្នាចូលកាន់កាប់ដីដោយពុំបានស្នើសុំឲ្យមានការចុះបញ្ជីដីធ្លីតាមរយៈដំណើរការចុះបញ្ជីផ្លូវការឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តីនៅក្នុងអំឡុងពេលយុទ្ធនាការនៃការធ្វើប្រកាសនៈអចលនវត្ថុទូទាំងប្រទេស ដែលរដ្ឋាភិបាលបានផ្តើមគំនិតធ្វើឡើងក្នុងចន្លោះចុងទសវត្សឆ្នាំ១៩៨០ ដល់ដើមទសវត្សឆ្នាំ១៩៩០ មានអ្នកកាន់កាប់ដីនាពេលនោះស្ទើរតែ១០០ភាគរយ បានធ្វើប្រកាសនៈអចលនវត្ថុរបស់ពួកគាត់ ជាពិសេសគឺការពិបាកក្នុងធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបយល់ដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ដែលតម្រូវឲ្យធ្វើការចុះបញ្ជីនូវការកាន់កាប់ដីភោគៈរបស់ពួកគេ និងធ្វើឲ្យបង់ពន្ធ ឬ ឈ្នួលដីទៀង

ទាត់។ ហើយប្រសិនបើប្រជាពលរដ្ឋមិនមានការយល់ដឹងអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវទាំងនេះ ពួកគាត់មិនអនុវត្ត កាតព្វកិច្ចទាំងនេះឡើយ ដូច្នេះតាមច្បាប់ពួកគាត់មិនអាចទាមទារសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីនោះដោយផ្អែកលើការ កាន់កាប់ដោយគោត្តិយៈរបស់ពួកគាត់បានទេ។

បញ្ហាទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនូវការកាន់កាប់ជាគោត្តិយៈ និងការបង់ពន្ធ ឬ ឈ្នួលដីនេះគឺគ្រាន់តែជា ឧទាហរណ៍មួយប៉ុណ្ណោះស្តីពីបញ្ហាចោទកើតចេញពីច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ ហើយជាហេតុនាំឲ្យមានសំណើ កែប្រែជាច្រើន។ បន្ទាប់មកការកែប្រែជាច្រើនបានធ្វើឡើងតាមរយៈការអនុម័តច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ ដែលយើងបានលើកយកមកពិភាក្សា។

៧- សម័យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣ ដោយមានការប្រកាសឲ្យប្រើរដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មី កម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេសមួយដែល ប្រកាន់យករបបប្រជាធិបតេយ្យអាស្រ័យរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ហើយត្រូវបានដាក់ឈ្មោះថាជាព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សារជាថ្មីម្តងទៀត ព្រមទាំងបានប្រកាន់យកនូវរបបរដ្ឋាភិបាលបែបប្រជាធិបតេយ្យថ្មីមួយ។ មាត្រា៤៤ នៃរដ្ឋធម្ម នុញ្ញ ទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិឯកជនដែលយើងបានសិក្សាក្នុងជំពូកមុន គឺសំដៅដល់សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើ អចលនវត្ថុនិងចលនវត្ថុ។ ប៉ុន្តែមានតែរូបវន្តបុគ្គលនិងនីតិបុគ្គលសញ្ជាតិខ្មែរប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចមានកម្មសិទ្ធិ លើដីបាន។²

ផ្នែកទី២៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីក្រោយឆ្នាំ១៩៨៩

ស្ថានភាពដីធ្លីនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា គឺមួយផ្នែកធំបណ្តាលមកពីភាពរីករវនៅក្នុងប្រទេសនេះ តាំង ពីទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៧០ ដល់ទសវត្សរ៍១៩៨០ និងដោយសារតែដំណើរការនៃការផ្លាស់ប្តូរនយោបាយច្របូក ច្របល់ និងសុគតស្នាញដែលប្រទេសនេះបានឆ្លងកាត់ចាប់តាំងពីពេលចប់សង្គ្រាម។ ដើម្បីផ្តល់ជូនព័ត៌មានអំពី ប្រវត្តិស្តីពីដំណើរវិវត្តន៍នៃប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីធ្លី មុនដំបូងត្រូវពិចារណាអំពីដំណើរប្រែប្រួលនេះបានចាក់គ្រឹះយ៉ាងដូច ម្តេចសម្រាប់ប្រព័ន្ធដែលមានសព្វថ្ងៃនេះ។

ក្រោយពីការឡើងកាន់អំណាចដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ឬរបបខ្មែរក្រហម ដីធ្លីទាំងអស់នៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានប្រែក្លាយជាដីរដ្ឋទាំងស្រុង។ បុគ្គលម្នាក់ៗ មិនអាចមានដីកម្មសិទ្ធិឯកជនបានទេ រីឯ ប្រជាពលរដ្ឋនៅទីក្រុងត្រូវបណ្តេញចេញពីទីក្រុង ហើយត្រូវបង្ខំឲ្យធ្វើកសិកម្មសមូហភាព ដែលជាទូទៅស្ថិតនៅ ចម្ងាយជាច្រើនគីឡូម៉ែត្រពីភូមិ និងស្រុកកំណើតរបស់ពួកគាត់។ នៅឆ្នាំ១៩៧៩ របបខ្មែរក្រហមត្រូវបានដួលរលំ ហើយមិនយូរប៉ុន្មានរបបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយទោះជាបែបនេះ ពិតជាជ្រុល និយមពេកដូចរបបខ្មែរក្រហមដែលត្រូវដួលរលំនោះក៏ដោយ ក៏របបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា នៅតែ

² ដកស្រង់ពីសៀវភៅច្បាប់អចលនវត្ថុនៅកម្ពុជា រៀបរៀងដោយ East-west Management Institute, Inc ជំពូកទី២ "ទស្សនៈវិស័យប្រវត្តិ សាស្ត្រានៃច្បាប់ភូមិបាលកម្ពុជា" ។

ប្រកាន់យកទស្សនៈសង្គមនិយមសម្រាប់គ្រប់គ្រងប្រទេសនេះដដែល។³ ដីធ្លីត្រូវគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ ប៉ុន្តែនៅ ដើមឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រជាពលរដ្ឋបានចាប់ផ្តើមវិលត្រឡប់ទៅរស់នៅស្រុកកំណើតរបស់ខ្លួនវិញ ហើយចាប់ផ្តើមធ្វើ ស្រែចម្ការជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ នៅតាមតំបន់ភាគច្រើនប្រជាពលរដ្ឋធ្វើស្រែចម្ការជាលក្ខ ណៈក្រុមសាមគ្គី ឬជាសហករណ៍។ នៅដើមខែមេសា ឆ្នាំ១៩៨៩ រដ្ឋាភិបាលបានចេញអនុក្រឹត្យមួយដែល ទទួលស្គាល់កម្មសិទ្ធិដីលំនៅដ្ឋាន ក៏ដូចជាទទួលស្គាល់សិទ្ធិក្នុងការបន្តកម្មសិទ្ធិជាមរតកទៅកូនចៅដែរ។⁴ គោលនយោបាយថ្មីស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ក៏ត្រូវបានអនុម័ត ហើយគោលនយោបាយថ្មីនេះ បានបញ្ជាក់ថា រដ្ឋជា កម្មសិទ្ធិករដោយស្វ័យប្រវត្តិលើដីធ្លីនៅក្នុងប្រទេសនេះ ប៉ុន្តែក៏បានបញ្ជាក់អំពីកម្មសិទ្ធិទទួលបានកម្មសិទ្ធិដី លំនៅដ្ឋានដែរ។ កត្តានេះមានលក្ខណៈខុសគ្នាពីការកាន់កាប់ដីកសិកម្ម ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ ប៉ុន្តែប្រជា ពលរដ្ឋអាចប្រើ និងគ្រប់គ្រងដីប្រភេទនេះជាលក្ខណៈឯកជនបានដាច់ខាត ដីនេះនៅតែត្រូវបានប្រើ ប្រាស់សម្រាប់ធ្វើកសិកម្ម។ គោលនយោបាយនេះបានប្រគល់កាតព្វកិច្ចទៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្នុងការទទួលខុសត្រូវបង្កើតនាយកដ្ឋានសុរិយោដី ដើម្បីគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្មនៅទូទាំង ប្រទេស។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក្រសួងកសិកម្មបានដឹងថា ខ្លួនមានការងារច្រើនលើសលប់ ដោយបានទទួល ពាក្យសុំចុះបញ្ជីដីចំនួន ៣,៧លាន នៅត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ១៩៩០។ រហូតមកដល់ពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៩០ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីត្រឹមតែជាង៥១៨,០០០ ត្រូវបានចេញជូនប្រជាពលរដ្ឋ ដែលជាការបញ្ជាក់ថាមួយ ផ្នែកនៃពាក្យសុំប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ ប្រហែល៤,៥លានដែលបានស្នើសុំរហូតដល់ពេលនោះ។

ការបែងចែកដីនៅចុងទសវត្សរ៍១៩៨០ មួយផ្នែកជាការទទួលស្គាល់ដីជាក់ស្តែង ដែលប្រជាពលរដ្ឋបាន គ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធក្រុមសាមគ្គីរួចហើយ ប៉ុន្តែ ដីថ្មីក៏ត្រូវបានបែងចែកជូនប្រជាពលរដ្ឋដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការប្តូរជាបណ្តើរៗ ពីការគ្រប់គ្រងដីជាលក្ខណៈសមូហភាព ទៅលក្ខណៈឯកជន មានន័យថា ទស្សនៈវិស័យនៃ កម្មសិទ្ធិឯកជន មិនត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយឯកភាពគ្នាពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋផង ឬពីស្ថាប័នរដ្ឋបាល នានាផង។ ម៉្យាងទៀត ការកំណត់ក្បាលដីឲ្យបានច្បាស់លាស់ ពុំបានអនុវត្តជាផ្លូវការឡើយ ព្រោះអាជ្ញាធរនៅ ខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្ត។

បន្តពីកិច្ចប្រឹងប្រែងដំបូងក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់ដីធ្លីនេះមក រដ្ឋាភិបាលបានចាប់ផ្តើមផ្តោតការងារលើ ច្បាប់ភូមិបាលនេះទីបំផុតត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ១៩៩២។ ច្បាប់នេះបានបញ្ជាក់អំពីមធ្យោបាយនានា ដែលតាម រយៈមធ្យោបាយនេះប្រជាពលរដ្ឋអាចទទួលបានកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ជាពិសេស តាមរយៈការចែក មរតកបន្តទៅកូន ចៅ ដោយធ្វើកិច្ចសន្យា ឬដោយប្តូរពី ការកាន់កាប់បណ្តោះអាសន្ន ទៅជាកម្មសិទ្ធិជាស្ថាពរ។⁵ នៅពេលនោះ

³ សៀវភៅប្រវត្តិប្រទេសកម្ពុជា និងនិទន្ទដោយ David P Chanler ចេញផ្សាយនៅឆ្នាំ១៩៩៣ ទំព័រ ២២៥។
⁴ សូមមើល អនុក្រឹត្យលេខ២៥ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៨៩ ស្តីពី "ការផ្តល់សិទ្ធិលើដីជួនប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាចេញដោយក្រុមប្រឹក្សា រដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជានៅ។"
⁵ សូមមើល មាត្រា៥៩ នៃច្បាប់ភូមិបាល។

ការចុះបញ្ជីដីធ្លី ត្រូវបានអនុវត្ត ដោយផ្អែកទៅលើការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ទៅតាមការស្នើសុំរបស់ បុគ្គលដែលជាម្ចាស់ដី។ នៅពេលនោះ គ្មានសៀវភៅគោលបញ្ជីដីនៅថ្នាក់ជាតិទេ រីឯសមត្ថភាពរបស់អាជ្ញាធរ មូលដ្ឋាន ក្នុងការចែករំលែកសៀវភៅបញ្ជីកម្មសិទ្ធិដីធ្លីលម្អិតក៏មានកម្រិតណាស់ដែរ។ ដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីនេះ ក៏ត្រូវចំណាយច្រើនដែរ ហើយប្រព័ន្ធនេះជាទូទៅត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអ្នកដែលមានមធ្យោបាយបង់ថ្លៃសេវា កម្ម (ទាំងផ្លូវការនិងមិនផ្លូវការ) សម្រាប់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ដែលយោងតាមរបាយការណ៍មួយបានឲ្យដឹងថា អាច ត្រូវចំណាយច្រើនរហូតដល់៣០០ ទៅ៤០០ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ឯណោះ។ នៅពេលនេះ ដំណើរការដាក់ ពាក្យសុំវិញ្ញាបនបត្រកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ជាធម្មតាត្រូវឆ្លងកាត់យ៉ាងតិចបំផុតពី៨ ទៅ១០ កន្លែង (ការិយាល័យ) ដែល ស្ថិតនៅថ្នាក់ភូមិ ឃុំ-សង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្ត-ក្រុង និងថ្នាក់ជាតិ ហើយដំណើរការបែបនេះពិតជាប្រើពេលយូរ ណាស់។

នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយក្រសួងនេះ មានសមត្ថកិច្ចដឹកនាំ គ្រប់គ្រងលើវិស័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ នៅក្នុងឆ្នាំនោះដែរ ការងារតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ភូមិបាលថ្មី ដែលត្រូវជំនួសច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ បាន ចាប់ផ្តើម ហើយបានបង្កើតជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រៀបចំសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លីថ្នាក់ជាតិ និងប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីធ្លី មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ។ ច្បាប់ភូមិបាលថ្មីនេះត្រូវបានអនុម័តនៅខែសីហា ឆ្នាំ២០០១។ ច្បាប់នេះត្រូវបានរៀបចំ ឡើងដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានារួមទាំងមានធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ផង។

ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ នេះមានចែងលក្ខខណ្ឌសម្រាប់លទ្ធិកម្មសិទ្ធិតាមរយៈភោគៈ (ការកាន់ កាប់) ច្រើនដូចច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ១៩៩២ដែរ ប៉ុន្តែច្បាប់ថ្មីនេះបញ្ជាក់ថា មានតែការកាន់កាប់ដែលបានចាប់ផ្តើម មុនពេលអនុម័តច្បាប់នេះទេ ដែលអាចក្លាយជាកម្មសិទ្ធិពេញលេញបាន ។^៦មានតែការកាន់កាប់ដែលបានចាប់ ផ្តើមក្រោយពេលអនុម័តច្បាប់ភូមិបាលថ្មីនេះ លែងជាការកាន់កាប់ដោយស្របច្បាប់ទៀតហើយ។ យោងតាម ច្បាប់នេះបានចែងថា “ បុគ្គលទាំងឡាយដែលបានអាស្រ័យផលនៃភោគៈដោយសន្តិវិធី និងមិនមានការ ជំទាស់ចាប់ពី ០៥ឆ្នាំយ៉ាងតិចគិតមកដល់កាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់នេះ លើអចលនវត្ថុដែលមាន លក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ក្នុងការកាន់កាប់ឯកជន មានសិទ្ធិស្នើសុំប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិស្ថាពរ ”។ ចំពោះប្រជា ពលរដ្ឋខ្មែររាប់រយពាន់គ្រួសារដែលនៅមិនទាន់បានទទួលប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី សិទ្ធិភោគៈស្របច្បាប់ដូចមាន ចែងក្នុងច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ គឺជាមូលដ្ឋាននៃការទាមទារស្នើសុំប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីរបស់ពួកគាត់។^៧

^៦ សូមមើល **មាត្រា២៩** ច្បាប់ភូមិបាល។
^៧ សៀវភៅវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (The NGO Form On Cambodia) ស្តីពី“ការទទួលបានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីនៅកម្ពុជា” ស្រាវជ្រាវដោយ Mark Grimsaditch, **ចំណុច ២.៣ ទំព័រ ៣៦**។

ជំពូកទី ២

ប្រភេទនៃការចុះបញ្ជីដី

នៅកម្ពុជា

ជំពូកទី ២

ប្រភេទនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជា

យោងតាមច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគឺជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើបញ្ជីក្បាលដី និងម្ចាស់ដីទាំងអស់ជាផ្លូវការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បញ្ជីបែបនេះត្រូវបានគេហៅថា សៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី។^៨ នៅពេលដែលក្បាលដី និងម្ចាស់ដីត្រូវបានចុះទៅក្នុងបញ្ជីក្បាលដីនេះរួចហើយ នោះគេនឹងចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ សំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ និងទទួលស្គាល់ម្ចាស់ដីជាផ្លូវការថា ជាម្ចាស់ដីស្របច្បាប់។^៩ ច្បាប់ភូមិបាលក៏បានបញ្ជាក់បន្ថែមពីការចុះបញ្ជីដីធ្លីដំបូង (ផ្នែកទី១) ដែលសំដៅលើការទទួលបានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់នៃកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លី និងចែងបញ្ញត្តិឱ្យមានការចុះបញ្ជីបន្ត (ផ្នែកទី២) ដែលសំដៅពី ការផ្ទេរ និងកែប្រែនូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លី។^{១០}

ផ្នែកទី១៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីលើកដំបូង

ការចុះបញ្ជីដំបូងនេះមានគោលបំណងការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លីស្របច្បាប់ទាំងនៅជនបទ និងនៅទីប្រជុំជន ជូនប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសុវត្ថិភាពនៃការកាន់កាប់ដីធ្លី និងជម្រុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព។ ដោយផ្អែកតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តកម្ពុជា ការចុះបញ្ជីដីធ្លីលើកដំបូងបានធ្វើការបែងចែកជាពីរសំខាន់ៗ គឺការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ (កថាខណ្ឌទី ១) អនុលោមតាមអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ឬស្តីពី “នីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់ស៊ុយយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី” និងការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ (កថាខណ្ឌទី ២) អនុលោមតាមអនុក្រឹត្យលេខ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ឬស្តីពី “ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ”។ ដោយឡែកក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់វិនិច្ឆ័យនេះ នៅតែមានការអាក់ខាន ពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងដំណើរការការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធ។ ហេតុនេះក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់បានបង្កើតការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម (កថាខណ្ឌទី៣) និងបានចេញសារាចរណែនាំ០៦ សណន ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “គោលការណ៍ និងនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម” ដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលអាក់ខានទទួលបានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លីស្របតាមច្បាប់គ្រប់ៗគ្នា។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ

^៨ សៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី គឺជាសៀវភៅផ្លូវការមានតម្លៃចេញពេញលេញតាមផ្លូវច្បាប់ប្រើសម្រាប់កត់ត្រានូវកម្មសិទ្ធិ និងរាល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអត្តសញ្ញាណនៃក្បាលដីនីមួយៗ (លេខក្បាលដី, ទីតាំងដី, រូបសណ្ឋានដី និងលក្ខណៈប្រើប្រាស់ដី) អត្តសញ្ញាណម្ចាស់ (ឈ្មោះ, ឆ្នាំ និងទីកន្លែងកំណើត, សាវតារ, អសយដ្ឋាន...) ប្រភេទទ្រព្យ ប្រភព និងបន្ទុកលើក្បាលដី។ សូមមើលបន្ថែមមាត្រា២៣៨ ច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ និង សេចក្តីណែនាំលេខ០២ ស្តីពី “ការចុះបញ្ជីបន្ត”។

^៩ សូមមើល មាត្រា២៤១ និង ២៤៤ នៃច្បាប់ភូមិបាល ។

^{១០} សូមមើល មាត្រា២២៩ នៃច្បាប់ភូមិបាល ។

ដើម្បីឈានចូលទៅដល់សិក្សាពីការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធឱ្យកាន់តែច្បាស់លាស់ និងជាមូលដ្ឋានក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវយើងគប្បីត្រូវសិក្សាពីសារវន្តនូវនិយមន័យ (ក) ស្ថានភាព កិច្ចប្រតិបត្តិការនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធ (ខ) និងលើសពីនេះទៅទៀតយើងនឹងសិក្សាឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ ពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ (គ)។

ក-និយមន័យ

ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ត្រូវបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិគោលដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៩¹¹ នៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ហើយត្រូវបានអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីធ្លីតាមអនុក្រឹត្យលេខ ៤៦។

យោងតាមខ្លឹមសារនៃបញ្ញត្តិខាងលើ យើងទាញបាននូវនិយមន័យនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធបានថា គឺជាប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីដីដែលចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាលជាអ្នកសម្រេចជ្រើសរើសតំបន់ណាមួយជាតំបន់វិនិច្ឆ័យ ពេលគឺបន្ទាប់ពីការឯកភាពពីក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីកម្ម និងសំណង់រួចមកអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត នឹងប្រកាសកំណត់តំបន់ និងព្រំប្រទល់នោះជាតំបន់វិនិច្ឆ័យ រួចបញ្ជូនមន្ត្រីការងារចុះបញ្ជីមួយក្រុមទៅតំបន់នោះ ដើម្បីផ្តល់នូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ។ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធមានរយៈពេលពី ០៥ (ប្រាំ) ខែទៅ ០៧ (ប្រាំពីរ)ខែ ឬ ១០០ (មួយរយ) ថ្ងៃទៅ ១៤០ (មួយរយសែសិប) ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ចាប់គិតពីថ្ងៃចុះប្រមូលទិន្នន័យរហូតដល់ថ្ងៃប្រកាសចែកប័ណ្ណ។¹²

ខ-ស្ថានភាពនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ

ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ កាលពីដំបូងត្រូវបានចាប់ផ្តើមនៅចុងឆ្នាំ២០០៣ ហើយពីដំបូងគម្រោងនេះ ផ្តោតការងាររបស់ខ្លួនលើខេត្តចំនួន១០ រួមទាំងរាជធានីភ្នំពេញផង។ ទោះបីជា គម្រោងរៀបចំដែនដីនិងរដ្ឋបាលដីធ្លីបានបញ្ចប់ជាផ្លូវការកាលពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ក៏ដោយក៏កម្មវិធីផ្តល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីបានបន្តដំណើរការរបស់ខ្លួន ក្រោមកម្មវិធីអនុវិស័យរដ្ឋបាលដីធ្លីដែល ហើយឥឡូវនេះ ដំណើរការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនៅតែបន្តអនុវត្តនៅក្នុងខេត្តចំនួន១៥ បូកទាំងរាជធានីភ្នំពេញផង។¹³ រហូតមកដល់ពេលនេះ កម្មវិធីចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជាទទួលបានជោគជ័យគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ ដោយកម្មវិធីនេះបានចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីជូនប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ២,៦០០,០០០ (ពីរលានប្រាំសែន) ប័ណ្ណដោយស្របច្បាប់បន្ទាប់ពីអនុក្រឹត្យ

¹¹ រដ្ឋបាលសុរិយោដីមានភារកិច្ចដូចតទៅ៖ “ធ្វើការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធតាមបញ្ញត្តិនៃអនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដីនិងសៀវភៅគោលបញ្ជីដី”។

¹² សូមមើល *ប្រការ៣* នៃសេចក្តីសម្រេច លេខ៥១ សសរ ចុះថ្ងៃ២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី”។

¹³ ដកស្រង់ពី សៀវភៅវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (The NGO Form On Cambodia) ស្តីពី “ការទទួលបានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីនៅកម្ពុជា” ស្រាវជ្រាវដោយ Mark Grimsaditch, *ចំណុច ២.៤ កថខណ្ឌទី២ ទំព័រ ៣១*។

លេខ ៤៦ បានប្រកាសឱ្យប្រើដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ឆ្នាំ រហូតដល់ឆ្នាំ២០១៤។¹⁴ នៅ ឆ្នាំ២០១៥ សរុបតាំងពីពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្តចែកប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិជូនប្រជាពលរដ្ឋបានចំនួន ៦១៩,១៤០ (ហុកសិបម៉ឺនប្រាំបួនពាន់ មួយរយសែបសិប) ប័ណ្ណ¹⁵, នៅឆ្នាំ២០១៦ សរុបចំនួន ២៩៥,២៧១ (ម្ភៃប្រាំបួនម៉ឺន ប្រាំពាន់ពីររយចិតសិបមួយ) ប័ណ្ណ¹⁶, នៅឆ្នាំ២០១៧ សរុបចំនួន ២០២,១១៤ (មួយម្ភៃម៉ឺនពីរពាន់មួយរយដប់ បួន) ប័ណ្ណ¹⁷, នៅឆ្នាំ២០១៨ សរុបចំនួន ២០២,៧៤៦ (មួយម្ភៃម៉ឺនពីរពាន់ប្រាំពីររយសែបសិបប្រាំមួយ) ប័ណ្ណ ¹⁸, នៅឆ្នាំ២០១៩ សរុបចំនួន ៤០១,៤៦៦ (សែសិបម៉ឺនមួយពាន់បួនរយហុកសិបប្រាំមួយ) ប័ណ្ណ¹⁹។

ក-នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ

មូលដ្ឋានសម្រាប់ដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនៅកម្ពុជា ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុង ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ ហើយបន្តពីច្បាប់ភូមិបាលនេះ អនុក្រឹត្យលេខ ៤៦ បានចែងយ៉ាងលម្អិតអំពីដំណើរ ការនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ដែលមានប្រាំដំណាក់កាលៗដូចខាងក្រោម²⁰៖

ដំណាក់កាលទី១៖ ការត្រៀមរៀបចំ

(១) ការជ្រើសរើសតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យ៖ ក្នុងដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ គឺការ ជ្រើសរើសតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យ បន្ទាប់ពីបានពិភាក្សាឯកភាពជាមួយក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់អំពីការជ្រើសរើសទីតាំងរួចមក អភិបាលខេត្ត-ក្រុង ត្រូវមានភារកិច្ចចេញសេចក្តីប្រកាសកំណត់តំបន់ និងព្រំប្រទល់នៃទីតាំងធ្វើការវិនិច្ឆ័យតាមរបៀបបង្ហាញលើផែនទី ឬតាមរបៀបពិពណ៌នា ឬតាមរបៀបទាំងពីរ។²¹ នៅព្រឹត្តិថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ក្នុងពិធី បិទវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសប្រើប្រាស់ឧបករណ៍វាស់វែង ក្រោមប្រព័ន្ធផ្កាយរណប ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ឯកឧត្តម ជា សុផាវ៉ា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង រៀបចំដែនដី ក៏បានលើកឡើងពីនីតិវិធីនៃការប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម៖

¹⁴ ដកស្រង់ពីគេហទំព័រ អង្គការទិន្នន័យអំពីការអភិវឌ្ឍ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពី “ការកាន់កាប់ដីធ្លី និងការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ”។

¹⁵ សូមមើល “របាយការណ៍ប្រកាសប្រលងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៥ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៦” របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០១៤ ជនស/អរប/រចា

¹⁶ សូមមើល “របាយការណ៍ប្រកាសប្រលងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៦ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៧” របស់ក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០១ ជនស/អរប/រចា

¹⁷ សូមមើល “របាយការណ៍ប្រកាសប្រលងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៧ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៨” របស់ក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០២ ជនស/អរប/រចា

¹⁸ សូមមើល “របាយការណ៍ប្រកាសប្រលងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៨ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៩” របស់ក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០១២ ជនស/អរប/រចា

¹⁹ សូមមើល “របាយការណ៍ប្រកាសប្រលងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៩ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០” របស់ក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០៥ ជនស/អរប/រចា

²⁰ ដកស្រង់ពី សៀវភៅវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (The NGO Form On Cambodia) ស្តីពី “ការទទួលបានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី នៅកម្ពុជា” ស្រាវជ្រាវដោយ Mark Grimsaditch, ចំណុច ២.៦ ដំណើរការចុះបញ្ជីដីធ្លី ទំព័រ ៣៨។

²¹ សូមមើល មាត្រា២ កថាខណ្ឌទី២ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

“ស្មើឱ្យអត្តនាយកដ្ឋានសុរិយោដី មន្ទីរសុរិយោដី នៅតាមបណ្តាភាគធានី-ខេត្ត ចាប់ផ្តើមការងារដំបូងនេះ គឺត្រូវគូសប្លង់ឱ្យមានមូលដ្ឋានក្នុងការប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យ។ ក្នុង១ខណ្ឌ ឬ១ស្រុក ដាច់ខាតត្រូវតែគូសក្បាលដី ហើយបញ្ចូលប្រព័ន្ធទិន្នន័យ ដោយគូសទៅជាតំបន់សម្រាប់មានមូលដ្ឋានប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យ។ នេះមិនមែនជាការលំបាកពេកនោះទេ ដោយសារទីតាំងនោះត្រូវដកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសំណង់សាធារណៈចេញ នៅពេលបានជាគំនូសប្លង់ព្រាងនេះហើយ ត្រូវវាយការណ៍ជូនប្រធានមន្ទីរ រួចប្រធានមន្ទីរត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយមន្ទីរសាធារណការ មន្ទីរអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ដើម្បីធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់នូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលមានក្នុងមូលដ្ឋានឃុំ-សង្កាត់ ដែលជាគោលដៅនៃការប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យ ដូចនេះ ការិយាល័យភូមិបាលទាំងអស់ បានគ្រប់គ្រងមូលដ្ឋានដែលខ្លួនបានបម្រើប្រជាពលរដ្ឋ មិនតិចជាង១០ឆ្នាំ។ ការិយាល័យត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួលបន្ថែមទៀត បើសិនមានចំណុចនៅសេសសល់ត្រូវបំពេញបន្ថែម។ នៅពេលបានទម្រង់ជាបឋមបែបនេះហើយ ត្រូវឆ្លងលិខិតម្តងទៀត ហើយរាល់ការឆ្លងលិខិតម្តងៗ មិនឱ្យលើសពី១សប្តាហ៍ ដោយត្រូវមានការចុះហត្ថលេខាពីប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី រាជធានី-ខេត្ត ហើយត្រូវបញ្ជូនទៅអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត ដោយមានចុះហត្ថលេខាបោះត្រា រួចចាត់ទុកនេះជាប្លង់ ដែលអាចមានមូលដ្ឋានប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យបាន។²²

(២) ការតែងតាំងគណៈកម្មការរដ្ឋបាល៖ ក្រោយពីបានប្រកាសអំពីតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យរួចហើយ ក្រុមចុះបញ្ជីដីធ្លី ត្រូវធ្វើការជាមួយមន្ត្រីមូលដ្ឋានដើម្បីរៀបចំព័ត៌មានសម្រាប់ភូមិនីមួយៗនៅក្នុងតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យនោះ។ ជំហានបន្ទាប់មកទៀត គឺអភិបាលខេត្ត-ក្រុង ត្រូវចាត់តាំងគណៈកម្មការរដ្ឋបាល ដែលមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម៖

- តំណាងអភិបាលខេត្ត/ក្រុង ជាប្រធាន
- មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យជាមន្ត្រីសុរិយោដី ជាសមាជិក
- មន្ត្រីទទួលខុសត្រូវការងាររដ្ឋបាលសុរិយោដីនៃមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មសំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត/ក្រុង ជាសមាជិក
- អភិបាលស្រុក-ខ័ណ្ឌ ឬតំណាង ជាសមាជិក
- មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ ឬតំណាង ជាសមាជិក
- មេភូមិ ឬតំណាង ជាសមាជិក
- ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យក្នុងទីតាំងធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ២រូប ជាសមាជិក²³

²² ដកស្រង់ពីគេហទំព័រព័ត៌មាន AMS CENTRAL ចេញផ្សាយថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលរៀបរៀង ដោយ ហេង រណ្ណា។

²³ សូមមើល មាត្រា៣៣ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

គណៈកម្មការរដ្ឋបាល: ជាគណៈកម្មការដែលបានបង្កើតឡើង ដើម្បីដឹកនាំការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធនៅក្នុងតំបន់វិនិច្ឆ័យ ទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំបិទប្រកាសជាសាធារណៈ នូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ (ប្លង់សុរិយោដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី)។ ប្រសិនបើ មានពាក្យបណ្តឹងជំទាស់នឹងប្លង់ ឬបញ្ជីឈ្មោះ គណៈកម្មការរដ្ឋបាល ទទួលពាក្យបណ្តឹង និងព្យាយាមផ្សះផ្សារវាទាំងនោះ និងជួយភាគីមានវិវាទក្នុងការដោះស្រាយវិវាទដីធ្លីដែលកើតមាននៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការចុះបញ្ជីលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ។²⁴ មួយវិញទៀតគណៈកម្មការរដ្ឋបាលមានតួនាទីសំខាន់ណាស់ ក្នុងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងស្រង់ ទិន្នន័យ ក្បាលដី ឱ្យច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវ មុននឹងមន្ត្រីជំនាញសុរិយោដី ធ្វើការចុះបញ្ជីជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ។

(៣) ការប្រជុំជាសាធារណៈ: បន្ទាប់មកទៀត អភិបាលខេត្ត-ក្រុង ត្រូវផ្ញើលិខិតផ្លូវការដែលពិពណ៌នា និងអនុញ្ញាតនីតិវិធីវិនិច្ឆ័យដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ទៅអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៃតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យយ៉ាងហោចណាស់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីប្រកាសកំណត់តំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យ។ អភិបាលខេត្តក្រុងត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈ អំពីពេលវេលា និងទីកន្លែង នៃកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ (ស្ថិតក្នុងតំបន់វិនិច្ឆ័យ) យ៉ាងហោច ០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃ មុនបើកកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ ដោយសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ក្រោយពីបានប្រកាសរួចហើយ ត្រូវរៀបចំ “ការប្រជុំជាសាធារណៈ” មួយដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងតំបន់នីមួយៗ ដែលត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យចូលរួម។ នៅពេលប្រជុំ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់ វិនិច្ឆ័យ ឬតំណាងគណៈកម្មការរដ្ឋបាលដែលគម្បីត្រូវពន្យល់អំពីដំណើរការនៃការវិនិច្ឆ័យនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់អំពីសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងឡាយដែលកំពុងរស់នៅក្នុងតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យនេះ ហើយគម្បីត្រូវឆ្លើយសំណួរពីអ្នកដែលចូលរួមប្រជុំ។²⁵

ដំណាច់ការទី២៖ ប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស

នេះជាដំណាក់កាលមួយដែលធ្វើឡើងក្រោយពេលតំបន់ដែលធ្វើការវិនិច្ឆ័យបានកំណត់រួចហើយ អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យ ព្រមទាំងមន្ត្រីចាំបាច់មួយចំនួនទៀតរួមមាន៖ មន្ត្រីកំណត់ព្រំដី មន្ត្រីវិនិច្ឆ័យ និងមន្ត្រីវាស់វែង ដែលត្រូវបំពេញភារកិច្ចក្នុងតំបន់វិនិច្ឆ័យ។²⁶ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យ ដែលបានទទួលសេចក្តីណែនាំពីអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការវិនិច្ឆ័យ។ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យ មានសិទ្ធិដឹកនាំចេញសេចក្តីណែនាំចាំបាច់ដល់មន្ត្រីជំនាញដែលបានតែងតាំងក្រុមចុះបញ្ជីដីធ្លី ត្រូវធ្វើការជាមួយមន្ត្រីមូលដ្ឋានដើម្បីរៀបចំព័ត៌មានសំរាប់ភូមិនីមួយៗនៅក្នុងតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យនោះ។

²⁴ សូមមើល *ប្រការ២ កថាខណ្ឌទី៤* នៃប្រកាសលេខ១១២ ជនស/ប្រក ថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០២ស្តីពី “គោលការណ៍ណែនាំ និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការសុរិយោដី”។

²⁵ សូមមើល *មាត្រា៦* នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

²⁶ សូមមើល *មាត្រា៤* នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

រាល់ការងាររស់រវើក និងការសាងប្លង់ដីក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ក៏បានកំណត់ទៅតាមសមត្ថកិច្ចផងដែរ។ រាល់ការងាររស់រវើក និងការសាងប្លង់គ្រប់ប្រភេទជាសមត្ថកិច្ចរបស់សុរិយោដី រីឯការងាររស់រវើក និងកសាងប្លង់ទីប្រជុំជន , ទីតាំងរួមលើផ្ទៃដីដែលមានទំហំលើសពី៥ (ប្រាំ) ហិកតា ឡើងទៅត្រូវបានកំណត់ថាជាសមត្ថកិច្ចរបស់នាយកដ្ឋានសុរិយោដី។ តែក្នុងករណីការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង ពុំទាន់មានលទ្ធភាពអនុវត្តតាមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនបាន ត្រូវធ្វើសំណូមពរមកនាយកដ្ឋានសុរិយោដីដើម្បីជួយអនុវត្ត។²⁷

(១) មន្ត្រីកំណត់ព្រំដី

មន្ត្រីកំណត់ព្រំដីត្រូវជូនដំណឹងទៅឃុំ-សង្កាត់ មុន០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃយ៉ាងតិចអំពីកាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែលត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្តការងារកំណត់ព្រំដី។ បន្ទាប់ពីទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវជូនដំណឹងបន្តដល់សាមីអ្នកកាន់កាប់ដី និងជនពាក់ព័ន្ធដើម្បីមកចូលរួមចង្អុលបង្ហាញព្រំដីរបស់ខ្លួន។ មន្ត្រីកំណត់ព្រំដីមានសិទ្ធិចូលក្នុងបរិវេណអចលនវត្ថុណាមួយនៅក្នុងតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ដើម្បីកំណត់ព្រំដីនិងរស់រវើក ហើយអាចអញ្ជើញជនដែលពាក់ព័ន្ធឱ្យផ្តល់នូវចម្លើយដោយផ្ទាល់មាត់ ឯកសារ ឬភស្តុតាងផ្សេងៗទាក់ទងទៅនឹងព្រំដីណាមួយ។²⁸

មន្ត្រីកំណត់ព្រំដីត្រូវគោរពគោលការណ៍ខាងក្រោម៖

ក-បើកម្មសិទ្ធិករ ឬម្ចាស់នៃក្បាលដីជាប់ព្រំ មានវត្តមានហើយបានព្រមព្រៀងលើព្រំប្រទល់ នោះព្រំក្បាលដីនឹងត្រូវបានកំណត់ដោយយោងតាមការព្រមព្រៀង។

ខ-បើការព្រមព្រៀងដែលរៀបរាប់ក្នុងចំណុច (ក) ខាងលើ មិនអាចធ្វើទៅបាន ឬមានកម្មសិទ្ធិករ ឬម្ចាស់នៃក្បាលដី និងម្ចាស់នៃក្បាលដីដែលនៅជាប់ព្រំណាមួយអវត្តមាន នោះព្រំប្រទល់ត្រូវកំណត់នៅលើដីតាមឯកសារដែលមាន និងភស្តុតាងជាលក្ខណរូប ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬចម្លើយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងព្រំដី។

គ-បើក្បាលដីមានព្រំជាប់នឹងដីសាធារណៈ ឬក្បាលដី ដែលប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈ ព្រំប្រទល់ក្បាលដី ត្រូវបានកំណត់ដោយអនុលោមទៅតាមចំណុច (ក) ឬចំណុច (ខ) ខាងលើ។

ឃ-វិវាទអំពីដីដែលទទួលបាននៅពេលកំណត់ព្រំដី ហើយមិនអាចសម្រុះសម្រួលបានទេ ត្រូវបញ្ជូនទៅគណៈកម្មការរដ្ឋបាលធ្វើការសម្រុះសម្រួល និងដោះស្រាយនៅពេលបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ។²⁹

²⁷ សូមមើល ប្រការ១,២,៣,៤ នៃសេចក្តីសម្រេចលេខ០០៤ សសរ/កសក ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពី "ការកំណត់សមត្ថកិច្ចលើបច្ចេកទេសរស់រវើក"។

²⁸ សូមមើល មាត្រា៤ កថាខ័ណ្ឌទី៣ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦។

²⁹ សូមមើលបន្ថែម សារាចរណែនាំលេខ ០០១៨ន/សដ ថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពី "អនុវត្តនីតិវិធីនៃការសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី (ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ)"។

(២) មន្ត្រីវាស់វែង

បន្ទាប់ពីបានកំណត់ព្រំដីរួច មន្ត្រីវាស់វែងត្រូវអនុវត្តការងារវាស់វែង ដែលជាតម្រូវការក្នុងការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងការអនុវត្តនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យ។

ឧបករណ៍វាស់វែង និងសម្ភារៈវាស់វែងមាន៖

- Total Station³⁰ ឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ Ipag-pc ព្រីស័ (prism)³¹ ចំណាំងផ្លាត វិទ្យុទាក់ទង ឆ័ត្រ
- ខ្សែម៉ែត្រ (ដេក) បង្គោលតម្រង់ ព្រីស័កែង ត្រីវិស័យ
- កុំព្យូទ័រ
- អ៊ីតូហ្វូតូម៉ាត្រដ្ឋានគំរូ³²
- ផែនទីឋានលេខាដែលគ្របដណ្តប់លើតំបន់វិនិច្ឆ័យ

រាល់សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដីលើការវាស់វែង ដោយប្រើឧបករណ៍វាស់វែងទំនើបត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម³³៖

ល.រ	បរិយាយ	សោហ៊ុយក្នុង១ហិកតា
១	ទំហំដីតិចជាង១០ហិកតា	៣០.០០០រ
២	ទំហំចាប់ពី១០ហិកតា ដល់៥០ហិកតា	១៥.០០០រ
៣	ទំហំចាប់ពី៥១ហិកតា ដល់៣០០ហិកតា	១០.០០០រ
៤	ទំហំចាប់ពី៣០១ហិកតា ដល់១.០០០ហិកតា	៨.០០០រ
៥	ទំហំចាប់ពី១.០០០ហិកតាឡើងទៅ	៦.០០០រ

ចំពោះដីដែលមានទីតាំងឆ្ងាយលើសពី៥០គីឡូម៉ែត្រពីអង្គភាពសុរិយោដី ម្ចាស់ដីត្រូវទទួលបន្ទុកបន្ថែមលើ៖

- ១-សោហ៊ុយធ្វើដំណើរ ស្នាក់នៅ ហូបចុករបស់មន្ត្រីជំនាញ
- ២-ថ្លៃបង្គោល និងការដាំបង្គោលព្រំ
- ៣-ចំពោះតំបន់ព្រៃភ្នំ សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដីត្រូវគិតបន្ថែម២០% លើសោហ៊ុយសេវាវាស់វែងសរុប។

³⁰ *Total Station* គឺជាឧបករណ៍វាស់វែងដោយអេឡិចត្រូនិកដែលអាចវាស់មុំនិងចម្ងាយ។ ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធផ្នែកកំណត់ព្រំដីនិងវាស់វែងសុរិយោដី។

³¹ *ព្រីស័ (prism)* ជាម៉ាស៊ីនវាស់វែងធ្វើផ្លូវនិងវាស់កំពស់ដី ដែលមានមុខងារ មើលកំពស់នៃការចាក់ពង្រាបដី ធ្វើប្រព័ន្ធទំនប់ប្រលាយវាស់ម៉ូប៊ែកកែក (ខ្សែដេក Horizontal) អាចវាស់វាស់ចម្ងាយ តម្រង់ជួរដើមឈើ ឬធ្វើរបង។ សូមមើល *រូបទី២* នៃឧបសម្ព័ន្ធ២។

³² *អ៊ីតូហ្វូតូ (Orthomosaic)* គឺជាប្រភេទរូបភាពលើអាកាសដែលមានលក្ខណៈធរណីមាត្រ និងត្រឹមត្រូវដែលត្រូវបានផ្សំឡើងដោយរូបភាពឯកជនជាច្រើនដែលនៅតែជាប់គ្នា។ *អ៊ីតូហ្វូតូ (Orthomosaic)* នឹងផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពស្រដៀងនឹងអ្វីដែលអ្នកបានឃើញនៅក្នុងទិដ្ឋភាពផ្តាយរណបនៅក្នុងផែនទី google ។

³³ សូមមើល *ប្រការ២* នៃសេចក្តីសម្រេចលេខ៥១ សសរ ថ្ងៃ២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី *ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី* ។

(៣) មន្ត្រីនិច្ច័យ

ការនិច្ច័យជាដំណើរការមួយដែលកំណត់នូវសិទ្ធិដែលមានលើក្បាលដីមួយជាស្ថាពរ និងមានលក្ខណៈជាផ្លូវការ ហើយលទ្ធផលនៃការនិច្ច័យ គឺជាការទទួលបាននូវបញ្ជីដីធ្លីមួយដែលមានលក្ខណៈពេញលេញច្បាស់លាស់ និងស្ថាពរ។ ដើម្បីចៀសវាងកំហុសឆ្គង និងបាតុភាពកើតឡើងទាំងនីតិវិធី និងទិដ្ឋភាពគតិយុត្តិសាស្ត្រពិសេសទាក់ទងនឹងការកំណត់អត្តសញ្ញាណម្ចាស់អចលនវត្ថុ មន្ត្រីនិច្ច័យត្រូវផ្អែកលើច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិសាស្ត្រដែលមានជាធរមានក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណម្ចាស់អចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍ ឈ្មោះ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត ទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ សាវតារ និងស្ថានភាពស៊ីវិលនៅពេលបំពេញទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី។³⁴ មន្ត្រីនិច្ច័យមានសិទ្ធិសាកសួរយកព័ត៌មានចាំបាច់សំរាប់អនុវត្តការងារនិច្ច័យ អាចអញ្ជើញជនដែលពាក់ព័ន្ធឱ្យផ្តល់នូវចម្លើយដោយផ្ទាល់មាត់ ឯកសារ ឬភស្តុតាងផ្សេងៗ ទាក់ទងទៅនឹងការនិច្ច័យ។³⁵ ប្រមូលរាល់ឯកសារ ភស្តុតាង និងព័ត៌មានផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើក្បាលដីនីមួយៗក្នុងតំបន់ធ្វើការនិច្ច័យ ហើយកត់ត្រាសិទ្ធិទាំងនោះ ចូលក្នុងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី រួចឱ្យអ្នកកាន់កាប់ដី ផ្តិតមេដៃ ហើយមន្ត្រីនោះត្រូវចុះហត្ថលេខា និងឈ្មោះទទួលខុសត្រូវលើឯកសារនោះផងដែរ។ ករណីមានវិវាទកើតឡើងទាក់ទងនឹងព្រំប្រទល់ដី ឬទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើក្បាលដី មន្ត្រីនិច្ច័យត្រូវកត់ត្រាក្នុងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដីដែលមានទំនាស់។

ទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដីចែកចេញជា៣ ផ្នែកគឺ៖³⁶

- អត្តសញ្ញាណនៃក្បាលដី
 - លេខសម្គាល់ក្បាលដី
 - ទីតាំងក្បាលដី
 - ព័ត៌មានលម្អិតពីសំណង់
 - បន្ទុកលើអចលនវត្ថុ
 - ព្រំប្រទល់ក្បាលដី។
- អត្តសញ្ញាណនៃម្ចាស់ដី
 - រូបវន្តបុគ្គល
 - នីតិបុគ្គល
 - អ្នកតំណាង ឬអ្នកគ្រប់គ្រង។

³⁴សូមមើល *កថាខណ្ឌទី២ វិញ្ញាបនបត្រ* នៃសេចក្តីណែនាំលេខ១១ សណន ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី "ការកសាងឯកសារចុះបញ្ជីដីធ្លី"។

³⁵ សូមមើល *មាត្រា៤ កថាខណ្ឌទី៤* នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

³⁶សូមមើល *មាត្រា១០ កថាខណ្ឌទី២* នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

- កាលបរិច្ឆេទនៃការវិនិច្ឆ័យ

(៤) កិច្ចការរបស់អាជ្ញាធរដែនដី³⁷

អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ត្រូវបង្កលក្ខណសម្បត្តិងាយស្រួល សហការឱ្យបានល្អ និងផ្តល់សុវត្ថិភាពដល់កិច្ចប្រតិបត្តិការទាំងឡាយមានប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស រដ្ឋបាល គតិយុត្ត ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចនូវការអនុវត្តនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងដែនដី ដែលខ្លួនទទួលខុសត្រូវ។

ក្នុងដំណាក់កាលចុះបញ្ជីដីធ្លី ការកសាងឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យដែលមានប្លង់សុរិយោដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដីក្នុងឃុំ-សង្កាត់ណាមួយ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ ឬតំណាងស្របច្បាប់របស់ខ្លួន ត្រូវមានវត្តមានតាមកាលកំណត់ និងតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃការងារដូចខាងក្រោម៖

- មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវចូលរួមនូវរាល់ប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីដីធ្លី តាមដំណាក់កាលនីមួយៗដោយទទួលខុសត្រូវលើភាពប្រាកដប្រជាក្នុងការបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណក្បាលដី និងម្ចាស់ដីមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន និងមានព្រំដីច្បាស់លាស់ដូចពាក្យស្នើសុំ ឬដូចការប្រកាសរបស់សមីខ្លួនក្នុងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី។ ទាក់ទងនឹងអត្តសញ្ញាណម្ចាស់ដី មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវបញ្ជាក់អំពីឈ្មោះសាវតា ស្ថានភាពស៊ីវិល ឬអត្រានុកូលដ្ឋាន និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នរបស់ម្ចាស់ដី។ ក្នុងករណីម្ចាស់ដីមានទីលំនៅនៅឃុំ-សង្កាត់ផ្សេង មេឃុំ-ចៅសង្កាត់នៃឃុំ-សង្កាត់នោះជាអ្នកបញ្ជាក់។
- មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារណាមួយ រួមមានការបញ្ជាក់អំពីប្រភព អំពីស្ថានភាពដី អំពីប្រវត្តដី និងកាលបរិច្ឆេទនៃការកាន់កាប់ដី ឬ ការចូលកាន់កាប់គោតៈបានបញ្ចប់ដោយច្បាប់ភូមិបាលចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០១។ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវទប់ស្កាត់នូវរាល់ការរានដីតាមទំនើងចិត្ត និងការចូលការកាប់ដីដោយគ្មានការអនុញ្ញាតនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន។ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនអភិបាលស្រុក-ខណ្ឌ ដើម្បីមានវិធានការដោះស្រាយក្នុងករណីទប់ស្កាត់មិនបាន។
- មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការកាន់កាប់ច្បាប់ចម្លងនៃសម្រង់សុរិយោដី ដែលបានទទួលពីការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្មសំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌ³⁸ ហើយអាចធ្វើចរន្តការលើឯកសារនូវរាល់ការផ្លាស់ប្តូរ ប្រែប្រួលសិទ្ធិ ឬបន្តកលើក្បាលដីនីមួយៗ ដើម្បីជាការកត់សម្គាល់ផ្ទាល់ខ្លួន និងជាមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ទៅថ្ងៃក្រោយ។ លើមូលដ្ឋាននៃសម្រង់សុរិយោដី មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវ

³⁷ សូមមើល អនុក្រឹត្យលេខ១១៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពី *ការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ បានចែងថា* មាត្រា ២ បានចែងថា *“អាជ្ញាធរដែនដី សំរាប់ដល់ រដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់”*។

³⁸ ច្បាប់ចម្លងនៃសម្រង់ ឯកសារសុរិយោដីទាំងនោះមាន៖
១-ចំពោះតំបន់ដែលធ្វើការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ៖ ប្លង់សុរិយោដី បញ្ជីឈ្មោះកម្មសិទ្ធិករ ព័ត៌មានពីការទប់ស្កាត់ផ្សេងៗ (ប្រសិនបើមាន)។
២-ចំពោះតំបន់ដែលធ្វើការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ៖ បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី (ប្រសិនបើមាន) ផែនទីក្បាលដី (ប្រសិនបើមាន) ព័ត៌មានពីការទប់ស្កាត់ផ្សេងៗ (ប្រសិនបើមាន)។

អនុញ្ញាតឱ្យជនគ្រប់រូបពីគ្រោះយោបល់ ហើយត្រូវរាយការណ៍ទៅការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌនូវរាល់ការផ្លាស់ប្តូរដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពនៃកម្មសិទ្ធិ និងកម្មសិទ្ធិក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

- ក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លី រដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់ត្រូវទទួលបាននូវកម្រៃតាមការកំណត់រវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ព្រមទាំងត្រូវទទួលបាននូវការបណ្តុះបណ្តាលការកសាងសមត្ថភាព និងសម្ភារៈផ្សេងៗទៀតដែលចាំបាច់។
- ក្នុងការអនុវត្តអំណាចប្រតិភូកម្មនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលសុរិយោដីដែលមានសមត្ថកិច្ចទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុង ចំពោះដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី។³⁹

(៥) ការងារនៅការិយាល័យ

ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីការងារវាស់ត្រូវបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ ដើម្បីកសាងប្លង់សុរិយោដី បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី។ ទិន្នន័យដែលប្រមូលបាននៅពេលចុះវាស់វែង នឹងត្រូវចុះទៅក្នុងបញ្ជីនៅឯការិយាល័យសុរិយោដី ហើយប្លង់សុរិយោដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដីត្រូវបានរៀបចំ។ មន្ត្រីសុរិយោដីនៅការិយាល័យដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងឯកសារសុរិយោដី និងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

ក- ការថតចម្លងទិន្នន័យទុក (Backup) និងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital

ដែលមានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងទិន្នន័យប្លង់សុរិយោដី (Database and Map data) ត្រូវតែថតចម្លងទុកឱ្យបានរៀងរាល់ថ្ងៃ។ នៅលើ Network Sever មាន Folder Backup ដែលមាន Sub Folder មានចំនួន ៥ គឺថ្ងៃចន្ទ ដល់សុក្រ (Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday និង Friday) ។ នៅថ្ងៃចន្ទត្រូវថតចម្លងទិន្នន័យទុកនៅក្នុង Folder Backup\Monday ។ នៅថ្ងៃអង្គារត្រូវថតចម្លងទុកនៅក្នុង Folder Backup\Tuesday រហូតដល់ថ្ងៃសុក្រ Folder Backup\Friday ។ ការថតចម្លងទិន្នន័យទុកនេះត្រូវធ្វើនៅល្ងាចចុងម៉ោងធ្វើការនៃថ្ងៃនីមួយៗ។

នៅសប្តាហ៍បន្តបន្ទាប់ត្រូវថតចម្លងទិន្នន័យថ្មីទុកភ្ជាប់ (Overwrite) លើទិន្នន័យចាស់ទៅតាមថ្ងៃនីមួយៗនៃសប្តាហ៍។ គ្រប់មន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តគម្រោងមាន Tapes ចំនួនពីរនៅម៉ាស៊ីន Server ។ នៅថ្ងៃចន្ទមន្ត្រីទទួលគ្រប់គ្រងទិន្នន័យត្រូវប្តូរ Tape ទី១ ជំនួសដោយ Tape ទី២ និងសប្តាហ៍បន្ទាប់ត្រូវប្តូរ Tape ទី២ មក Tape ទី១ វិញ អនុវត្តតាមរបៀបនេះ ចំពោះសប្តាហ៍បន្តបន្ទាប់ទៀត។ តាមវិធីនេះ រក្សាទិន្នន័យបានចំនួន២សប្តាហ៍ទៅតាមថ្ងៃនីមួយៗ ។

ខ- ការរក្សាទិន្នន័យទុកជាឯកសារ (ARCHIVING)

³⁹ សូមមើល ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ២១៥ ប្រក/ជនស/មធ ស្តីពី "តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់ ក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លី"។

ទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីជឿជាក់ជា Digital ដែលមានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងទិន្នន័យប្លង់សុរិយោដីត្រូវតែរក្សាទុកមុន និងក្រោយការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារវិនិច្ឆ័យ។ ទិន្នន័យនេះត្រូវបានរក្សាទុកនៅម៉ាស៊ីន Server ហើយមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការកែប្រែទិន្នន័យក្បាលដីលើ File នេះទេ។

គ- ការថតចម្លងទិន្នន័យធ្វើទុកនៅអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ

នៅមុនពេលបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ Digital ដែលបានត្រៀមបិទផ្សាយនេះ (Archive Before Public Display)។ គ្រប់ឯកសារសុរិយោដីដែលបានសម្រេចជាផ្លូវការរួចហើយ ត្រូវធ្វើទិន្នន័យនៃក្បាលដីមកជាមួយនឹងរបាយការណ៍គណៈកម្មការរដ្ឋបាល ទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ត្រូវធ្វើទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីជឿជាក់ជា Digital ដែលជាទិន្នន័យក្រោយប្រកាស (Archive after Public Display) មកជាមួយនឹងរបាយការណ៍គណៈកម្មការរដ្ឋបាល។

ឃ- ការធ្វើឯកសារសុរិយោដីទៅការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល

គ្រប់ឯកសារសុរិយោដីដែលបានសម្រេចជាផ្លូវការរួចហើយ មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង អនុវត្តគម្រោងត្រូវធ្វើរបាយការណ៍គណៈកម្មការរដ្ឋបាល បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី សៀវភៅគោលបញ្ជីជឿជាក់ ប្លង់សុរិយោដី សំណុំឯកសារនៃការចុះបញ្ជីបន្ត និងឯកសារណាដែលពាក់ព័ន្ធនៅការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល ស្រុក-ខណ្ឌ យ៉ាងយ៉ូរ៧ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃកំណត់បញ្ចប់នៃការចែកប័ណ្ណ។

ង- លេខសម្ងាត់ (PASSWORD)

លេខសម្ងាត់ និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវបានផ្តល់ជូនមន្ត្រីការិយាល័យក្នុងការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រតាមបណ្តាញ Network និងប្រើប្រាស់លើមូលដ្ឋាន (Database) ។ លេខសម្ងាត់ចែកជាបីប្រភេទក្នុងការប្រើប្រាស់លើមូលដ្ឋានទិន្នន័យ លេខសម្ងាត់របស់មន្ត្រីនីមួយៗត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវនូវអ្វីដែលខ្លួនបានបញ្ចូលទៅក្នុងទិន្នន័យ ឬកែប្រែដោយសំអាងលើឈ្មោះ និងលេខសម្ងាត់របស់មន្ត្រីទាំងនោះ ដែលបានកត់ត្រាតាមប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។ នៅពេលលេខសម្ងាត់ត្រូវបានអ្នកផ្សេងៗដឹងក្រៅពីសមិទ្ធផល ត្រូវតែធ្វើការដូជាបន្ទាន់តាមតែអាចធ្វើទៅបាន។ លេខសម្ងាត់ទាំងនេះត្រូវប្តូរដោយមន្ត្រី GIS (Geographic Information System) នៃអគ្គនាយកដ្ឋាននៅពេលធ្វើការ Update លើមូលដ្ឋានទិន្នន័យនៅមន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តគម្រោង។

ច- ការការពារប្រឆាំងមេរោគកុំព្យូទ័រ (PROTECTION AGAUT VIURUSES)

ពេលថ្មីៗនេះ ទិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជីជឿជាក់មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធបានរងនូវការគំរាមកំហែងដោយមេរោគកុំព្យូទ័រ។ ដើម្បីការពារទិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជីជឿជាក់ពីមេរោគក្នុងកុំព្យូទ័រ និងការប៉ះពាល់ពីខាងក្រៅនោះ។ កុំព្យូទ័រនៅតាមបណ្តាមន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តគម្រោងមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យភ្ជាប់ជាមួយ Internet ទេ។ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតឱ្យ បញ្ចូល (Install) ក្នុងបណ្តាលកុំព្យូទ័រពីក្រសួង (អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ)។ កម្មវិធីកម្ចាស់មេរោគត្រូវបានបញ្ចូលនៅគ្រប់កុំព្យូទ័រទាំងអស់។ នៅមន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តគម្រោងមានកុំព្យូទ័រមួយ

គ្រឿងពុំបានភ្ជាប់ទៅបណ្តាញ Network ទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយ Internet សម្រាប់ប្រើប្រាស់ email ឬ ទាញយក (Download) កម្មវិធី Update Antivirus ។ កម្មវិធីកម្ចាត់មេរោគកុំព្យូទ័រត្រូវតែ Update ឱ្យបានរៀងរាល់២សប្តាហ៍ម្តង។ ប្រសិនបើមន្ត្រីខេត្ត-ក្រុងពុំមានសមត្ថភាពក្នុងការ Download កម្មវិធី Update Antivirus ទេត្រូវតែស្នើមកអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រក្លាម កុំទុកឱ្យមានបញ្ហាទាន់។⁴⁰

ដំណាក់កាលទី៣៖ មិនផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ

បន្ទាប់ពីការធ្វើការវិនិច្ឆ័យរួចមក ឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យនោះនឹងត្រូវធ្វើការបិទផ្សាយ។ ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ ជាដំណើរការមួយដែលត្រូវធ្វើការបិទផ្សាយឯកសារវិនិច្ឆ័យដើម្បីឱ្យម្ចាស់ដីឬភាគីដែលមានប្រយោជន៍អាចស្នើសុំធ្វើការកែតម្រូវ ឬដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះទិន្នន័យណាដែលមានកំហុស។

(១) ដំណើរការនៃការរៀបចំឯកសារវិនិច្ឆ័យ

ដើម្បីធ្វើការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ មន្ត្រីសុរិយោដីត្រូវរៀបចំឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យរួមមាន៖

ក-ប្លង់សុរិយោដី៖ គឺជាប្លង់រួមនៃក្បាលដីទាំងឡាយក្នុងតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យដែលបង្ហាញអំពីស្ថានភាពឋានលេខ នៃក្បាលដី រូបសណ្ឋានដី ទីតាំងដី ព្រំប្រទល់ដី ប្រភេទដី និងអ្វីៗដែលមានលើដី ដូចជាសំណង់ផ្លូវ អណ្តូងទឹក...។ ក្នុងប្រព័ន្ធសុរិយោដីទំនើប ប្លង់សុរិយោដីបង្ហាញតាំងពីអ្វីៗនៅក្រោមដីទៀតដូចជា ប្រព័ន្ធលូ ប្រព័ន្ធខ្សែភ្លើង បណ្តាញខ្សែស្នន់ និងបណ្តាញទូរគមនាគមន៍...។ ប្លង់សុរិយោដីគ្របដណ្តប់តំបន់ដែលបានធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ដោយមនកំណត់ព្រំប្រទល់កម្មសិទ្ធិសាធារណៈ ឬ/និងកម្មសិទ្ធិឯកជនទាំងអស់ ហើយមានបញ្ជាក់អំពីប្រភេទដី ដូចជា ដីដាំដុះ ដីព្រៃ ដីលិចទឹក ដីសំរាប់សំណង់ខុស្សាហកម្មជាដើម។⁴¹ នៅលើប្លង់សុរិយោដីត្រូវពិនិត្យមើលលេខសម្គាល់ក្បាលដី រូបរាងដី និងទីតាំងដី នៅបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដីត្រូវពិនិត្យ ឈ្មោះ ទំហំដី ប្រភេទទ្រព្យ ប្រភេទដី (កសិកម្ម ឬលំនៅដ្ឋាន) និងសាវតា។

ខ-បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី៖ បង្ហាញអំពីឈ្មោះ សាវតា ប្រភេទទ្រព្យរបស់កម្មសិទ្ធិករ ប្រភព និងកាលបរិច្ឆេទនៃការកាន់កាប់ ទំហំ និងរូបភាពប្រើប្រាស់ដី។

គ-ទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី៖ ទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដីនីមួយៗត្រូវបង្ហាញអត្តសញ្ញាណក្បាលដី អត្តសញ្ញាណម្ចាស់ដី កាលបរិច្ឆេទនៃការវិនិច្ឆ័យ។ ទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី ត្រូវផ្តិតមេដៃយល់ព្រមពីម្ចាស់ដីជាប់ព្រំហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីវិនិច្ឆ័យ។ ក្រោយពេលបំពេញចប់សព្វគ្រប់ហើយ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យ ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើឯកសារទាំងនេះ។

(២) ដំណើរការនៃការបិទផ្សាយ

⁴⁰ សូមមើល សេចក្តីណែនាំស្តីលេខ០១ បប/១០ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី **វិធានការធានាសុវត្ថិភាពនៃឯកសារសុរិយោដី និងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital** ។

⁴¹ សូមមើល សេចក្តីណែនាំលេខ០២ **កថាខណ្ឌទី២ ទំព័រ៤** ។

បន្ទាប់ពីឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ ត្រូវបានរៀបចំរួចគណៈកម្មការរដ្ឋបាលត្រូវលើកសំណើទៅអភិបាលខេត្ត-ក្រុង ដើម្បីធ្វើការរៀបចំសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ។ អភិបាលខេត្ត-ក្រុង ផ្ញើសេចក្តីជូនដំណឹងទៅក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។

អភិបាលខេត្ត-ក្រុង ផ្ញើលិខិតស្នើសុំការប្រកាសអំពីការបិទផ្សាយជាសាធារណៈតាមរយៈ:

- វិទ្យុ (លិខិតផ្ញើជូនអគ្គនាយកនៃសហគ្រាសវិទ្យុជាតិ) ស្នើសុំឱ្យធ្វើការចាក់ផ្សាយនូវព័ត៌មានស្តីពីការបិទផ្សាយជាសាធារណៈក្នុងអំឡុងពេល ០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃមុនពេលបើកប្រកាសជាផ្លូវការ ដោយបញ្ជាក់ពីពេលវេលាច្បាស់លាស់ ឬម៉ោងដែលស្នើសុំឱ្យចាក់ផ្សាយ។
- ទូរទស្សន៍ (លិខិតផ្ញើជូនអគ្គនាយកនៃសហគ្រាសទូរទស្សន៍ជាតិ “ទទក”) ស្នើសុំឱ្យធ្វើការចាក់ផ្សាយនូវព័ត៌មាន ស្តីពីការបិទផ្សាយជាសាធារណៈក្នុងអំឡុងពេល ០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃមុនថ្ងៃប្រកាសបើកជាផ្លូវការដោយបញ្ជាក់ពី ម៉ោងដែលស្នើសុំឱ្យចាក់ផ្សាយ។
- លិខិតជូនដំណឹងរបស់អភិបាលខេត្ត-ក្រុង ទៅកាន់សារព័ត៌មានដើម្បីចុះផ្សាយ។
- ឧត្តោសនស័ព្ទ និងការបិទផ្សាយនៅតាមមូលដ្ឋាន (សេចក្តីជូនដំណឹង និងរូបភាព)

សេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវបានបង្ហាញនូវទីតាំងវិនិច្ឆ័យជាក់ស្តែង តាមរយៈក្រដាសផ្សាយដែលពន្យល់អំពីដំណើរការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ បន្ទាប់ពីបានផ្ញើសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់អភិបាលខេត្ត-ក្រុង ទៅគណៈកម្មការរដ្ឋបាល។ ឃុំ-សង្កាត់នីមួយៗ អាចបង្កើតកម្មវិធីជាក់លាក់សម្រាប់ការផ្សាយព័ត៌មានស្របទៅតាមលក្ខណៈជាក់ស្តែងព័ត៌មានផ្សព្វផ្សាយបានកាន់តែទូលំទូលាយ គឺជាការចាំបាច់។

ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលមួយដែលនឹងត្រូវយកឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ (ទម្រង់ជាក្រាហ្វិច និងទម្រង់ជាអត្ថបទ) ទៅបិទនៅកន្លែងដែលងាយមើលក្នុងតំបន់ដែលធ្វើការវិនិច្ឆ័យនោះ។ ការបិទផ្សាយមានរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ហើយត្រូវធ្វើនៅកន្លែងដែលងាយមើលឃើញ ក្នុងទីតាំងនៃតំបន់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ដូចជាទីវត្តអារាម ទីសាធារណៈ សាលារៀន សាលាឃុំ-សង្កាត់ សាលាស្រុក...។⁴² ក្នុងអំឡុងពេលនៃការបិទផ្សាយ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យត្រូវណែនាំមន្ត្រី ដែលទទួលខុសត្រូវការងារជំនាញនីមួយៗ ឱ្យប្រចាំការនៅកន្លែងបិទផ្សាយរៀងរាល់ថ្ងៃ ទាំងថ្ងៃឈប់សម្រាក ទាំងថ្ងៃបុណ្យផ្សេងៗ ដើម្បីរង់ចាំពន្យល់ ឬបំភ្លឺអំពីខ្លឹមសារនៃទិន្នន័យបកស្រាយ ចម្លងផ្សេងៗដែលទាក់ទងទៅនឹងឯកសារដែលបានបិទផ្សាយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គណៈកម្មការរដ្ឋបាលត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យ និងមន្ត្រីមូលដ្ឋានចាំបាច់ ជាអាទិ៍: មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ ឬតំណាងផ្លូវច្បាប់របស់ជននេះ ឱ្យមកប្រចាំការរង់ចាំទទួលបណ្តឹងជំទាស់ ឬបណ្តឹងតវ៉ា ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងដោះស្រាយបញ្ហាតាមគោលការណ៍កំណត់។ សាមីអ្នកកាន់កាប់ដី ឬតំណាងស្របច្បាប់របស់ជននេះដែលមិនទាន់យល់ស្របតាមការសម្រេចបណ្តោះអាសន្នរបស់មន្ត្រីជំនាញ នៅពេលប្រតិបត្តិការកំណត់ព្រំដី

⁴² សូមមើល **មាត្រា ១១ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៤៦**។

ឬវិនិច្ឆ័យមានសិទ្ធិប្តឹងជំទាស់ ឬប្តឹងតវ៉ាទៅគណៈកម្មការរដ្ឋបាលនៅពេលបិទផ្សាយជាសាធារណៈ នូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ ដើម្បីឱ្យគណៈកម្មការនេះលើកយកមកដោះស្រាយឡើងវិញ។ ករណីមិនអាចដោះស្រាយបាន គណៈកម្មការរដ្ឋបាលត្រូវបញ្ជូលសំណុំរឿងវិវាទនោះទៅគណៈកម្មការសុរិយោដីធ្វើការដោះស្រាយបន្ត។ បណ្តឹងនីមួយៗ ត្រូវបានកត់ត្រាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ហើយត្រូវមានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់អំពីកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ឈ្មោះ និងស្នាមមេដៃម្ចាស់បណ្តឹង ឈ្មោះ និងហត្ថលេខាមន្ត្រីទទួលកត់ត្រា និងមានការបញ្ជាក់ពីដឹងព្រឹត្តិការណ៍ចៅសង្កាត់ ឬតំណាងស្របតាមច្បាប់របស់ជននេះ។

ករណីមិនមានការជំទាស់ ឬតវ៉ា ក្នុងរយៈពេលនៃការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ទិន្នន័យដែលបានកត់ត្រាក្នុងឯកសារបិទផ្សាយនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាទិន្នន័យសុក្រិត ដែលអាចកំណត់យកជាផ្លូវការតាមច្បាប់បានលើកលែងចំពោះតែករណីដែលសាមីអ្នកកាន់កាប់ដី ឬអចលនវត្ថុមានឯកសារសំអាងច្បាស់លាស់ ហើយបានបង្ហាញអំពីមូលហេតុដែលមិនបានមកធ្វើការជំទាស់ ឬតវ៉ាក្នុងរយៈពេលបិទផ្សាយនោះ សាមីជនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅគណៈកម្មការសុរិយោដី ដើម្បីដោះស្រាយតាមនីតិវិធីដែលបានកំណត់។ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យមានសិទ្ធិកែតម្រូវចំពោះតែការខុសឆ្គង ឬការភ្លេចភ្លាំងណាដែលមិនជះឥទ្ធិពលដល់ផលប្រយោជន៍អ្នកដទៃ។ ចំពោះការកែតម្រូវណាដែលនាំឱ្យជះឥទ្ធិពលដល់ផលប្រយោជន៍អ្នកដទៃ អាចធ្វើការកែតម្រូវបានលុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីជនដែលមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនោះ។⁴³

ជំនួញកាលទី៤៖ សម្រេចលើឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ

ក្រោយពីផុតកំណត់រយៈពេលនៃការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ និងបញ្ចប់ការដោះស្រាយទំនាស់តាមនីតិវិធី គណៈកម្មការរដ្ឋបាល ត្រូវផ្តល់ការយល់ព្រមលើឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យចំពោះក្បាលដីទាំងឡាយណាដែលមិនមានទំនាស់។ បន្ទាប់មកគណៈកម្មការរដ្ឋបាល ត្រូវបញ្ជូលឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យទៅមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ដើម្បីពិនិត្យលើលក្ខណៈបច្ចេកទេស និងចុះហត្ថលេខា⁴⁴ នូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យដែលគណៈកម្មការរដ្ឋបាល ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យតាមខ្លឹមសារខាងក្រោម៖

(១)-លទ្ធផលដែលសម្រេចបាន

- ចំនួនក្បាលដីសរុបដែលបានធ្វើការវិនិច្ឆ័យ
- ចំនួនក្បាលដីដែលមិនត្រូវបានចេញប័ណ្ណជូន ដោយកាន់កាប់កាប់ដីរដ្ឋចាប់ផ្តើមក្រោយច្បាប់ភូមិបាលបានចូលជាធរមាន
- ចំនួនក្បាលដីដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ និងគ្មានវិវាទ
- ចំនួនក្បាលដីដែលមានវិវាទ

⁴³ សូមមើល មាត្រា១១,១០ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦។

⁴⁴ សូមមើល មាត្រា១៣ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦។

- ចំនួនក្បាលដីមានវិវាទ ដែលគណៈកម្មការរដ្ឋបាលបានដោះស្រាយរួចតាមការព្រមព្រៀង
- ចំនួនក្បាលដីដែលមានវិវាទ ហើយបានបញ្ជូនទៅគណៈកម្មការសុរិយោដី
- ចំនួនក្បាលដីដែលកំពុងមានបណ្តឹងទៅតុលាការ

អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រត្រូវរៀបចំនូវគំរូរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យ។

(២)-ធ្វើការវាយតម្លៃ

លើកសំណើផ្តល់សិទ្ធិលើដី ឬអចលនវត្ថុ តាមប្រភេទកម្មសិទ្ធិ ភោគៈសម្បទាន ឬរក្សាទុកជាដីរដ្ឋជូន កម្មសិទ្ធិករ ភោគី ឬអ្នកកាន់កាប់ ដោយយោងទៅតាមច្បាប់បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត និងឯកសារ ឬ ភស្តុតាងដែលប្រមូលបាន។

ក្រោយពីប្តឹងសុរិយោដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី ត្រូវបានកែតម្រូវរួចហើយ៖

- មន្ត្រីគ្រប់គ្រងការងារតំបន់វិនិច្ឆ័យត្រូវចុះហត្ថលេខាលើប្តឹងសុរិយោដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី
- ប្រធានគណៈកម្មការរដ្ឋបាលត្រូវចុះហត្ថលេខាលើប្តឹងសុរិយោដី បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី និងរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យ។
- ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង ត្រូវចុះហត្ថលេខាបំប្លែងលើប្តឹងសុរិយោដី បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី និងរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យត្រង់ចំណុចហត្ថលេខាអភិបាលខេត្ត-ក្រុង។
- អភិបាលខេត្ត-ក្រុងត្រូវចុះហត្ថលេខាលើប្តឹងសុរិយោដី បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី និងរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យ។ ករណីមិនឯកភាព ត្រូវបញ្ជាក់ពីមូលហេតុឱ្យបានច្បាស់លាស់។
- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ចុះហត្ថលេខាសម្រេចជាផ្លូវការលើប្តឹងសុរិយោដី បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី និងរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យ។

ក្រោយពីអភិបាលខេត្ត-ក្រុង និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ចុះហត្ថលេខាសម្រេចយល់ព្រមរួចហើយ ឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យត្រូវបានបញ្ជូនជាស្ថាពរ និងត្រូវបានចាត់ទុកជាឯកសារផ្លូវការតាមច្បាប់ ចំពោះក្បាលដីណាដែលមិនទាក់ទងនឹងវិវាទ។

ចំពោះក្បាលដីដែលមានវិវាទ ហើយមិនទាន់ដោះស្រាយចប់ជាស្ថាពរ អាចត្រូវបានបន្តការដោះស្រាយនៅគណៈកម្មសុរិយោដី ឬនៅតុលាការ។

ដំណាច់ការលទ្ធផល៖ ចុះបញ្ជីចេញប័ណ្ណ និងចែកប័ណ្ណ

នៅពេលដែល នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យ ត្រូវបានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ ឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ និងឯសារណា⁴⁵ ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី ដើម្បីចុះបញ្ជីចេញប័ណ្ណ និងគ្រប់គ្រង⁴⁶៖

⁴⁵ សូមមើលបន្ថែម សារាចរណែនាំលេខ០២ ចំណុច II-អំពីការកាន់កាប់ឯកសារសុរិយោដី ទំព័រ៨។

⁴⁶ សូមមើល មាត្រា១៤ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

(១) សមត្ថកិច្ចក្នុងការចុះបញ្ជីចេញប័ណ្ណ

ឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ និងឯកសារណាមួយពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវបញ្ជូនមករដ្ឋបាលសុរិយោដី ដើម្បីចុះបញ្ជីចេញប័ណ្ណ ត្រូវបានកំណត់សមត្ថកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ថ្នាក់កណ្តាល (អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ) ចំពោះឯកសារទាក់ទងនឹងខេត្ត-ក្រុងណាដែលមិនទាន់ទទួលបានប្រតិភូកម្ម
- ខេត្ត-ក្រុង (មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី) ចំពោះឯកសារដែលទាក់ទងនឹងខេត្ត-ក្រុងណាដែលបានទទួលប្រតិភូកម្មរួចហើយ។

(២) គោលការណ៍នៃការចេញប័ណ្ណ

ក-ការចេញវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ (ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ) ចំពោះក្បាលដី ឬអចលនវត្ថុណាដែលបានកាន់កាប់ដោយសន្តិវិធី និងមិនមានការជំទាស់ចាប់ពី៥ឆ្នាំយ៉ាងតិច គិតមកដល់កាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ភូមិបាល⁴⁷។

ខ-ចេញប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ (ប័ណ្ណភោគៈ) ចំពោះក្បាលដី ឬអចលនវត្ថុណាដែលកាន់កាប់ដោយសន្តិវិធី និងមិនមានការជំទាស់ ហើយមានរយៈពេលតិចជាង៥ឆ្នាំមុនច្បាប់ភូមិបាលចូលជាធរមាន។ ប័ណ្ណប្រភេទនេះអាចប្តូរយកវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុនៅពេលដែលរយៈពេលនៃការកាន់កាប់ដី ឬអចលនវត្ថុនោះបានគ្រប់៥ឆ្នាំ ឬលើស។

គ-អាចចេញប័ណ្ណជូនបានចំពោះតែក្បាលដី ឬអចលនវត្ថុណាដែលគ្មានពាក់ព័ន្ធនឹងវិវាទ។

ឃ-ការប្រគល់ប័ណ្ណត្រូវមានសៀវភៅសម្រាប់កត់ឈ្មោះ និងចុះហត្ថលេខាមន្ត្រីអ្នកប្រគល់ និងកត់ឈ្មោះ រួចផ្តិតមេដៃអ្នកទទួលទុកជាកសុតាង។ ការប្រគល់ប័ណ្ណត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅអង្គភាពសុរិយោដីដែលមានសមត្ថកិច្ច។ មន្ត្រីសុរិយោដីមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រគល់ប័ណ្ណជូនបុគ្គលក្រៅពីម្ចាស់សិទ្ធិពិតប្រាកដឡើយលើកលែង៖

- ករណីម្ចាស់សិទ្ធិទទួលមរណៈភាព ឬអវត្តមាន ឬត្រូវបាត់ខ្លួន ឬបាត់បង់សមត្ថភាពដែលច្បាប់ទទួលស្គាល់ ពេលនោះអ្នកតំណាងស្របច្បាប់មានសិទ្ធិទទួលជំនួស
- ករណីពិសេស និងចាំបាច់ ម្ចាស់សិទ្ធិអាចដាក់ពាក្យសុំប័ណ្ណបាន តែត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់ពីហេតុដែលមិនអាចមកទទួលប័ណ្ណនៅការិយាល័យ ទោះបីអនុញ្ញាតឱ្យប្រគល់ប័ណ្ណនៅគេហដ្ឋានរបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬភោគី ដោយមន្ត្រីសុរិយោដីយ៉ាងតិច២នាក់។

ង-នៅពេលទទួលប័ណ្ណថ្មី ម្ចាស់ដី ឬអចលនវត្ថុត្រូវប្រគល់ប័ណ្ណចាស់ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើដី ឬអចលនវត្ថុនោះជូនមន្ត្រីសុរិយោដី ប្រសិនបើមាន។

⁴⁷ សូមមើល មាត្រា៣០ រក្សខណ្ឌទី១ នៃច្បាប់ភូមិបាល។

ច-ចំពោះនីតិបុគ្គល ប័ណ្ណត្រូវចុះឈ្មោះអង្គភាព (នីតិបុគ្គលសាធារណៈ មានជាអាទិ៍សាលារៀន សាលារៀន... នីតិបុគ្គលឯកជន មានជាអាទិ៍ សមាគម ក្រុមហ៊ុន) មិនត្រូវចុះឈ្មោះរូបវន្តបុគ្គលជាដាច់ខាត។ ចំពោះដី ឬអចលនវត្ថុរបស់សមូហភាព ដូចជាវត្ត ឬសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច នៅក្នុងប័ណ្ណក៏ត្រូវចុះ ឈ្មោះ វត្ត ឬសហគមន៍...ដែរ គឺមិនត្រូវចុះឈ្មោះរូបវន្តបុគ្គលជាតំណាងឡើយ។

ទាក់ទងដល់ការប្រើសិទ្ធិ និងការបំពេញកាតព្វកិច្ចផ្សេងៗ ក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យ នីតិបុគ្គល នានា ក៏ដូចជាសមូហភាពទាំងអស់នោះ ត្រូវជ្រើសរើសតំណាងស្របច្បាប់រៀងខ្លួន តាមវិធីផ្សេងៗគ្នា ដូចជានីតិ បុគ្គលសាធារណៈ មានលិខិតតែងតាំង នីតិបុគ្គលឯកជនមានការជ្រើសតាំងបណ្តាធិការក្រុមហ៊ុន ឬប្រធាន សមាគម វត្តមានប្រធានគណៈកម្មការវត្ត សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច មានប្រធានសហគមន៍...។ល។ តំណាងស្របច្បាប់ទាំងនោះមានសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុ ដូចម្ចាស់សិទ្ធិ ជារូបវន្តបុគ្គលដែរ។

ឯប័ណ្ណដី ឬអចលនវត្ថុរបស់នីតិបុគ្គលសាធារណៈ និងឯកជន ត្រូវប្រគល់ឱ្យតំណាងស្របច្បាប់នៃនីតិ បុគ្គលនីមួយៗ ជាអ្នកទទួលយក និងរក្សាទុក។ ចំពោះប័ណ្ណដី ឬអចលនវត្ថុរបស់សមូហភាព ត្រូវប្រគល់ជូន តំណាងស្របច្បាប់ ប្រធានសហគមន៍ទទួលយក និងរក្សាទុក។

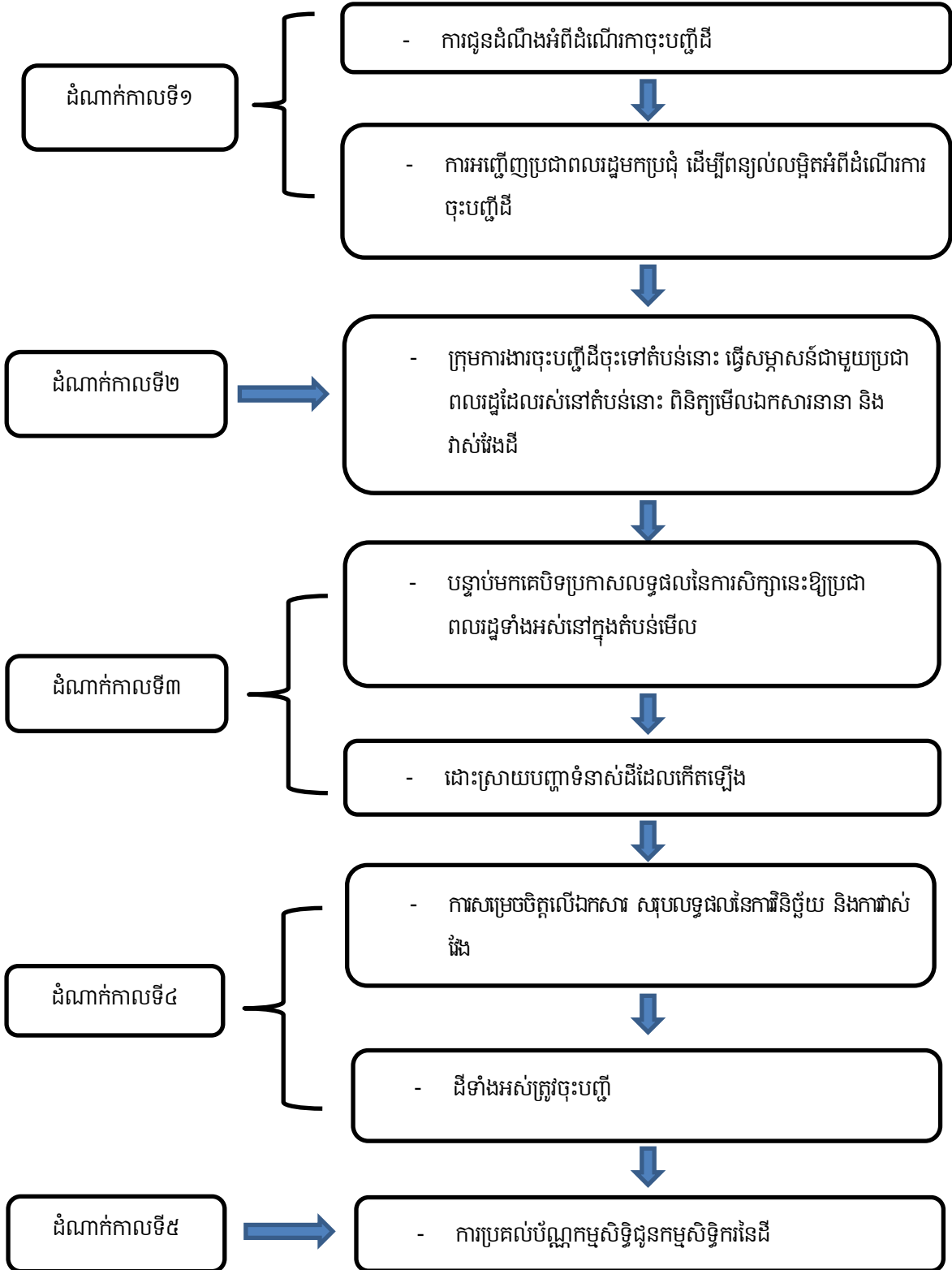
(៣) សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដី

សំរាប់ការចុះបញ្ជីជាលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងការចេញប័ណ្ណ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ⁴⁸៖

- ១- ដីកសិកម្មជនបទ ១រៀល/ម^២
(១០០រៀលសម្រាប់ដីតូចជាង១០ម^២)
- ២- ដីលំនៅឋានជនបទ ១០រៀល/ម^២
- ៣- ដីទីប្រជុំជនស្រុក ឬដីជាយទីប្រជុំជនខេត្ត ២០រៀល/ម^២
- ៤- ដីទីប្រជុំជនខេត្ត ឬជាទីប្រជុំជនក្រុងភ្នំពេញ ៥០រៀល/ម^២
- ៥- ដីទីប្រជុំជនទីក្រុងភ្នំពេញ ១០០រៀល/ម^២

⁴⁸ សូមមើល **ប្រការ១** នៃសេចក្តីសម្រេចលេខ៥១ សសរ ចុះថ្ងៃ២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី **"ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី"**។

តារាង៖ សង្ខេបអំពីដំណើរនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ⁴⁹

⁴⁹ ឯកស្រង់ពីសៀវភៅណែនាំស្តីពី សិទ្ធិដីធ្លី និង លំនៅដ្ឋាននៅកម្ពុជា (បោះពុម្ពលើកទីពីរ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦) ទំព័រ ១៣១ ។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដោយដុំ

ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធគឺជាប្រព័ន្ធដំណើរការដ៏យូរ ហើយអាចត្រូវការពេលវេលារាប់សិបឆ្នាំ ទៀតទំរាំដល់ពេលដែលដំណើរការនេះអាចមានទៅដល់គ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ អ្នកខ្លះត្រូវការ ឲ្យមានការចុះបញ្ជីដីរបស់ខ្លួន មុនពេលមានការអនុវត្តដំណើរការចុះបញ្ជីដីដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់ របស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើអ្នករស់នៅក្នុងតំបន់ណាដែលរដ្ឋាភិបាលមិនបានចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធ នោះអ្នកអាចចុះ បញ្ជីដីអ្នកតាមប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីជាលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ។ ដើម្បីធ្វើដូច្នេះបាន ជាដំបូងអ្នកត្រូវបំពេញទម្រង់ស្នើ សុំចុះបញ្ជី រួចហើយដាក់ទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី។ បន្ទាប់ពីដាក់ពាក្យស្នើសុំនេះរួច គេអនុវត្តដំណើរការស្រងៀង គ្នាជាមួយការចុះបញ្ជីជាប្រព័ន្ធដែរ។ គេនឹងជូនដំណឹងទៅលោក អ្នកថា ពេលណាក្រុមការងារនឹងចុះមកដល់ដី របស់លោកអ្នក ព្រមទាំងស្រាវជ្រាវសំណុំឯកសារស្នើសុំរបស់លោកអ្នកថែមទៀត⁵⁰។ នៅក្នុងផ្នែកនៃកថាខណ្ឌ ទី២ នេះយើងខ្ញុំ គប្បីត្រូវសិក្សាពីសារវន្តនូវនិយមន័យនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីដាច់ដោយដុំ (ក) អំពីស្ថានភាព កិច្ច ប្រតិបត្តិការនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីដាច់ដោយដុំ (ខ)។ ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀតយើងនឹងសិក្សាឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ ពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ (គ)។

ក-និយមន័យ

ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ត្រូវបានអនុវត្តស្របតាម អនុក្រឹត្យលេខ៤៨ អនក្រ/បក “ស្តី ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ” ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ (តទៅនេះត្រូវបានហៅកាត់ថា “អនុក្រឹត្យលេខ៤៨”) និងត្រូវបានបញ្ជាក់បន្ថែមទៅដោយសភាចរណ៍នាំលេខ១៤ ជនស/សរ ណន ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ “ស្តីពីការអនុវត្តនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ” (តទៅនេះត្រូវបាន ហៅកាត់ថា “សភាចរណ៍នាំលេខ១៤”)។

យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ៤៨ និងសភាចរណ៍នាំលេខ១៤ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ សំដៅលើការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈឯកបុគ្គល ពោលគឺការចុះបញ្ជីដីនៅតំបន់ដែលមិនទាន់មាន កម្មវិធីចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ភោគី⁵¹ ជាអ្នកផ្តួចផ្តល់មកក្នុងការដាក់ពាក្យស្នើសុំក្នុងការចុះបញ្ជីទៅរដ្ឋ បាលសុរិយោដី តាមរយៈឃុំ-សង្កាត់របស់ខ្លួនដែលរស់នៅសព្វថ្ងៃ។ មានន័យថាមានលក្ខខណ្ឌផ្ទុយគ្នាពីការចុះ បញ្ជីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដែលរដ្ឋបាលជាអ្នកផ្តួចផ្តើមដោយជាអ្នកជ្រើសរើសយកតំបន់ណាមួយដែលជាក់ លាក់ ហើយធ្វើការចុះបញ្ជីក្បាលដីទាំងអស់ក្នុងតំបន់តែមួយ ដោយឡែកការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ក្បាលដីទាំងអស់នៅទូទាំងប្រទេស អ្នកកាន់កាប់ដីអាចធ្វើការស្នើសុំចុះបញ្ជីឱ្យតែក្បាលដីនោះមិនស្ថិតនៅក្នុង តំបន់វិនិច្ឆ័យ។ តែការស្នើសុំក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លី ក៏អាចធ្វើឡើងក្នុងតំបន់វិនិច្ឆ័យបានដែរ តែលុះត្រាមិនទាន់មាន

50 ដកស្រង់ពីសៀវភៅណែនាំស្តីពី “សិទ្ធិដីធ្លី និង លំនៅដ្ឋាននៅកម្ពុជា រៀបរៀងដោយអង្គការស្ថានទៅកាន់សន្តិភាពអាស៊ីអាគ្នេយ៍” (បោះពុម្ពលើកទីពីរ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦) ទំព័រ១៣២។

51 ភោគី (អ្នកកាន់កាប់ដី) គឺជាអ្នកទទួលបានភោគៈ ។

ភោគៈ គឺជាសិទ្ធិ ដែលជនម្នាក់មានលើទ្រព្យណាមួយជាបណ្តោះអាសន្ន មិនទាន់សិប ជារបស់ខ្លួនមែនទែនទេ) ។

ការបិទផ្សាយនូវទិន្នន័យនៃឯកសារវិនិច្ឆ័យទាំងអស់នោះ។ រយៈពេលសម្រាប់ដំណើរអនុវត្តលើការចុះបញ្ជីដី មានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ចាប់ពី០២ (ពីរ) ខែទៅ០៣ (បី) ខែ ឬ៤០ (សែសិប) ថ្ងៃទៅ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃធ្វើ ការ ដែលគិតចាប់ពីថ្ងៃចុះប្រមូលទិន្នន័យរហូតដល់ថ្ងៃប្រគល់ប័ណ្ណ។⁵²

ខ-ស្ថានភាពនៃការចុះបញ្ជីដីឆ្នាំ១៩៨៩ដល់១៩៩៤

ការចុះបញ្ជីដីឆ្នាំ១៩៨៩ដល់១៩៩៤ កាលពីដំបូងត្រូវបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៩៨៩ នៅពេលដែល រដ្ឋបានផ្តល់នូវឯកជនភាពសម្រាប់ដីដំបូងទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៨៩ ដល់ ឆ្នាំ១៩៩៤ ការ ចុះបញ្ជីដីឆ្នាំ១៩៨៩ដល់១៩៩៤ត្រូវបានរដ្ឋផ្តល់សមត្ថកិច្ចឱ្យទៅប្រធានគណៈកម្មការប្រជាពលរដ្ឋ ថ្នាក់ ស្រុក ជាអ្នកចេញប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ដីស្រែចម្ការ ហើយប្រធានគណៈកម្មការ ប្រជាជនខេត្ត ថ្នាក់ខេត្តជាអ្នកចេញប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រភេទ ដីលំនៅឋាន។ គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៤ ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ ៦០៣,៣០២ (ហុកសិបម៉ឺនបីពាន់បីរយពីរ) ប័ណ្ណត្រូវបានផ្តល់ជូនប្រជា ពលរដ្ឋ តាមរយៈដំណើរការនេះ។⁵³ នៅឆ្នាំ២០១៥ សម្រេចបាន ១,៦៩៦ (មួយពាន់ប្រាំមួយរយកៅសិប ប្រាំមួយ) ប័ណ្ណ⁵⁴, នៅឆ្នាំ២០១៦សម្រេចបាន ២,៦១៤ (ពីរពាន់ប្រាំមួយរយដប់បួន) ប័ណ្ណ⁵⁵, នៅឆ្នាំ២០១៧ សម្រេចបាន ៣,០១២ (បីពាន់ដប់ពីរ) ប័ណ្ណ⁵⁶, នៅឆ្នាំ២០១៨ សម្រេចបាន ២,៤៤៩ (ពីរពាន់បួនរយសែសិប ប្រាំបួន) ប័ណ្ណ⁵⁷, នៅឆ្នាំ២០១៩ សម្រេចបាន ៧០០ប័ណ្ណ (ប្រាំពីររយ) ប័ណ្ណ⁵⁸។

គ-នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីឆ្នាំ១៩៩៥ដល់១៩៩៩

ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ គឺធ្វើឡើងផ្អែកតាមសំណើជាក់លាក់របស់ភោគី ដែលត្រូវការ ចុះបញ្ជីរបស់ខ្លួនមុនពេលមានការអនុវត្តគម្រោងចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន ជាមួយនឹង ការស្នើសុំទៅលើរដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក-ខណ្ឌ តាមរយៈមេឃុំ និងចៅសង្កាត់ដែលខ្លួនកំពុងរស់នៅ។

⁵² សូមមើល *ប្រការ៣* នៃសេចក្តីសម្រេចលេខ៥១ សសរ ថ្ងៃ២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី *ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី* ។
⁵³ ដកស្រង់ គេហទំព័រអង្គការទិន្នន័យអំពីការអភិវឌ្ឍ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពី *ការកាន់កាប់ដីស្តី និងការចេញប័ណ្ណ កម្មសិទ្ធិ*។
⁵⁴ សូមមើល *របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៥ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០១៤ ជនស/អប/រចា*
⁵⁵ សូមមើល *របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៦ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៧ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០១ ជនស/អប/រចា*
⁵⁶ សូមមើល *របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៧ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៨ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០២ ជនស/អប/រចា*
⁵⁷ សូមមើល *របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៨ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៩ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០១២ ជនស/អប/រចា*
⁵⁸ សូមមើល *របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៩ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០៥ ជនស/អប/រចា*

បន្ទាប់ពីរដ្ឋបាលសុរិយោដីបានពិនិត្យលើពាក្យស្នើសុំ មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ និងសមស្របតាមការកំណត់ហើយ រដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក-ខណ្ឌ ត្រូវកំណត់ព្រំដី ការវាស់វែង និងការវិនិច្ឆ័យ។ ដូចនេះយើងខ្ញុំនឹងសិក្សាយុឱ្យលម្អិត ផ្អែកតាមសារាចរណែនាំលេខ ១៤ នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមការបែងចែកជា ៥ដំណាក់កាល ចាប់ពីការចាប់ផ្តើមរហូតដល់មានការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ។

ជំនាក់កាលទី១៖ ពាក្យស្នើសុំ

(១) **ការដាក់ពាក្យសុំ:** អ្នកកាន់កាប់ដីដែលមានបំណងស្នើសុំចុះបញ្ជីក្បាលដីរបស់ខ្លួន (ទោះមានទំហំប៉ុន្មានក្តី) ត្រូវបំពេញពាក្យសុំតាមគំរូដែលបានរៀបចំដាក់ជូនរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌ តាមរយៈមេឃុំ-ចៅសង្កាត់នៃមេឃុំ-សង្កាត់ដែលក្បាលដីនោះស្ថិតនៅ។⁵⁹ ចំពោះពាក្យស្នើសុំត្រូវធ្វើជាពីរច្បាប់និងអាចមានឯកសារណាមួយៗភ្ជាប់មកជាមួយដូចជាឯកសារ និងភស្តុតាងទាក់ទងនឹងក្បាលដី ឬ សិទ្ធិលើក្បាលដីដែលស្នើសុំចុះបញ្ជី។ ពាក្យស្នើសុំគឺមានដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះនិងស្នាមមេដៃរបស់អ្នកដាក់ពាក្យ
- ការពិពណ៌នាលម្អិតអំពីក្បាលដីដែលស្នើសុំចុះបញ្ជីនិងទីតាំងរបស់ក្បាលដីនោះ
- ឯកសារឬភស្តុតាងផ្សេងៗទាក់ទងនឹងក្បាលដីឬសិទ្ធិលើក្បាលដីដែលស្នើសុំចុះបញ្ជី។⁶⁰

(២) **មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវពិនិត្យមើលពាក្យស្នើសុំ:** ពាក្យស្នើសុំដែលបានចូលមកដល់ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ហើយ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវមានភារកិច្ចណែនាំឱ្យសាមីអ្នកកាន់កាប់ដីបំពេញបានគ្រប់គ្រាន់តាមខ្លឹមសារដែលបានរៀបចំ “ថាតើសេចក្តីដែលសាមីអ្នកស្នើសុំបានបំពេញនោះ ស្របតាមហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើងជាក់ស្តែងដែរឬទេ?” ចំណុចដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាសំខាន់នោះ គឺជាលក្ខណៈនៃការចូលកាន់កាប់ដីមានប្រើអំពើហិង្សាឬគ្មាន។ កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលកាន់កាប់ដីពិតប្រាកដឬទេ? ទីតាំងក្បាលដីមានលក្ខណៈប៉ះពាល់ដល់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋដែរឬទេ? ក្បាលដីដែលកំពុងស្នើសុំចុះបញ្ជីមានទំនាស់ដែរឬទេ? បន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញថា ពាក្យសុំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ហើយមេឃុំ ឬ ចៅសង្កាត់ត្រូវពិចារណាលើពាក្យស្នើសុំរួចធ្វើបែបបទ បញ្ជូលពាក្យស្នើសុំនោះទាំងអស់មករដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌ។

(៣) **រដ្ឋបាលសុរិយោដីត្រូវពិនិត្យលើពាក្យស្នើសុំ:** រដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌ ត្រូវត្រួតពិនិត្យពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ជំនាញនិងច្បាប់៖

- ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ពាក្យស្នើសុំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់និងសមស្រប រដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌត្រូវកត់ត្រាពាក្យស្នើសុំទាំងនោះក្នុងសៀវភៅទទួលពាក្យ ដោយមានចុះលេខរួចចារលើពាក្យនោះកំណត់កាលបរិច្ឆេទនិងទីកន្លែងចុះអនុវត្តកំណត់ព្រំដីវាស់វែង និងវិនិច្ឆ័យហើយប្រគល់

⁵⁹ សូមមើល មាត្រា ០៧ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។
⁶⁰ សូមមើល មាត្រា ០៧ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

ពាក្យមួយច្បាប់ជូនអ្នកដាក់ពាក្យវិញ។⁶¹ ប្រសិនបើមានក្បាលដីច្រើនមានទីតាំងបិតនៅជាប់ៗគ្នា ឬជិតគ្នាក្នុងឃុំ-សង្កាត់ជាមួយគ្នា ហើយទទួលបានការយល់ព្រមឲ្យអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជី និងការកំណត់កាលបរិច្ឆេទចុះអនុវត្តការងារវាលជាមួយគ្នា ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីក្បាលដីទាំងនោះអាចត្រូវបានប្រមូលផ្តុំទៅតាមលទ្ធិភាព ដែលក្រុមការងារវាលអាចធ្វើទៅបានក្នុងមួយថ្ងៃ ដើម្បីបង្កើតបញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្នើសុំចុះបញ្ជីដី និងធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងតែមួយដាក់ជូនអភិបាល។ ស្រុក-ខណ្ឌ ចុះហត្ថលេខាក្នុងរយៈមិនលើសពី០៣ (បី) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌលើកសំណើដើម្បីកំណត់ជាផ្លូវការនូវកាលបរិច្ឆេទ និងទីតាំងដែលត្រូវអនុវត្ត។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះត្រូវប្រគល់ជូនអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ និងបិទផ្សាយឲ្យបានយ៉ាងតិច១៤ (ដប់បួន) ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះកំណត់ព្រំដីនៅសាលាស្រុក-ខណ្ឌ សាលាឃុំ-សង្កាត់ និងនៅកន្លែងដែលងាយមើលឃើញក្នុងភូមិដែលក្បាលដីស្នើសុំចុះបញ្ជីនោះស្ថិតនៅ ។⁶²

- ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលកាន់កាប់ដីរដ្ឋកើតឡើងក្រោយថ្ងៃទី៣០ សីហា ២០០១⁶³ រដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌខេត្ត-ក្រុង ត្រូវចារលើពាក្យសុំឲ្យបានច្បាស់អំពីភាពខុសច្បាប់នៃការចូល កាន់កាប់ហើយប្រគល់ពាក្យនោះទៅសម្តីខ្លួនអ្នកស្នើសុំវិញ។
- ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ការចូលកាន់កាប់ដីមានលក្ខណៈមិនសមស្របពិសេសការចូលកាន់កាប់ដោយទុច្ចរិត (ប្រើអំពើហិង្សា ឬលោងលោមបោកបញ្ឆោត) ដោយលួចលាក់ ឬមិនចេញមុខរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌត្រូវចារលើពាក្យដោយបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់អំពីមូលហេតុ និងភស្តុតាងដែលនាំឲ្យការអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន រួចប្រគល់ពាក្យនោះទៅសម្តីខ្លួនអ្នកស្នើសុំវិញ។
- ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ដីដែលស្នើសុំចុះបញ្ជីជាដីសាធារណៈរបស់រដ្ឋ។ រដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌក្រុងត្រូវចារលើពាក្យដោយបញ្ជាក់ ឲ្យបានច្បាស់អំពីមូលហេតុនិងភស្តុតាងដែលនាំឲ្យការអនុវត្តនីតិវិធីការចុះបញ្ជីដីមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន រួចប្រគល់ពាក្យនោះទៅសម្តីអ្នកស្នើសុំវិញ លើកលែងតែអ្នកស្នើសុំនោះជានីតិបុគ្គលសាធារណៈ ។⁶⁴
- ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា មានវិវាទពាក់ព័ន្ធនឹងក្បាលដីដែលស្នើសុំចុះបញ្ជីនោះ រដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងវិវាទនោះទៅគណៈកម្មាធិការសុរិយោដីដោះស្រាយតាមនីតិវិធី ។⁶⁵

⁶¹ សូមមើល **មាត្រា៨ កថាខណ្ឌទី២** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៤៨។
⁶² សូមមើល **មាត្រា៩** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៤៨។
⁶³ កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលកាន់កាប់ដីរដ្ឋកើតឡើងក្រោយច្បាប់ភូមិបាលចូលជាធរមាន។
⁶⁴ សូមមើល **មាត្រា១១** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៤៨។
⁶⁵ សូមមើល **មាត្រា៨ កថាខណ្ឌទី៤** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៤៨។

- គ្រប់ករណីដែលរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌ បដិសេធមិនព្រមអនុវត្តនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីតាមការស្នើសុំសាមីអ្នកស្នើសុំឬតំណាងស្របច្បាប់របស់ជននោះ មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មសំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង ឬក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។ ការដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដីត្រូវបង់សោហិរិយសេវាសុរិយោដីទៅតាមការកំណត់របស់រដ្ឋ។

ជំនាក់កាលទី២ អំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស

យោងតាមការណែនាំរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ និងការណែនាំជាក់ស្តែងរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រដោយឡែកៗ ការងារវាលត្រូវបានអនុវត្តដោយមន្ត្រីជំនាញដោយមានការសហការនិងការជួយជ្រុំជ្រងពីមន្ត្រីនៅមូលដ្ឋាន (មេភូមិមេឃុំឬចៅសង្កាត់)។ មន្ត្រីជំនាញដែលត្រូវចាត់តាំងឲ្យទទួលបន្ទុកការងារវាល មានភារៈកិច្ចទទួលខុសត្រូវលើការងារកំណត់ព្រំដីការងារវាលវែង និងការងារបំពេញទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសនិងគោលការណ៍ច្បាប់។ ចំនួនមន្ត្រីវាលអាចមានចំនួនច្រើន ឬតិចអាស្រ័យលើតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃការងារក្នុងប្រតិបត្តិការនីមួយៗ។ ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌណាមួយមិនអាចបំពេញបានភារកិច្ចតាមលក្ខខណ្ឌសម្រាប់អនុវត្ត នៃការចុះបញ្ជីដីក្នុងក្របខណ្ឌរបស់សម្ភកិច្ចរបស់ខ្លួនដោយខ្វះមន្ត្រី ឬដោយសមត្ថភាពបច្ចេកទេស នោះរដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុងជួយដល់ការអនុវត្តការងារទាំងអស់នេះបាន។

(១) ការកំណត់ព្រំដី

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកំណត់ព្រំដីត្រូវប្រតិបត្តិការតាមពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលបានកំណត់ក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់អភិបាលស្រុក-ខណ្ឌ ហើយមានសិទ្ធិចូលក្នុងបរិវេណដី ដើម្បីកំណត់ព្រំដីនិងវាស់វែងហើយអាចអញ្ជើញជនពាក់ព័ន្ធឲ្យមកផ្តល់ព័ត៌មានដោយផ្ទាល់មាត់ ដោយឯកសារ ឬបង្ហាញភស្តុតាងផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងព្រំដីនោះ។ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកំណត់ព្រំដីត្រូវគោរពគោលការណ៍ក្នុងករណី៖⁶⁶

- ក្នុងករណីអ្នកដាក់ពាក្យនិងម្ចាស់ដី ជាប់ព្រំមានវត្តមានហើយព្រមព្រៀងគ្នាអំពីព្រំប្រទល់និងគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយការកំណត់ព្រំដីត្រូវ ធ្វើដោយផ្អែកតាមការព្រមព្រៀង។
- ក្នុងករណីម្ចាស់ដីជាប់ព្រំដី មិនមានវត្តមានការកំណត់ព្រំដី ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកតាមឯកសារនិងភស្តុតាងដែលជាលក្ខណៈរូបជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ និងភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់ដែលទាក់ទងនឹងព្រំដីនោះ ។
- ក្នុងករណីក្បាលដី ដែលស្នើសុំការចុះបញ្ជីស្ថិតនៅជាប់នឹងដីសាធារណៈ ឬជាប់នឹងក្បាលដីដែលប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈការកំណត់ព្រំដីត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈពីរខាងលើ។

⁶⁶ សូមមើល មាត្រា១០ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៤។

- ក្នុងករណីដែលការកំណត់ព្រំដីមានវិវាទ កើតឡើងអំឡុងពេលធ្វើការកំណត់ដោយមិនអាចដោះស្រាយបាន ត្រូវបញ្ជូនថ្នាក់ស្រុកខណ្ឌជាអ្នកធ្វើការសម្របសម្រួលតាមនីតិវិធីដែលបានកំណត់ក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាការសុរិយោដី។⁶⁷

(២) អំពីការវាស់វែងនិងការកំណត់ទីតាំងក្បាលដី

ក្រោយពីការបានកំណត់ព្រំដីរួចមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវាស់វែង ត្រូវធ្វើការវាស់វែងទៅតាមតម្រូវការនៃការកសាងផែនទីក្បាលដី (parcelmap) គំនូសបង្ហាញទីតាំងក្បាលដី និងផែនទីមានលក្ខណៈ ដាច់ដោយដុំ (sporadic index map) ក្នុងតំបន់នីមួយៗ។

ក្នុងប្រព័ន្ធនេះការវាស់វែងអាចប្រព្រឹត្តទៅបានតាមវិធីពីរអាស្រ័យទៅលើលក្ខណៈនៃភូមិសាស្ត្រនិងឧបករណ៍វាស់វែង៖

- លទ្ធផលនៃការវាស់វែងដែលធ្វើឡើងដោយប្រើឧបករណ៍ម៉ែត្រ ឬខ្សែម៉ែត្រ និងព្រិស (prism)⁶⁸ក្នុងទីតាំងដែលមិនទាន់មានថតពីលើអាកាស ឬមានរូបថតពីលើអាកាសតែមិនទាន់អាចភ្ជាប់ចំណុចប្រចាំទីតាំងបានអាចកសាងបានគំនូសបង្ហាញផែនទីក្បាលដី និងទីតាំងក្បាលដី។ក្នុងការវាស់វែងដើម្បីកសាងគំនូសបង្ហាញទីតាំងក្បាលដីមន្ត្រីជំនាញ ត្រូវធ្វើការវាស់វែងដោយចងភ្ជាប់រាល់ចំណុចកាច់ជ្រុងទៅនឹងចំណុចគោលរឹងមាំស្ថិតស្ថេរ (ប្រសិនបើមាន) ឲ្យបានពីរចំណុចយ៉ាងតិច។
- លទ្ធផលនៃការវាស់វែងដែលធ្វើឡើងដោយប្រើឧបករណ៍ទំនើបមាន Teodolite⁷⁰ GPS⁷¹ Orthophoto⁷² អាចកសាងផែនទីក្បាលដីដែលមាននិយាមកាបាន។ ហើយនៅពេលដែលការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដំណើរការមកដល់តំបន់នេះ គេអាចបញ្ចូលប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីដាច់ដោយដុំជាមួយប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីថ្មីបាន។

(៣) អំពីការវិនិច្ឆ័យ

⁶⁷ សូមមើល មាត្រា១០ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

⁶⁸ ព្រិស (prism) ជាម៉ាស៊ីនវាស់វែងធ្វើផ្លូវនិងវាស់កំពស់ដី ដែលមានមុខងារ មើលកំពស់នៃការចាក់ពង្រាបដី ធ្វើប្រព័ន្ធទំនប់ប្រលាយវាស់មុំបើកកែក (ខ្សែដេក Horizontal) អាចវាស់វាស់ចម្ងាយ តម្រង់ផ្លូវដើមឈើ ឬធ្វើរបង។

⁶⁹ ប្រថពី ឬ ប្រថវី គឺជាផែនដី, ផ្ទៃដីទាំងមូល ឬមណ្ឌលដី (វចនានុក្រម សម្តេច ជួន ណាត) ។

⁷⁰ សូមមើល រូបភាពទី១ នៃឧសម្ព័ន្ធទី១ ។

⁷¹ GPS (Global Positioning System) ប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ដោយក្រសួងការពារជាតិអាមេរិកដែលផ្តល់ឲ្យ ភាពជាក់លាក់ក្នុងការកំណត់ទីតាំង គ្របដណ្តប់ទូទាំងពិភពលោក ដំណើរការ២៤ម៉ោង ប្រព័ន្ធ។ កូអរដោណេរូម (សកល) អាចប្រើប្រាស់បានទាំងវិស័យយោធានិងស៊ីវិល។

⁷² អំភូហ្សូតូ (Orthomosaic) គឺជារូបភាពពីលើអាកាសដែលមានលក្ខណៈធរណីមាត្រ និងត្រឹមត្រូវដែលត្រូវបានផ្សំឡើងដោយរូបភាពឯកជនជាច្រើនដែលនៅតែជាប់គ្នា។ អំភូហ្សូតូ (Orthomosaic) នីកផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពស្រដៀងនឹងអ្វីដែលអ្នកបានឃើញនៅក្នុងទិដ្ឋភាពផ្តាយរណបនៅក្នុងផែនទី GOOGLE ។

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការងារវិនិច្ឆ័យ មានសិទ្ធិសាកសួរយកព័ត៌មាន សម្រាប់អនុវត្តការងារវិនិច្ឆ័យអាច អញ្ជើញជនពាក់ព័ន្ធផ្តលព័ត៌មានដោយផ្ទាល់មាត់ឯកសារ ឬវត្ថុតាងផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិច្ឆ័យ ហើយកត់ត្រាព័ត៌មានអំពីម្ចាស់ដីក្បាលដីព្រមទាំងសិទ្ធិ និងបន្ទុកទាំងអស់ដែលមានលើក្បាលដីចូលក្នុងទម្រង់ បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី⁷³រួចឲ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ផ្តិតមេដៃហើយមន្ត្រីនោះ ក៏ត្រូវចុះហត្ថលេខា និងឈ្មោះទទួលខុសត្រូវលើឯកសារនោះផងដែរ។ បន្ទាប់មកទម្រង់បែបនេះក៏ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក-ខណ្ឌពិនិត្យ និងចុះហត្ថលេខាបញ្ជាក់⁷⁴ ក្នុងករណីមានវិវាទកើតឡើងទាក់ទងនឹងព្រំប្រទល់ក្បាលដី សិទ្ធិ លើក្បាលដី មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការងារវិនិច្ឆ័យត្រូវកត់ត្រាទុកចូលក្នុងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យនោះថា ជាដីមានទំនាស់និងបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃទំនាស់នោះផង។

• **អំពីសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកកាន់កាប់ដីឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់**

អ្នកកាន់កាប់ ឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ជននេះមានកាតព្វកិច្ចចូលរួម និងសហការក្នុងការងារ កំណត់ព្រំដីវាស់វែង និងវិនិច្ឆ័យដោយផ្តល់ព័ត៌មានពិតដោយផ្ទាល់មាត់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬភស្តុតាងផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងក្បាលដីរបស់ខ្លួន ឬក្បាលដីដែលខ្លួនត្រូវបានចាត់ធ្វើជាដំណាង ឬក្បាលដីអ្នកដែលជាប់ព្រំជូន មន្ត្រីជំនាញ។ ជនណាដែលបានផ្តល់ព័ត៌មានខុសដោយចេតនា ឬបំភាន់មន្ត្រីសុរិយោដីក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្ម ឬបំភាន់ក្នុងការចុះបញ្ជីដី ត្រូវទទួលទោសតាមច្បាប់ភូមិបាល⁷⁵។⁷⁶ ក្នុងរយៈពេលប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីជំនាញ អ្នកកាន់កាប់ដី ឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ជននោះ ឬជនដែលមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធមានសិទ្ធិជំទាស់ ឬតវ៉ាប្រសិនបើខ្លួនយល់ថាទិន្នន័យដែលមន្ត្រីជំនាញបានកត់ត្រា ចូលក្នុងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ឬឯកសារផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងការវិនិច្ឆ័យនោះមិនត្រឹមត្រូវ ឬខុសចម្លើយរបស់ខ្លួន។

• **អំពីសិទ្ធិការកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរដែនដី**

⁷³ ទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី: ដែលមានបង្ហាញអំពីអត្តសញ្ញាណក្បាលដីកម្មសិទ្ធិករភោគី កាលបរិច្ឆេទនៃការកាន់កាប់ ដីកាលបរិច្ឆេទនៃការកំណត់ការវាស់វែង និងការវិនិច្ឆ័យរាល់សិទ្ធិ និងបន្ទុកដែលមានលើក្បាលដីដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ភូមិបាល។

-**ផែនទីក្បាលដី និងគំនូសបង្ហាញទីតាំងដី:** ដែលមានបង្ហាញអំពីអត្តសញ្ញាណក្បាលដីរួមមានលេខក្បាល រូបរាងក្បាលដី ឬឈ្មោះម្ចាស់ ក្បាលដីជាប់ព្រំ។

-**បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ក្បាលដី:** ដែលមានបង្ហាញឈ្មោះសាវតារប្រភេទទ្រព្យរបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬភោគីនៃក្បាលដីប្រភព និងកាលបរិច្ឆេទនៃការ កាន់កាប់ទំហំនិងរូបភាពប្រើប្រាស់ដី។

⁷⁴ សូមមើល **មាត្រា១៣ កថាខណ្ឌទី១** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

⁷⁵ **មាត្រា២៥២** នៃច្បាប់ភូមិបាល បានចែងថា៖ **ជនណាដែលបានបំភាន់មន្ត្រីសុរិយោដីក្នុងការបំពេញបេសកកម្មឬបំភាន់អាជ្ញាធរក្នុងការ ចុះបញ្ជីដីត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជា ប្រាក់ពី៥០០.០០០(ប្រាំសែន)រៀលដល់៣.០០០.០០០(បីលាន)រៀលនិងដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែ ដល់៦(ប្រាំមួយ)ខែ។**

⁷⁶ សូមមើល **មាត្រា៥,៦** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

ក-អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់: ត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសហការឲ្យបានល្អ និងផ្តល់សុវត្ថិភាពដល់កិច្ចប្រតិបត្តិការវិនិច្ឆ័យដល់កិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីជំនាញដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចនូវការអនុវត្តនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងដែនដីដែលខ្លួនទទួលខុសត្រូវ។⁷⁷

ខ-ក្នុងករណីចាំបាច់រដ្ឋបាលសុរិយោដី: អាចស្នើសុំទៅអាជ្ញាធរដែនដីកម្លាំងប្រដាប់អវុធឲ្យជួយជ្រោមជ្រែងដល់ការអនុវត្តការវាស់វែង។ ក្នុងការផ្តល់យោបល់លើ ពាក្យស្នើសុំឬឯកសារព័ត៌មានមានពាក់ព័ន្ធ និងការកំណត់សិទ្ធិលើដី ពិសេសការផ្តល់យោបល់ទាក់ទងនឹង លក្ខខណ្ឌនៃការកាន់កាប់ដីប្រភព និងកាលបរិច្ឆេទនៃការកាន់កាប់ដី ត្រូវតែដាក់ព័ត៌មានពិតមិនបំភ្លៃបំភាន់ ឬផ្អែកលើមនោសញ្ចេតនាបុគ្គលដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការកំណត់សិទ្ធិលើអចលនវត្ថុមិនបានត្រឹមត្រូវ និងនាំឲ្យមានកើតទំនាស់ ។

គ-ក្នុងរយៈពេលនៃការបិទផ្សាយ: នូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យក្នុងឃុំ ឬសង្កាត់ណាមួយ ឬចៅសង្កាត់នោះត្រូវមានវត្តមានតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃការងារ។ ក្នុងករណីមានធុរៈមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់នោះត្រូវចាត់តាំងតំណាងរបស់ខ្លួនមកជំនួស។

(៤) ការងារនៅការិយាល័យ

ការងារនៅការិយាល័យទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីការងារវាលមានគុណភាពពីរគឺ៖

- អាចបញ្ជូលក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដើម្បីកសាងផែនទីក្បាលដីផែនទីបង្ហាញទីតាំងដីស្នើសុំផែនទីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំកសាងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដីនិងសៀវភៅចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុ ចំពោះក្បាលដីទាំងឡាយដែលការវាស់វែង ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយឧបករណ៍ទំនើប (រាល់ចំណុចជ្រុងនៃក្បាលដីនីមួយៗ ត្រូវបានកំណត់ដោយនិយាមកា)។
- អាចគូសផែនទីក្បាលដី គូរគំនូរបង្ហាញទីតាំងស្នើសុំ ផែនទីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ កសាងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី និងសៀវភៅចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុចំពោះក្បាលដីដែលវាស់វែង ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយឧបករណ៍សាមញ្ញ (មិនអាចបង្កើតនិយាមកាតាមចំណុចជ្រុងនៃក្បាលដីនីមួយៗបាន) ។

ជំនាក់ការលទ្ធិ៣ អំពីការមិតផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ

ក- ឯកសារវិនិច្ឆ័យ ដែលត្រូវបិទផ្សាយរួមមានផែនទីក្បាលដីគំនូសបង្ហាញ ទីតាំងក្បាលដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី។ ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារវិនិច្ឆ័យ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃនៅសាលាស្រុក-ខណ្ឌដែលក្បាលដីនោះបិតនៅ។ សេចក្តីចម្លងនៃឯកសារទាំងនេះក៏ត្រូវបិទផ្សាយផងដែរ នៅសាលាឃុំ-សង្កាត់ដែលក្បាលដីនោះបិតនៅ។⁷⁸

⁷⁷ សូមមើល មាត្រា៤ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

⁷⁸ សូមមើល មាត្រា១៣ កថាខណ្ឌទី២ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

ខ- អភិបាលស្រុក-ខណ្ឌ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យនេះ ដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដី។ សេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវធ្វើឡើងយ៉ាងតិច០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃមុនថ្ងៃបើកការ ផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ហើយត្រូវបិទផ្សាយនៅទីកន្លែងដែលងាយមើលឃើញនីក្នុងភូមិនៅសាលាឃុំ-សង្កាត់ និងសាលាស្រុក-ខណ្ឌ។⁷⁹

គ- ក្នុងរយៈពេលនៃការបិទផ្សាយ សាមីអ្នកកាន់កាប់ដី ឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ខ្លួន និងជនដែល មានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធ និងក្បាលដីស្នើសុំចុះបញ្ជីអាចជូនដំណឹងពីការជំទាស់របស់ខ្លួន ឬធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ ឬជាបណ្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឬផ្ទាល់មាត់ដល់អ្នកប្រចាំការកន្លែងបិទផ្សាយ។ រដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក-ខណ្ឌត្រូវស៊ើបអង្កេតលើការជំទាស់នោះដោយផ្អែកតាមឯកសារ និងព័ត៌មានដែលប្រមូលបានក្នុងពេល អនុវត្តនីតិវិធី។⁸⁰

ឃ- ក្នុងករណីដែលការស៊ើបអង្កេតនោះបង្ហាញថាការជំទាស់ ឬការតវ៉ាមានលក្ខណៈសមហេតុសម ផលរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌអាចធ្វើការកែតម្រូវការខុសឆ្គង ឬ ការភ្លេចភ្លាំងដែលមិនប៉ះពាល់ដល់ផល ប្រយោជន៍ស្របច្បាប់នៃជនណាមួយ។⁸¹ ការធ្វើការវិនិច្ឆ័យឡើងវិញនេះអាចកើតឡើងបានដោយមានការយល់ ព្រមពីសំណាក់ជនទាំងឡាយដែលបានពាក់ព័ន្ធនិងទទួលរងឥទ្ធិពលពីការកែសម្រួលនេះ។

ង- បណ្តឹងនីមួយៗ ត្រូវធ្វើកំណត់ត្រាដោយឡែកហើយត្រូវបញ្ជាក់អំពីកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងឈ្មោះ និងស្នាម មេដៃម្ចាស់បណ្តឹងឈ្មោះ ហត្ថលេខាមន្ត្រីកត់ត្រា និងមានការបញ្ជាក់ពីមេឃុំ-ចៅសង្កាត់ឬអ្នកតំណាង។ ក្នុង ករណីមិនមានការជំទាស់ ឬតវ៉ាក្នុងរយៈពេលបិទផ្សាយជាសាធារណៈទិន្នន័យដែលបានកត់ត្រាក្នុងឯកសារបិត ផ្សាយនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាទិន្នន័យសុក្រិតដែលអាចកំណត់យកជាផ្លូវការតាមច្បាប់បាន។

ជំនួញកំណត់ទី៤ អំពីការសម្រេចលើឯកសារ

ក្រោយពីផុតរយៈពេលនៃការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ និងបញ្ចប់ការដោះ ស្រាយទំនាស់តាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៤ នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨ រួចរាល់ហើយ រដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក-ខណ្ឌ ត្រូវបញ្ជូលក្បាលដីទៅក្នុងផែនទីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ។⁸² មន្ត្រីជំនាញទទួលបន្ទុកការងារ នឹងធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យតាមខ្លឹមសារខាងក្រោម៖

(១)- លទ្ធផលដែលសម្រេចបាន:

- ចំនួនក្បាលដីសរុបដែលបានដែលបានធ្វើការវិនិច្ឆ័យ
- ចំនួនក្បាលដីមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនិងគ្មានវិវាទហើយគួរផ្តល់ប័ណ្ណ

⁷⁹ សូមមើល **មាត្រា១៣ កថាខណ្ឌទី៣** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។
⁸⁰ សូមមើល **មាត្រា១៤ កថាខណ្ឌទី១** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។
⁸¹ សូមមើល **មាត្រា១៤ កថាខណ្ឌទី២** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។
⁸² សូមមើល **មាត្រា១៥** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

- ចំនួនក្បាលដីដែលមិនគួរផ្តល់ប័ណ្ណជូនមានជាអាទិ៍គឺ ក្បាលដីស្នើសុំត្រូវបានកាន់កាប់ក្រោយ ច្បាប់ភូមិបាលចូលជាធរមាន និងក្បាលដីកំពុងមានវិវាទត្រូវបញ្ជូនទៅគណៈកម្មការសុរិយោដីនិង កំពុងដំណើរការនីតិវិធីនៅតុលាការ។

(២)-ធ្វើការវាយតម្លៃ

ក- មន្ត្រីជំនាញដែលទទួលបន្ទុកការងារវិនិច្ឆ័យត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃលើសំណើផ្តល់សិទ្ធិលើដី ឬអចលន វត្ថុជូនអ្នកកាន់កាប់ដែលបានស្នើសុំ ឬអាជ្ញាធរដែលទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការគ្រប់គ្រងតាមប្រភេទ កម្មសិទ្ធិ ភាគៈ សម្បទាន មិនត្រូវផ្តល់ប័ណ្ណជាលក្ខណៈឯកជន ឬរក្សាទុកជាទ្រព្យរដ្ឋដោយយោងតាមច្បាប់ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ពាក់ព័ន្ធនិងឯកសារភស្តុតាងដែលប្រមូលបាន ។

ខ- មន្ត្រីជំនាញដែលទទួលបានការងារវិនិច្ឆ័យ ត្រូវគូសក្បាលដីដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនិងគ្មាន ទំនាស់ចូលក្នុងផែនទីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ ។

ក្រោយពីផែនទីក្បាលដី និងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកកាន់កាប់ដីត្រូវបានកែតម្រូវរួចហើយ មន្ត្រីជំនាញដែល ទទួលបន្ទុកការងារវិនិច្ឆ័យលើក្បាលដីតាមពាក្យស្នើសុំត្រូវរៀបចំឯកសារដើម្បីដាក់ជូនរដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក ខណ្ឌ ក្រុង ពិនិត្យ និងចុះហត្ថលេខាបញ្ជូនសំណុំរឿងទាំងមូលទៅលោកអភិបាលស្រុក ខណ្ឌ ក្រុង ពិនិត្យ និង បញ្ជូនទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីរាជធានី-ខេត្ត។

ឯកសារដែលត្រូវរៀបចំរួមមាន⁸³ ៖

- ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដី
- ឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ(ឯកសារទាក់ទងនិងការកំណត់ព្រំដីការវាស់វែងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូល ទិន្នន័យក្បាលដីផែនទីក្បាលដី)
- សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីកាលបរិច្ឆេទនៃការកំណត់ព្រំដី
- ការដកស្រង់ផែនទីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំទំនុកសង្ហាញទីតាំងក្បាលដី
- សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ
- កំណត់ហេតុបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ
- របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យ
- ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់តវ៉ាដែលកំពុងដោះស្រាយបាន ប្រសិនបើមាន
- លិខិតស្នើសុំកែតម្រូវប្រសិនបើមាន
- កំណត់ហេតុសម្រុះសម្រួលវិវាទដែលបានដោះស្រាយរួចប្រសិនបើមាន

ដំណាច់ភាគ៧៥ អំពីការចេញប័ណ្ណដី

⁸³ សូមមើល **មាត្រា១៦** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៨។

(១) អំពីសិទ្ធិ និងភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង: ក្រោយពេលដែលបានទទួលសំណុំរឿងពីរដ្ឋបាលសុរិយោដីស្រុក-ខណ្ឌ រដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុងត្រូវ៖

ក- ពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់ជូនអភិបាលខេត្ត-ក្រុងសម្រេចយល់ព្រមឲ្យចេញប័ណ្ណ ឬជំទាស់ត្រង់ចំណុចណាមួយឬច្រានចោលទាំងស្រុងតែម្តង ។

- ករណីអភិបាលខេត្ត-ក្រុងសម្រេចយល់ព្រម ឲ្យចេញប័ណ្ណ រដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង ដែលទទួលបានប្រតិក្ខត្រួតពិនិត្យលេខាធិការក្រសួងអាណាព្យាបាលអាចចេញប័ណ្ណជូនសាមីខ្លួនអ្នកស្នើសុំតែម្តង។
- ក្នុងករណីអភិបាលរាជានី-ខេត្តជំទាស់ ត្រង់ចំណុចណាមួយ ឬច្រានចោលអភិបាលរាជានី-ខេត្តនោះបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់ពីមូលហេតុនៃការជំទាស់ ឬការច្រានចោលនោះដើម្បីរដ្ឋបាលសុរិយោដីជម្រាបជូនទៅអ្នកស្នើសុំបានជ្រាប។

ខ- ពិនិត្យនិងផ្តល់យោបល់ ជូនអភិបាលខេត្ត-ក្រុង សម្រេចយល់ព្រមឬជំទាស់ចំណុចណាមួយ ឬច្រានចោលមិនផ្តល់ប័ណ្ណជូនអ្នកស្នើសុំ ។

- ករណីអភិបាលខេត្ត-ក្រុង សម្រេចយល់ព្រមរដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង ដែលមិនទាន់បានទទួលប្រតិក្ខត្រួតពិនិត្យលេខាធិការក្រសួងអាណាព្យាបាលនេះបន្តមកអគ្គនាយកដ្ឋាន និងភូមិសាស្ត្រដើម្បីពិនិត្យបន្ថែមគោលការណ៍ជំនាញបើឃើញថាត្រឹមត្រូវត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីហើយចេញប័ណ្ណជូនអ្នកស្នើសុំ។ តែបើមានចំណុចណាមួយមិនទាន់ត្រឹមត្រូវឬមិនគ្រប់គ្រាន់អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដីនិងភូមិសាស្ត្រណែនាំ រដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុងកែតម្រូវឬបំពេញឡើងវិញដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ជំនាញនិងច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន ។

ករណីអភិបាលខេត្ត-ក្រុង ជំទាស់ចំណុចណាមួយ ឬច្រានចោលទាំងស្រុងតែម្តងរដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង ត្រូវពិនិត្យមើលចំណុចនោះឡើងវិញហើយរាយការណ៍សុំយោបល់អភិបាលខេត្ត-ក្រុង នោះជាលើកទីពីរ ប្រសិនបើពិនិត្យឃើញថាមូលហេតុនៃការជំទាស់ឬច្រានចោលនោះមិនស្របនឹងសភាពការណ៍ពិតដូចដែលគាត់បានដឹង។ ករណីដែលអភិបាលខេត្ត-ក្រុង នៅតែរក្សាការសម្រេចលើកទីមួយរដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុងត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះមកអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រដោយភ្ជាប់យោបល់ជំទាស់ ឬច្រានចោល និងរបាយការណ៍ពិនិត្យឡើងវិញមកជាមួយដើម្បីអគ្គនាយកសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រពិនិត្យ និងសម្រេច។

(២) គោលការណ៍នៃការចេញប័ណ្ណ

ក- ចេញវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ (ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ) ជូនចំពោះក្បាលដីណាដែលម្ចាស់ដីបានចូលកាន់កាប់ដីមុនថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០១ ឬបានកាន់កាប់បន្តពីភោគីដើមមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ

តាមច្បាប់ មិនមានការជំទាស់មានរយៈពេល០៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំយ៉ាងតិចគិតពីថ្ងៃចូលកាន់កាប់ដីមកដល់ថ្ងៃចេញប័ណ្ណហើយក្បាលដីនោះត្រូវបានកសាងផែនទីក្បាលដីដែលមាននិយាមកាច្បាស់លាស់រួច ។

ខ- ចេញប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ (ប័ណ្ណភោគៈ) ជូនចំពោះក្បាលដីណាដែលម្ចាស់សិទ្ធិបានចូលកាន់កាប់មុនថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០១ ឬកាន់កាប់បន្តពីភោគីដើម មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ហើយមានរយៈពេលយ៉ាងតិច០៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ឬក្នុងករណីដែលបានកាន់កាប់លើសពី០៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំតែមិនទាន់បានកសាងផែនទីក្បាលដីដែលមាននិយាមកាច្បាស់លាស់រួច។ ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុដែលបានផ្តល់ឲ្យតាមនីតិវិធីចុះបញ្ជីថ្មីនេះអាចដូរយកវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុបាន នៅពេលដែលរយៈពេលនៃការកាន់កាប់ដីនោះបានគ្រប់៥ឆ្នាំ ឬ លើស ហើយប្លង់ស៊ុរិយោដីត្រូវបានកសាងរួច។

គ- អាចចេញប័ណ្ណជូនបានចំពោះតែក្បាលដីណាដែលគ្មានទាក់ទិននឹងវិវាទ ឬមានវិវាទតែត្រូវបានដោះស្រាយចប់ជាស្ថាពរ ។

ឃ- មិនអាចចេញប័ណ្ណជូនបានទេចំពោះក្បាលដីដែលអ្នកស្នើសុំ បានចូលកាន់កាប់ដីក្រោយច្បាប់កូមិបាលចូលជាធរមាន ។

ង- មិនអាចប័ណ្ណជូនជាឯកជនបានទេចំពោះក្បាលដីណាដែល ត្រូវបានកំណត់ទាំងស្រុងជាទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈឬទុកបម្រើសេវាសាធារណៈ។ ចំពោះក្បាលដីស្នើសុំចុះបញ្ជីដែលមានចំណែកណាមួយត្រួតគ្នាលើដីដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ឬទុកបម្រើសេវាសាធារណៈអាចចេញប័ណ្ណជូនបុគ្គលឯកជនបានលុះត្រាតែចំណែកត្រួតគ្នានោះត្រូវបានដកចេញពីទំហំសរុបនៃក្បាលដី ។

ច- នៅពេលទទួលប័ណ្ណថ្មីម្ចាស់ដី ត្រូវប្រគល់ឯកសារទាំងអស់ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើក្បាលដីនោះដែលខ្លួនមានពីមុនមកជូនមន្ត្រីស៊ុរិយោដីរាល់ឯកសារទាក់ទងនឹងសិទ្ធិក្បាលដី ដែលសាមីម្ចាស់ដីមិនបានប្រគល់ឬមិនបានរាយការណ៍ពីការប្រើប្រាស់ជូនមន្ត្រីជំនាញមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈនិងមិនមានសុពលភាពតាមផ្លូវច្បាប់។

ឆ- ការប្រគល់ប័ណ្ណដីត្រូវធ្វើឡើងដោយមានសៀវភៅសម្រាប់កត់ឈ្មោះ និងចុះហត្ថលេខារមន្ត្រីប្រគល់និងកត់ឈ្មោះរួចផ្តិតមេដៃអ្នកទទួលទុកជាភស្តុតាងផងការប្រគល់ប័ណ្ណដីត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅអង្គភាពស៊ុរិយោដីដែលមានសមត្ថកិច្ច។ មន្ត្រីស៊ុរិយោដីមិនត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យប្រគល់ប័ណ្ណដីជូនបុគ្គលក្រៅពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិពិតប្រាកដឡើយលើកលែង :

- ករណីម្ចាស់សិទ្ធិទទួលមរណភាព ឬអវត្តមាន ឬត្រូវបាត់ខ្លួន ឬបាត់បង់សមត្ថភាពហើយត្រូវបានច្បាប់ទទួលស្គាល់អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ ។

– ក្នុងករណីពិសេស និងចាំបាច់ម្ចាស់សិទ្ធិអាចប្រគល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ខ្លួនមកទទួលបំណុលជំនួសតែត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីហេតុដែលមិនអាចមកទទួលយកនៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី។

ជ- ចំពោះនីតិបុគ្គលបំណុលត្រូវចុះឈ្មោះអង្គការពលករ (នីតិបុគ្គលសាធារណៈមានជាអាទិ៍ សាលារៀន សាលាយុវ័យ...នីតិបុគ្គលមានជាអាទិ៍ សមាគម ក្រុមហ៊ុន...) គឺត្រូវចុះឈ្មោះរូបវន្តបុគ្គលជាដាច់ខាត ចំពោះដីឬអចលនវត្ថុរបស់សមូហភាពដូចជាវត្ថុ ឬសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច...នៅក្នុងបំណុលត្រូវចុះឈ្មោះវត្ថុ ឬសហគមន៍...ដែរគឺមិនត្រូវចុះឈ្មោះរូបវន្តបុគ្គលជាតំណាងឡើយ។

ឯបំណុលដីឬអចលនវត្ថុរបស់នីតិបុគ្គលសាធារណៈ និងឯកជនត្រូវប្រគល់ឱ្យតំណាងស្របច្បាប់នៃនីតិបុគ្គលនីមួយៗជាអ្នកទទួលយក និងរក្សាទុកចំពោះបំណុលដី ឬអចលនវត្ថុរបស់សមូហភាពត្រូវប្រគល់ជូនតំណាងស្របច្បាប់ ឬមេសហគមន៍ទទួលយករក្សាទុក។

ការចុះបញ្ជីដីធ្លីនេះតម្រូវឱ្យអ្នកស្នើសុំបង់សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដីដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ២៣០ នៃច្បាប់ភូមិបាលទីតាំង (ឧទាហរណ៍៖រាជធានីប្រទេស) និងប្រភេទប្រើប្រាស់ដី (ឧទាហរណ៍៖ដីកសិកម្មឬលំនៅដ្ឋាន/សំណង់) និងបង់ពន្ធប្រចាប់ត្រាចំនួន០៤%ផងដែរ ក្នុងករណីមានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពីកម្មសិទ្ធិកម្មយទៅកម្មសិទ្ធិមួយទៀត ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាធរមាន។

(៣) សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដី: ការចុះបញ្ជីដីធ្លីនេះតម្រូវឱ្យអ្នកស្នើសុំបង់សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដីផ្អែកទៅតាមទីតាំង និងប្រភេទដី និងបង់ពន្ធប្រចាប់ត្រាចំនួន០៤%ផងដែរ ក្នុងករណីមានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពីកម្មសិទ្ធិកម្មយទៅកម្មសិទ្ធិមួយទៀត ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាធរមាន។

សម្រាប់ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ^{៨៤}៖

ល.រ	បរិយាយ	សោហ៊ុយសេវាសុរិយោដី				
		ដីផលិតកម្ម ឬដីភោគៈ គ្រប់ខេត្ត-ក្រុង	ដីលំនៅឋាន និងដីសម្រាប់សំណង់ទូទៅ			
			ក្រុងភ្នំពេញ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តកណ្តាល និងខេត្ត សៀមរាប		ក្រៅពីទីក្រុងភ្នំពេញ ក្រុងព្រះ សីហនុ ខេត្តកណ្តាល និងខេត្ត សៀមរាប	
			ជនបទ ឬ	ទីក្រុង ឬទីរួម	ជនបទ ឬ	ទីក្រុង ឬទីរួម

⁸⁴ សូមមើល ប្រការ១ រក្សាខណ្ឌ "ក" នៃសេចក្តីសម្រេចលេខ៥១ សសរ ថ្ងៃ២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី "ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី" ។

			ក្រៅក្រុង	ខេត្ត	ក្រៅក្រុង	ខេត្ត
1	2	3	4	5	6	7
១	ការចេញប័ណ្ណ ប្រប័ណ្ណទុតិយ តា ប្រប័ណ្ណតតិ យតា “ក្នុង១ ក្បាលដី”	១០.០០០ ៛០០	៥០.០០០ ៛០០	៣៥០.០០០ ៛០០	៥០.០០០ ៛០០	២០០.០០០ ៛០០

តារាង៖ សេចក្តីសង្ខេបអំពីដំណើរការនៃការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ

<p>១-ភោគី(ម្ចាស់) ដែលចង់ចុះបញ្ជីដីរបស់ខ្លួននៅក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដី ដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដី ដោយមានសេចក្តីលំអិតអំពីការកាន់កាប់ដី និងប្រភេទទួលបានដីនោះ ជូនទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ ស្រុក តាមរយៈ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។</p> <p>២-អ្នកដាក់ពាក្យត្រូវដាក់រាល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ជូនទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ស្រុក។</p> <p>៣-បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យស្នើសុំពេញលេញរួចមក រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ស្រុក ចុះលេខពាក្យស្នើសុំ នោះ ក្នុងសៀវភៅទទួលពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដី ហើយជូនដំណឹងដល់អភិបាលស្រុកឱ្យធ្វើសេចក្តីប្រកាស ជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះអង្កេតវាស់វែងក្បាលដី។</p> <p>៤-រដ្ឋបាលសុរិយោដី ចាត់តាំងមន្ត្រីការងារវាល ឱ្យចុះទៅទីតាំងដីស្នើសុំចុះបញ្ជីនោះ តាមកាលបរិច្ឆេទ ដែលកំណត់ក្នុងសេចក្តីប្រកាស ជូនដំណឹងរបស់អភិបាលស្រុក។</p> <p>៥-មន្ត្រីការងារវាល ធ្វើការអង្កេត និងកំណត់ព្រំប្រទល់ក្បាលដីនោះ ហើយប្រមូលភស្តុតាងជាមូលដ្ឋាន ទាក់ទងនឹងស្ថានភាពកាន់កាប់ដី (ដែលពេលនោះបុគ្គលពាក់ព័ន្ធគ្រប់រូបមានភារកិច្ចត្រូវសហការ ជាមួយអាជ្ញាធរ និងផ្តល់ភស្តុតាង ឬ ចម្លើយសាក្សី)។</p> <p>៦-មន្ត្រីការងារវាល ធ្វើការកំណត់ថា តើមានភាពផ្ទុយគ្នារវាងព័ត៌មានស្តីពីទ្រង់ទ្រាយក្បាលដី និងព្រំ ប្រទល់ដីដែលអ្នកដាក់ពាក្យបានផ្តល់ឱ្យ និងព័ត៌មានដែលប្រមូលបានមកពីការអង្កេតដល់ទីតាំង ក្បាលដីដែរឬទេ។</p> <ul style="list-style-type: none"> - ប្រសិនបើមន្ត្រីការងារវាល រកឃើញនូវភាពមិនស្របគ្នា រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ស្រុក អាច បដិសេធមិនធ្វើការ ចុះបញ្ជីក្បាលដីនោះបាន ហើយអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំនោះអាចប្តឹងតវ៉ា ចំពោះសេចក្តីសម្រេចនោះ ទៅរដ្ឋបាល សុរិយោដី ថ្នាក់រាជធានី-ខេត្ត បាន។ - ប្រសិនបើមន្ត្រីការងារវាល រកឃើញនូវការទាមទារផ្ទុយគ្នា ឬ មានការជំទាស់ដោយភាគីផ្សេង ទៀតចំពោះ ក្បាលដី ឬព្រំដីនោះមន្ត្រីនៃរដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ស្រុក ឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អាច សាកល្បងព្យាយាម ដោះស្រាយវិវាទនោះ។ - ប្រសិនបើព្យាយាម ដោះស្រាយវិវាទនោះមិនបានសម្រេច ករណីវិវាទនោះត្រូវបញ្ជូនទៅធ្វើការ សម្រុះសម្រួល ឬនិងដោះស្រាយដោយគណៈកម្មការសុរិយោដី។ <p>៧-ប្រសិនបើគ្មានការទាមទារផ្ទុយគ្នា ឬគ្មានការជំទាស់ចំពោះក្បាលដី ឬ ចំពោះព្រំដីនោះទេ ពេលនោះ រដ្ឋបាល សុរិយោដីថ្នាក់ស្រុកបញ្ជាក់ថា ទម្រង់បែបបទប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដីនោះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ តាមបច្ចេកទេស ហើយអភិបាលស្រុកចេញសេចក្តីប្រកាស មួយទៀតទាក់ទងនឹងកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវ បានកំណត់សម្រាប់ការចាប់ផ្តើម អំឡុងពេលណែនាំបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារ វិនិច្ឆ័យ។</p> <p>៨-នៅកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់សម្រាប់ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ រដ្ឋបាលសុរិយោដីថ្នាក់ស្រុក</p>

ធ្វើការបិទផ្សាយនូវឯកសារវិនិច្ឆ័យអំឡុងពេល ៣០(សាបសិប) ថ្ងៃ សម្រាប់បើឱ្យមានការផ្តល់យោគយល់ជាសាធារណៈ។

៩-ក្នុងកំឡុងពេលនៃការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ភាគីដែលជំទាស់ចំពោះការកាន់កាប់នោះ ឬ ដែលទាមទារផលប្រយោជន៍លើក្បាលដីដែលចុះក្នុងប្លង់សុរិយោដីនោះ អាចដាក់ពាក្យប្តឹងជំទាស់ ឬ អាចស្នើសុំឱ្យធ្វើការកែតម្រូវនូវកំហុសឆ្គងដែលមានក្នុងកំណត់ត្រានោះ។

- ប្រសិនបើមានការប្តឹងជំទាស់ ភាគីជំទាស់ និងភាគីដែលត្រូវបានកត់ត្រាថាជាភាគី នឹងត្រូវអញ្ជើញឱ្យចូលរួម ក្នុងនីតិវិធីដោះស្រាយវិវាទ ដោយគណៈកម្មការសុរិយោដី។
- ប្រសិនបើមានសំណើសុំកែតម្រូវកំហុសឆ្គងណាមួយ រដ្ឋបាលសុរិយោដី នឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យ ហើយធ្វើការកែតម្រូវឬកែសម្រួលផ្នែកលើការឯកភាពរបស់គូភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

១០-ប្រសិនបើគ្មានការប្តឹងជំទាស់ទេ ក្បាលដីនោះត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅបញ្ជីសុរិយោដី (ជាទូទៅគឺចុះក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី អចលវត្ថុ) ហើយអ្នកដាក់ពាក្យនោះនឹងទទួលបាននូវប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិភាគៈ។

កថាខណ្ឌទី៣៖ ការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម

ក្នុងដំណាក់កាលនៃការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ការចុះបញ្ជីនូវរាល់ក្បាលដីទាំងអស់ទាំងរដ្ឋ និងដីឯកជន ដែលមានក្នុងតំបន់មួយដែលត្រូវបានកំណត់ថាជាតំបន់វិនិច្ឆ័យ។ ក្នុងករណីដែលប្រជាពលរដ្ឋ អាក់អាន ក្នុងការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនេះ ពួកគាត់អាចធ្វើការចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែមបាន។ ចំពោះ ការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែមនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងស្របតាមសភាពរំណែនាំលេខ០៦ សណន ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ “ស្តីពីគោលការណ៍ និងនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម” (តទៅហៅថា សភាពរំណែនាំលេខ ០៦)។ យោងតាមខ្លឹមសារនៃសភាពរំណែនាំនេះការចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែមត្រូវធ្វើឡើងក្នុងគោលការណ៍ និងភាព ចាំបាច់មួយចំនួន(ក) ស្របតាមលក្ខណៈ(ខ) និងព្រមទាំងស្របតាមដំណើរការនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីបំពេញ បន្ថែមផងដែរ(គ) ។

ក-គោលការណ៍ក្នុងការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម

ការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម ជាគោលការណ៍សម្រាប់ម្ចាស់អចលនវត្ថុដែលមិនបានចូលរួមបំពេញបែប បទតាមកាលកំណត់ក្នុងពេលប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យ និងកិច្ចដំណើរការអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដី មកការិយាល័យ រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល តាមរយៈមេឃុំ-ចៅសង្កាត់នៃឃុំ-សង្កាត់ដែលជាទីតាំងនៃ បិតនៅ។

ដោយពិនិត្យឃើញពីភាពចាំបាច់ខាងលើ ដើម្បីការកាន់កាប់ស្របច្បាប់ និងមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់ គ្រាន់ទាំងនេះត្រូវបានសម្រួលឱ្យចុះចូលក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីដី ដើម្បីធានាសិទ្ធិពេញលេញតាមច្បាប់ ក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក៏បានចេញនូវសភាពរំណែនាំលេខ០៦ នេះឡើង។

ខ-លក្ខខណ្ឌអនុវត្ត

ដើម្បីឱ្យដំណើរការចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែម អាចអនុវត្តតាមសំណើរម្យ៉ាងបំពេញលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ដែលលក្ខខណ្ឌទាំងនោះមានដូចជា៖⁸⁵

- (១) ប្រភេទក្បាលដី និងអវត្តមានម្ចាស់ក្បាលដី៖ ម្ចាស់អចលនវត្ថុដែលមិនបានចូលរួមបំពេញបែបបទ តាមកាលកំណត់ក្នុងពេលប្រកាសតំបន់វិនិច្ឆ័យ និងកិច្ចដំណើរការអនុវត្តនីតិវិធីលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដោយមូល ហេតុសមស្រប។
- (២) ការដាក់ពាក្យ៖ បើសិនជាក្បាលដី និងម្ចាស់ក្បាលដីបានបំពេញលក្ខខណ្ឌខាងលើ ម្ចាស់ ក្បាលដីត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីដីមកការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល តាមរយៈ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់នៃឃុំ-សង្កាត់ដែលជាទីតាំងនៃដីបិតនៅ។

គ-នីតិវិធីក្នុងការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម

⁸⁵ សូមមើល **កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចទី១** នៃសភាពរំណែនាំលេខ០៦ ។

នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែមនេះ គឺដូចគ្នាទៅនឹងការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈដាច់ដោយឡែក គឺម្ចាស់ដីត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំទៅការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល តាមរយៈមេឃុំ- ចៅសង្កាត់ដែលទីតាំងដីនោះបានស្ថិតនៅ។ បន្ទាប់មកការិយាល័យជំនាញចុះត្រួតពិនិត្យបច្ចេកទេស និងកំណត់ ព្រំវាស់វែង កសាងនិងប្រមូលទិន្នន័យ រួចធ្វើការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវទិន្នន័យដែលបានប្រមូលបាននៅឃុំ សង្កាត់ និងនៅការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល ស្រុក ខណ្ឌ។ ចំពោះនីតិវិធីនៃ ការចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម ដំណើរការទៅដូចខាងក្រោម៖

(ក) **មេឃុំ-ចៅសង្កាត់:** នៅពេលមានការដាក់ពាក្យស្នើសុំធ្វើការចុះបញ្ជី មេឃុំ ចៅ សង្កាត់ត្រូវពិនិត្យ លក្ខណៈសមស្រប ផ្តល់យោបល់ និងបញ្ជូលសំណុំរឿងមកការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល ស្រុក-ខណ្ឌ។⁸⁶

(ខ) **ការិយាល័យជំនាញ:** នៅពេលទទួលបានសំណុំរឿងពីឃុំ សង្កាត់ហើយ ការិយាល័យជំនាញពិនិត្យ ឃើញសមស្រប រាយការណ៍ជូនអភិបាលស្រុក-ខណ្ឌដើម្បីផ្តល់យោបល់ និងសហការចុះពិនិត្យទិដ្ឋភាព បច្ចេកទេស និងរដ្ឋបាល-គតិយុត្ត ហើយកំណត់ព្រំវាស់វែង និងកសាងទម្រង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ក្បាលដីដែលបានស្នើសុំ។ បើក្បាលដីស្នើចុះបញ្ជីស្ថិតនៅចន្លោះក្បាលដីដែលបានចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈជា ប្រព័ន្ធរួចហើយ ព្រំនៃក្បាលដីនោះមិនចាំបាច់ធ្វើការកំណត់ជាថ្មីទេ។ ចំពោះក្បាលដីដែលមិនទាន់បានកំណត់ ព្រំជាផ្លូវការ ជាមួយក្បាលដីជាប់ព្រំគ្នាសោះ ឬបានកំណត់ព្រំខ្លះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការកំណត់ព្រំដែលនៅសេស សល់តាមនីតិវិធី។ ត្រូវសង់យកចំណែកពាក់ព័ន្ធនឹងការចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែមនេះ ពីប្លង់ស៊ុរិយោដីដែលជាលទ្ធ ផលនៃការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធលើកមុន មកគូសបំពេញព្រំប្រទល់ដែលទើបកំណត់ក្រោយ ហើយ ដាក់លេខក្បាលដីតពីលេខមុន។⁸⁷

(គ) **ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ:** ក្រោយពីសំណុំឯកសារគ្រប់គ្រាន់ និងបានរៀបចំរួចហើយ ត្រូវបិទ ផ្សាយជាសាធារណៈ នូវទិន្នន័យដែលប្រមូលបានក្នុងរយៈពេល៣០ (សាបសិប)ថ្ងៃនៅសាលាសង្កាត់ និងនៅ ការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌ⁸⁸។ រាល់ការជំទាស់ ឬតវ៉ាត្រូវធ្វើនៅ ការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌ។ ការកែតម្រូវអាចធ្វើបានតាមសមត្ថ កិច្ច និងគោលការណ៍ដែលបានកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធ។⁸⁹

(ឃ) **ការសម្រេចលើឯកសារ:** ក្រោយពីបានបញ្ចប់នូវការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ការិយាល័យរៀបចំ ដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌត្រូវធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុប ផ្តល់យោបល់ និងបញ្ជូល សំណុំរឿងមកអភិបាលស្រុក-ខណ្ឌដើម្បីសុំយោបល់ ហើយបញ្ជូលបន្តមកមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម

⁸⁶ សូមមើល **កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចទី២** នៃសភាចរណ៍នាំលេខ០៦ ។
⁸⁷ សូមមើល **កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចទី២** នៃសភាចរណ៍នាំលេខ០៦ ។
⁸⁸ ឯកសារដែលត្រូវបិទផ្សាយរួមមាន ប្លង់ស៊ុរិយោដីក្នុងឃុំ សង្កាត់ និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី។
⁸⁹ សូមមើល **មាត្រា១១ កថាខណ្ឌទី៣** នៃអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ ។

សំណង់ និងសុរិយោដី ពិនិត្យបន្ថែមលើលក្ខណៈបច្ចេកទេស រួចទើបញ្ជូនទៅសាលាខេត្ត-ក្រុងសុំយោបល់សម្រេច។^{៩០}

(ង) ការចុះបញ្ជី និងការប័ណ្ណ: ការចុះបញ្ជី និងការចេញប័ណ្ណសម្គាល់ គឺសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសុរិយោដីខេត្ត-រាជធានីដោយអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍ដែលបានកំណត់នោះ (អនុវត្តដូចគ្នាទៅនឹងការចុះបញ្ជីជាប្រព័ន្ធ) ហើយបោះពុម្ពប័ណ្ណជូនម្ចាស់ក្បាលដីស្នើសុំនោះ។

នៅពេលដែលអភិបាលខេត្ត-ក្រុងយល់ព្រមហើយ សំណុំឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យត្រូវបញ្ជូនមកមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីវិញ ដើម្បីធ្វើការចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី និងក្នុង Digital file ហើយបោះពុម្ពប័ណ្ណ ចុះហត្ថលេខា រួចប្រគល់ជូនអ្នកស្នើសុំ។ ករណីអភិបាលខេត្ត-ក្រុងមិនយល់ព្រម ឬច្រានចោល ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់អំពីមូលហេតុដែលមិនយល់ព្រម ឬច្រានចោលនោះ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងអ្នកស្នើសុំវិញ និងទុកជាឯកសារ។^{៩១}

ផ្នែកទី២៖ ការចុះបញ្ជីដីបន្ត

មកដល់ពេលនេះ យើងបានពិភាក្សាអំពីការចុះបញ្ជីលើកដំបូងនូវកម្មសិទ្ធិដី^{៩២}តាមនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ឬ នីតិវិធីចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដំរូចចប់សព្វគ្រប់ហើយ។ ដោយឡែកការចុះបញ្ជីដីបន្តគឺជាប្រភេទនៃការចុះបញ្ជីមួយ ដែលសំដៅដល់ការធ្វើចរន្តការផ្លាស់ប្តូរ ប្រែប្រួលនៃកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតនៅលើដីធ្លី (ការបង្កើតការផ្លាស់ប្តូរ ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្បាលលើអចលនវត្ថុ)។ ការឱ្យនិយម ន័យម្យ៉ាងទៀតការចុះបញ្ជីបន្តគឺជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសៀវភៅគោលបញ្ជីដី^{៩៣}។ ការចុះបញ្ជីបន្តអាចមានការកើតឡើងតាមរយៈរូបភាពច្រើនយ៉ាងដូចជា ការទិញលក់ ការដាក់បញ្ចាំ ហិបូតែក ការដូរ ការបំបែកក្បាលដី ការប្រែប្រួលលក្ខណៈដីដោយធម្មជាតិ។ ក៏ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក្តី យើងអាចកំណត់វាជាផ្នែកធំសំខាន់ៗបានដោយងាយពេលគឺយើងខ្ញុំនឹងធ្វើការសិក្សាយ៉ាងលម្អិតជាពីរកថាខណ្ឌ។ (កថាខណ្ឌទី១) ការចុះបញ្ជីតាមរយៈកិច្ចសន្យាដែលការចុះបញ្ជីត្រូវតែកើតឡើងតាមរយៈគុភាគី។ ចំណែកមួយផ្នែកទៀតនោះយើងខ្ញុំនឹងធ្វើការសិក្សាទៅលើការចុះបញ្ជីក្រៅកិច្ចសន្យា(មិនមានការព្រមព្រៀង) (កថាខណ្ឌទី២) ដោយមិនមានភាគីជាអ្នកស្នើសុំធ្វើការចុះបញ្ជីទេ តែវាជាសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ឬបាតុភូតធម្មជាតិតម្រូវឱ្យមានការប្រែប្រួលទៅលើលក្ខណៈនៃក្បាលដីនោះ។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការចុះបញ្ជីតាមរយៈកិច្ចសន្យា

ការប្រែប្រួល និងការផ្លាស់ប្តូរនូវរាល់សិទ្ធិ គឺកើតឡើងតាមរយៈកិច្ចសន្យាទាំងអស់។ កាលគេនិយាយពីការប្រែប្រួល និងការផ្លាស់ប្តូរនូវរាល់សិទ្ធិ គឺកើតឡើងតាមរយៈកិច្ចសន្យាទាំងអស់។ កាលគេនិយាយពីកិច្ចសន្យា

^{៩០} សូមមើល **កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចទី៥** នៃសភាចរណ៍នាំលេខ០៦ ។
^{៩១} សូមមើល **កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចទី៦** នៃសភាចរណ៍នាំលេខ០៦ ។
^{៩២} នីតិវិធីចុះបញ្ជីដីលើកដំបូង ផ្តោតជាសំខាន់អំពីសិទ្ធិលើក្បាលដី ហើយមិនទាន់បញ្ចូលសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុផ្សេងៗទៀតទេ។
^{៩៣}សៀវភៅគោលបញ្ជីដី ត្រូវមានផ្ទុកព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្បាលផ្សេងៗទៀត ក្រៅពីកម្មសិទ្ធិ ផងដែរ។

គឺគេសំដៅទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងនោះ តែយ៉ាងណាក្តីយើងអាចបែងចែករាល់កិច្ចសន្យាទាំងអស់នោះបាន ទៅតាមប្រភេទនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើដីធ្លី (ដូរ ទិញលក់ អំណោយជាដើម) និងកិច្ចសន្យាផ្ទេរកម្មសិទ្ធិចំពោះកិច្ច សន្យាផ្ទេរកម្មសិទ្ធិតាមការព្រមព្រៀងចំណែកឯសិទ្ធិផ្សេងៗលើដីធ្លីការចុះបញ្ជីគឺជាលក្ខខណ្ឌតាំងតតិយជន^{៩៤} ។ ការចុះបញ្ជីបន្តតម្រូវឱ្យមានលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដែលលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើការចុះបញ្ជី ដែលអាចធ្វើការ សង្ខេបជាពីរចំណុចគឺភាគី (ក) ដែលជាអ្នកព្រមព្រៀង (កិច្ចសន្យា) បង្កើត ផ្ទេរនិងកែប្រែសិទ្ធិប្រតិបត្តិ។ មួយវិញ ទៀត គឺការពិនិត្យ និងការសម្រេចលើឯកសារ(ខ) ដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរនិងមន្ត្រីជំនាញ ដែលមានសម្ប កិច្ច។

ក-ភាគី

(១) **ការព្រមព្រៀង:** នៅក្នុងកិច្ចសន្យាភាគីគឺជាលក្ខខណ្ឌសុពលភាព ពោលគឺកិច្ចសន្យាត្រូវកើតចេញពី ការព្រមព្រៀងដោយពិតប្រាកដ និងដោយសេរី (សំណើ និង ស្វ័យការត្រូវគ្នា)^{៩៥} ព្រមទាំងមានសមត្ថភាពក្នុងការ ចុះកិច្ចសន្យា (នីតិភាព ១៨ ឆ្នាំ និងពុំមានបញ្ហាផ្នែកស្មារតី) ^{៩៦} ។ ដោយឡែកចំពោះ កិច្ចសន្យាទាំងឡាយ ដែលទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុ (ដី អគារ...) លក្ខខណ្ឌសុពលភាពត្រូវតម្រូវឱ្យ បំពេញលក្ខខណ្ឌទម្រង់ ពោលគឺ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមទម្រង់លិខិតយថាភូត ធ្វើដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ហើយត្រូវចុះបញ្ជីនៅ ក្នុងអង្គភាពសុរិយោដី^{៩៧}។

(២) **ការដាក់ពាក្យ:** រាល់ការចុះបញ្ជីបន្ត ទាក់ទងនឹងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ការធានាប្រាក់បំណុល ការ បង្កើតបន្ទុកផ្សេងៗ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី។ ការដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបំពេញទម្រង់បែបបទ និង ឯកសាររណបផ្សេងៗដូចជា៖ លិខិតសញ្ញាទាក់ទងនឹងការផ្ទេរសិទ្ធិ(កិច្ចសន្យាទិញលក់ ដូរ ឬការដាក់ធានា បំណុលផ្សេងៗ) សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ (សាលក្រម សាលដីការ លិខិតផ្ទុកផ្តាក់ របស់ក្រឡាបញ្ជីដែល នឹងលើកយកមកសិក្សានៅចំណុច (ខ) ខាងក្រោមនេះដោយលម្អិត៖អំពីលិខិតបញ្ជាក់ពីប្រភេទទ្រព្យ អំពីស្ថាន ភាពសុរិយោដីដោយមានសាក្សីដឹងព្រ ៧ និងបញ្ជាក់ពីមេឃុំ-ចៅសង្កាត់ព្រមទាំងលិខិតរណបផ្សេងៗទៀតដូចជា៖ លិខិតបញ្ជាក់អាស្រ័យដ្ឋាន ឬលំនៅឋាន លិខិតបញ្ជាក់ពីកាលបរច្ឆេទនៃការកាន់កាប់ដីនោះ^{៩៨}។

ខ-ការពិនិត្យ និងការសម្រេចលើឯកសារ

^{៩៤} សូមមើល មាត្រា១៣៣- ១៣៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

^{៩៥} សូមមើល មាត្រា៣៣៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

^{៩៦} សូមមើល មាត្រា១៦, ១៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧។

^{៩៧} ច្បាប់ភូមិបាល “កិច្ចសន្យាទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុ(ទិញ-លក់ដូរការបញ្ជាសិទ្ធិផ្សេងៗ) ដែលធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមទម្រង់ យថាភូតធ្វើដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនិងចុះបញ្ជីនៅអង្គភាពសុរិយោដីគឺជាលក្ខខណ្ឌសុពលនៃកិច្ចសន្យានិងជាលក្ខខណ្ឌតាំងតតិ យជន។” ដោយឡែកចំពោះក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ វិញ “បានផ្តល់ស្វ័យភាពពេញលេញក្នុងការបង្កើតកិច្ចសន្យាពោលគឺកិច្ចសន្យា ដែលទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុត្រូវបានកើតឡើងតាមរយៈឆន្ទៈតាមព្រមព្រៀងរបស់គូភាគីការធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមទម្រង់យថាភូត ធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនិងចុះបញ្ជីនៅអង្គភាពសុរិយោដីគ្រាន់តែជាលក្ខខណ្ឌតាំងតតិយជនតែប៉ុណ្ណោះលើកលែង កិច្ចសន្យាផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយមានការព្រមព្រៀង។”

^{៩៨} សូមមើល សេចក្តីណែនាំលេខ០២ ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការចុះបញ្ជីបន្ត ម៉ែរ ៥ ។

(១) រដ្ឋបាលសុរិយោដី ស្រុក ក្រុង ខណ្ឌ: ត្រូវពិនិត្យអត្តសញ្ញាណគុណភាគីអ្នកលក់ ត្រូវតែជាម្ចាស់ដី ដែលត្រូវលក់ពិតប្រាកដ ឬតំណាងស្របច្បាប់ជននោះ ពិនិត្យលើអត្តសញ្ញាណ សាក្សី ឯកសារយោង និង លិខិតណែនាំផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយប្រគល់ឯកសារទៅសាមីខ្លួនយកទៅបញ្ជាក់ពីសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ (អភិបាលស្រុក ក្រុង ខណ្ឌ ឬមេឃុំ-ចៅសង្កាត់) និងបង្គាប់ឲ្យបង់សេវាសោហ៊ុយសុរិយោដី ។

(២) មេឃុំ ចៅសង្កាត់: ជាអ្នកបញ្ជាក់ពីលិខិតសញ្ញាផ្សេងៗដូចជា លិខិតលក់ផ្តាច់ អំណោយផ្តាច់ កិច្ច សន្យា បញ្ជាំ ការដាក់ធានា ហ៊ីប៉ូតែក កិច្ចសន្យាជួលរយៈពេល ផលុបភោគអាស្រ័យ លើការព្រមព្រៀងរបស់ភាគី។ ក្នុងការបញ្ជាក់ មេឃុំ-ចៅសង្កាត់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ និងទទួលខុសត្រូវលើអត្តសញ្ញាណអចលនវត្ថុ ដែលជាកម្មវត្ថុ នៃលិខិតកិច្ចសន្យា និងអត្តសញ្ញាណគុណភាគីនៃកិច្ចសន្យា^{៩៩}។ ក្រោយពីការបញ្ជាក់រួចត្រូវប្រគល់ជូនអ្នកធ្វើសំណើ យកទៅជូនរដ្ឋបាលសុរិយោដី ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដើម្បីបញ្ជូនបន្តទៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីរាជធានី-ខេត្តដើម្បីត្រួតពិនិត្យ បន្ត។

(៣) រដ្ឋបាលសុរិយោដី រាជធានី ខេត្ត: នៅពេលឯកសារមកដល់រដ្ឋបាលសុរិយោដី ត្រូវបង្គាប់ឲ្យធ្វើ ការបង់ពន្ធប្រចាប់ត្រា។ ពន្ធប្រចាប់ត្រាត្រូវបានកំណត់តាមអត្រាសមាមាត្រ ៤% នៃការផ្ទេរអចលនវត្ថុ^{១០០}ដែល ត្រូវអនុវត្ត និងចេញលិខិតបញ្ជាក់ដោយមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច (សាខាពន្ធដារ ខេត្ត)^{១០១} ។ ក្រោយពិនិត្យឃើញ លក្ខណៈត្រឹមត្រូវ បានបង់សេវាសោហ៊ុយសុរិយោដី និង ពន្ធប្រចាប់ត្រារួច រដ្ឋបាលសុរិយោដី ខេត្ត រាជធានី ត្រូវចាត់ការចុះបញ្ជីបន្ត (ចុះបញ្ជីប្តូរឈ្មោះ ឬធ្វើលេខាចារិក) ចំពោះ រាជធានី ខេត្ត ដែលបានទទួល ប្រតិភូកម្មលេខាពីក្រសួងហើយនោះ^{១០២}។ ការធ្វើលេខាចារិក និងការចុះចរន្តការត្រូវធ្វើឡើងឲ្យសមស្របនៅគ្រប់ ថ្នាក់ ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំនៃថ្នាក់នីមួយៗ ពោលគឺត្រូវធ្វើជា៣ច្បាប់ ១ច្បាប់បញ្ជូនទៅ ថ្នាក់កណ្តាល ១ច្បាប់សម្រាប់រដ្ឋបាលសុរិយោដី ខេត្ត រាជធានី ហើយ១ច្បាប់ទៀតបញ្ជូនទៅសុរិយោដី ស្រុក ក្រុង ខណ្ឌ។

(៤) សេវាសោហ៊ុយសុរិយោដី សម្រាប់ការចុះបញ្ជីបន្ត

^{៩៩} សូមមើល **ប្រការ៩** នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ២១៥ ប្រក/ជនស/មជ ចុះថ្ងៃទី៩ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៥ស្តីពី **តួនាទីនិងការទទួលខុស ត្រូវរបស់រដ្ឋបាលមេឃុំសង្កាត់ក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លី**។

^{១០០} សូមមើល លិខិតលេខ១៧៩ជនស/សជចុះថ្ងៃទី១០ខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពី **ការទទួលខុសត្រូវលើលិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ**។

^{១០១} សូមមើល **ប្រការ១០** នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ២១៥ប្រក/ជនស/មជចុះថ្ងៃទី៩ខែកញ្ញាឆ្នាំ២០០៥ស្តីពី **តួនាទីនិងការទទួលខុស ត្រូវរបស់រដ្ឋបាលមេឃុំសង្កាត់ក្នុងការចុះបញ្ជី**។ **មាត្រា១៤** នៃអនុក្រឹត្យលេខ១៣៤ អនក្រ/បកចុះថ្ងៃទី១៥ខែកញ្ញាឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពី **អគ្គ នាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជាអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានគណនេយ្យជាតិស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ**។

^{១០២} លិខិតលេខ១៧៩ ជនស/សជចុះថ្ងៃទី១០ខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពី **ការទទួលខុសត្រូវលើលិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ**។

យោងតាមប្រការ ២ថ្មី នៃការប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣៩៦ សហវ/ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការកែសម្រួលប្រកាសអន្តរក្រសួងថ្មីលេខ២៧៧ ស្តីពីការកំណត់ចំណូលពីសោយហិយ សេវា សុរិយោដី សោយហិយសេវាសុរិយោដីសម្រាប់ការចុះបញ្ជីបន្ត ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ៖¹⁰³

លរ	បរិយាយ	សោហិយសេវាសុរិយោដី				
		ដីផលិតកម្ម ឬដីភោគៈ គ្រប់ខេត្ត- ក្រុង	ដីលំនៅឋាន និងដីសម្រាប់សំណង់ទូទៅ			
			ក្រុងភ្នំពេញ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តកណ្តាល និងខេត្ត សៀមរាប		ក្រៅពីទីក្រុងភ្នំពេញក្រុងព្រះ សីហនុ ខេត្តកណ្តាល និងខេត្ត សៀមរាប	
			ជនបទ ឬ ក្រៅក្រុង	ទីក្រុង ឬទីរួម ខេត្ត	ជនបទ ឬ ក្រៅក្រុង	ទីក្រុង ឬទីរួម ខេត្ត
1	2	3	4	5	6	7
១	ការផ្ទេរ អចលនវត្ថុ (ផ្ទេរដោយ បំបែក ឬផ្ទេរ ទាំងមូល) “ក្នុង១ប័ណ្ណ”	៥០.០០០៛	១០០.០០០៛	២០០.០០០៛	១០០.០០០៛	១២០.០០០៛
២	ការបង្រួម ក្បាលដី “ក្នុង ១ក្បាលដី ដើម”	១០០.០០០៛	១២០.០០០៛	១៥០.០០០៛	១២០.០០០៛	១៥០.០០០៛
៣	ការបំបែក ក្បាលដីដោយ មិនផ្ទេរ (ក្នុង១ ក្បាលដី បំបែក)	៥០.០០០៛	១០០.០០០៛	២០០.០០០៛	៨០.០០០៛	១០០.០០០៛
៤	ការបោះគោល	៣០.០០០៛	៣៥.០០០៛	៤០.០០០៛	៣០.០០០៛	៣៥.០០០៛

¹⁰³ សូមមើល ប្រការ១ នៃសេចក្តីសម្រេចលេខ៥១ សសរ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី” ។

	ព្រំដីជាថ្មី					
៥	ការចេញ លិខិតបញ្ជាក់ (ហ៊ីប៉ូតែក ដាក់បញ្ចាំ ដាក់ធាន) “ក្នុង១ក្បាល ដី”	១៥.០០០រ	១៨.០០០រ	២០.០០០រ	១៥.០០០រ	១៨.០០០រ
៦	ការចេញ សលាកបំត្រ ព័ត៌មាន “ក្នុង ១ក្បាលដី”	១៥.០០០រ	១៨.០០០រ	២០.០០០រ	១៥.០០០រ	១៨.០០០រ
៧	ការចេញ លិខិតបញ្ជាក់ សុរិយដី “ក្នុង ១ក្បាលដី”	១៥.០០០រ	១៨.០០០រ	២០.០០០រ	១៥.០០០រ	១៨.០០០រ

កថាខណ្ឌទី២៖ ការចុះបញ្ជីក្រៅកិច្ចសន្យា (គ្មានការព្រមព្រៀង)

នៅក្នុងកថាខណ្ឌ១ ខាងលើយើងបានធ្វើការសិក្សាអំពីការចុះបញ្ជីបន្ត ដែលការចុះបញ្ជីនោះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការព្រមព្រៀង (តាមកិច្ចសន្យា) យ៉ាងណាមិញក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នេះយើងនឹងធ្វើការសិក្សានូវការចុះបញ្ជីបន្តវិញម្តង ដែលមិនមានការព្រមព្រៀងដោយមានកិច្ចសន្យាឡើង។ ចុះបញ្ជីដែលកើតឡើងដោយការព្រមព្រៀង ស្តែងចេញតាមរូបភាពពិរយ៉ាងពេលគឺ ដោយការព្រមព្រៀង ស្តែងចេញតាមរូបភាពពិរយ៉ាងគឺ អាចតាមរយៈការប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយនសក្បាលដីដោយធម្មជាតិ ឬដោយតម្រូវការនៃផលប្រយោជន៍សាធារណៈ (ខ) ក៏តម្រូវឱ្យមានការចុះបញ្ជីអំពីការប្រែប្រួលនោះដែរ។

ក តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានចែងកំណត់តម្រូវឱ្យមានការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុដែលត្រូវ បានដំណើរការក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានបែងចែកជាពីរចំណុចសំខាន់ៗគឺ (១) ការចុះបញ្ជីតាមរយៈលិខិតផ្ទុកផ្តាក់របស់ក្រឡាបញ្ជីនិង(២) ការចុះបញ្ជីតាម

យៈសាលក្រម សាលដីការ ដីការសម្រេច ឬលិខិតអនុវត្តដោយផ្អែកលើការផ្សះផ្សារ ឬការទទួលស្គាល់ការ
ទាមទារ¹⁰⁴។

(១) ការចុះបញ្ជីតាមរយៈលិខិតផ្ទុកផ្តាក់របស់ក្រឡាបញ្ជី:

លិខិតផ្ទុកផ្តាក់របស់ក្រឡាបញ្ជីទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
ដោយសរសេរច្បាស់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឈ្មោះតុលាការ លេខលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី កាល
បរិច្ឆេទ ហត្ថលេខា និងបោះត្រារបស់ក្រឡាបញ្ជី។ ក្រៅពីនេះ ត្រូវសរសេរបន្ថែមនូវចំណុចមួយចំនួន ទៅតាម
ប្រភេទនៃលិខិតផ្ទុកផ្តាក់ (សូមមើល ប្រការ៥ នៃការប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៥៩ ឆ្នាំ ២០១១) ។ នៅពេល
ប្រគល់លិខិតផ្ទុកផ្តាក់ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្តល់ឯកសារចាំបាច់មួយចំនួនឲ្យ ទៅស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី
(រដ្ឋបាលសុរិយោដី រាជធានី ខេត្ត) ទៅតាមប្រភេទនៃលិខិតផ្ទុកផ្តាក់¹⁰⁵។ បន្ទាប់ពីបានចុះបញ្ជីតាមលិខិតផ្ទុក
ផ្តាក់របស់ក្រឡាបញ្ជីរួចហើយ រដ្ឋបាលសុរិយោដីត្រូវថតចម្លងចេញពីសៀវភៅគោលបញ្ជី ឬសៀវភៅចុះបញ្ជី
សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ឬសៀវភៅចុះបញ្ជីផលបូកគោតដែលបានចុះបញ្ជីនោះដោយមានសេចក្តីបញ្ជាក់របស់រដ្ឋា
បាលសុរិយោដីរាជធានី-ខេត្ត ថា "បានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម " រួចផ្ញើទៅឲ្យក្រឡាបញ្ជី ដែលបានធ្វើ
លិខិតផ្ទុកផ្តាក់នោះ¹⁰⁶។

**(២) ការចុះបញ្ជីតាមរយៈសាលក្រម សាលដីការ ដីការសម្រេច ឬលិខិតអនុវត្តដោយផ្អែកលើការ
ផ្សះផ្សារឬការទទួលស្គាល់ការទាមទារ:**

ចំពោះការចុះបញ្ជីអំពីការបង្កើត ការកែប្រែ និងការលុបបំបាត់សិទ្ធិតាមសាលក្រម សាលដីការ ដីការ
សម្រេច ឬលិខិតអនុវត្តដោយផ្អែកលើការផ្សះផ្សារ ឬការទទួលស្គាល់ការទាមទារ ភាគីអ្នកឈ្នះក្តី ឬភា
គីដែលមានកំណត់ហេតុសៈជា ឬកំណត់ហេតុទទួលស្គាល់ការទាមទារត្រូវដាក់ពាក្យសុំទៅស្ថាប័នមានសមត្ថ
កិច្ចដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវសាលក្រម សាលដីការ ដីការសម្រេច ឬលិខិតអនុវត្តដោយផ្អែកលើការ ផ្សះផ្សារ ឬ
ការទទួលស្គាល់ការទាមទារ ព្រមទាំងឯកសារដែលចាំបាច់ផ្សេងទៀតនោះ¹⁰⁷។

**ខ-តាមរយៈការប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយនៃគ្បាលដីដោយធម្មជាតិ ឬតាមរយៈតម្រូវការនៃផល
ប្រយោជន៍សាធារណៈ:**

¹⁰⁴ សូមមើល ប្រការ២ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ៥៩ ប្រកាសចុះថ្ងៃទី០៣ខែឧសភាឆ្នាំ២០១១ ស្តីពី "ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទង
នឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី"។

¹⁰⁵ សូមមើល ប្រការ៦ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ៥៩ប្រកាសចុះថ្ងៃទី០៣ខែឧសភាឆ្នាំ២០១១ ស្តីពី "ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទង
នឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី"។

¹⁰⁶ សូមមើល ប្រការ៣៨ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ៥៩ប្រកាសចុះថ្ងៃទី០៣ខែឧសភាឆ្នាំ២០១១ "ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹង
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី"។

¹⁰⁷ សូមមើល ប្រការ៤០ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ៥៩ប្រកាសចុះថ្ងៃទី០៣ខែឧសភាឆ្នាំ២០១១ "ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹង
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី"។

ទ្រង់ទ្រាយនៃក្បាលដី អាចប្រែប្រួលដោយធម្មជាតិ ពិសេសក្បាលដី ដែលស្ថិតនៅជាប់មាត់ទន្លេស្ទឹង ឬព្រែកជាដើម។ ការប្រែប្រួលនេះអាចថយទំហំ(ករណីដីបាក់)និងកើនទំហំ(ករណីដីដុះ)។¹⁰⁸ ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ព្រឹក្សដូចជាច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ បានទទួលស្គាល់នូវកម្មសិទ្ធិឯកជនលើដីដុះ ដីកោះ ដីបាតស្ទឹង ឬដីបាតទន្លេជាដើម ដោយមានលក្ខខណ្ឌ និងគោលការណ៍មួយចំនួន។¹⁰⁹ ថ្វីត្បិតតែការចុះបញ្ជីនៃក្បាលដី ដែលប្រែប្រួលលក្ខណៈដោយធម្មជាតិមិនមែនជាលក្ខខណ្ឌសុពលភាពនៃការទទួលស្គាល់លទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី ដូចជាការប្រែប្រួលក្បាលដីដោយដោយការព្រមព្រៀងយ៉ាងណាក៏ដោយ តែវាជាលក្ខខណ្ឌតាំងតតិយជនដែរ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា ចំពោះសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែង ឬសិទ្ធិសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ភតិបតីនៃសិទ្ធិសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ឬសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែង អាចផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបន្តបាន។ ដោយត្រូវធ្វើលេខាចារិកលើវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច (សូមមើលអនុក្រឹត្យលេខ១១៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែសីហាឆ្នាំ២០០៧ស្តីពីការដាក់បញ្ជី ការផ្ទេរ នូវសិទ្ធិលើការជួលរយៈពេលវែង ឬសិទ្ធិសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច)។ ចំពោះការបង្រួមក្បាលដី ដោយតម្រូវការរបស់សាធារណៈ ក៏ជាការប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយនៃក្បាលដីផងដែរ ដូចនេះក៏ជាករណីចាំបាច់ដើម្បីធ្វើចរន្តការអំពីការប្រែប្រួលនៃលេខក្បាលដីទេនោះ។ លេខក្បាលដីទាក់ទងគ្នានឹងទំហំដី មានន័យថា ប្រែប្រួលទំហំ គឺមិនមែនក្បាលដីលេខក្បាលដីទេនោះជាក្បាលដីថ្មី ដូច្នេះត្រូវតែលុបលេខក្បាលដីចាស់ ហើយដាក់លេខក្បាលដីថ្មីដូចករណីបំបែកឬបង្រួមក្បាលដីដែរ។¹¹⁰

¹⁰⁸ សេចក្តីណែនាំលេខ០២ ចំណុច២ (ចំណុច១គ))។

¹⁰⁹ សូមមើល មាត្រា១៧៩-១៨៥នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងមាត្រា៩៩-មាត្រា១០៥នៃច្បាប់ភូមិបាល

¹¹⁰ សូមមើលសេចក្តីណែនាំលេខ០២ ចំណុច២(ចំណុច៣ កថាខណ្ឌ២) និង មាត្រា២៣៨កថាខណ្ឌ៣នៃច្បាប់ភូមិបាល។

ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការចុះបញ្ជីដីធ្លីនៅកម្ពុជា បានបង្ហាញឱ្យឃើញនូវលក្ខណៈល្អប្រសើរនៃបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់និងនីតិវិធីក្នុង ការចុះបញ្ជីដីធ្លី ប៉ុន្តែក៏បានបង្ហាញពីភាពមិនស៊ីជម្រកគ្នារវាងបទប្បញ្ញត្តិ និង ការអនុវត្តផងដែរ ជាហេតុផល មួយបង្កើតឱ្យមាននូវភាពមិនប្រក្រតីកើតឡើង។ ប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីទាំងអស់ខាងលើមិនត្រឹមតែធ្វើឱ្យកើតមាន នូវភាពមិនប្រក្រតីនេះទេ តែបង្ហាញពីភាពមិនយល់ច្បាស់ជាមួយនឹងការខ្វះនូវបច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រីជំនាញក្នុង ការអនុវត្តមុខងារនេះផងដែរ។

ទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធវិញ ដែលជាប្រតិបត្តិការធ្វើឡើងដោយថវិការបស់ រដ្ឋរួមជាមួយនឹងការចូលរួមពីអ្នកកាន់កាប់នោះ មានការកំណត់នូវនីតិវិធីមួយសមស្របដែលអាចធ្វើឱ្យប្រជា ពលរដ្ឋអាចទទួលបាននូវភាពងាយស្រួល រួមជាមួយការទុកចិត្ត តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តីបញ្ហាប្រឈមនៅតែមាន កើតចេញពីការមិនអនុវត្តមុខងារឱ្យស្របទៅតាមគោលការណ៍ច្បាប់រួមជាមួយការខ្វះទាំងបច្ចេកទេស និង ជំនាញរបស់មន្ត្រីជាកត្តាមួយដែលធ្វើឱ្យមានការ កកស្ទះ។

ចំពោះការចុះបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ឃើញថាការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងបទប្បញ្ញត្តិនូវ នីតិវិធីបានយ៉ាងមុតស្រួច គិតច្បាស់លាស់ចំពោះនីតិវិធីនីមួយៗរហូតដល់ការចេញប័ណ្ណ ប៉ុន្តែនៅក្នុងចំណុច មួយចំនួននៅក្នុងនីតិវិធី មានការខ្វះខាតទាក់ទងវិធានការផ្សព្វផ្សាយនូវច្បាប់ជាមុន មុននឹងអនុវត្តនូវបទប្បញ្ញត្តិ នៃការចុះបញ្ជីប្រភេទនេះ។ ការទាមទារប្រភេទនេះ ដោយហេតុថានៅក្នុងស្ថានភាពជាក់ស្តែង មានការខ្វះនូវ សមត្ថភាពក្នុងការបំពេញ និការយល់ដឹងនូវចំណុចខ្លះនៅក្នុងការបំពេញពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ឯមួយវិញ ទៀតទាក់ទងនឹងបញ្ហានៃការអនុវត្តខុសគ្នាទៅនឹងការបញ្ញត្តិរបស់ច្បាប់ក្នុងការចំណាយថ្លៃសេវានៃការចុះបញ្ជីដី ធ្លី។ ភាពជាក់ស្តែងនៃការចុះបញ្ជីត្រូវមានការចំណាយយ៉ាងច្រើន។ ច្បាប់បានកំណត់ត្រឹមតែ ៣៥០,០០០ រៀល ចំពោះដីដែលស្ថិតនៅរាជធានី និទីប្រជុំជនតែប៉ុណ្ណោះ។ កត្តានេះជាហេតុមួយដៃធ្វើឱ្យការចុះបញ្ជីដីធ្លីដាច់ដោយ ដុំមានការធ្លាក់ចុះ។ បញ្ហាមួយទៀត ដែលឃើញមានកើតឡើងរួចមកហើយនោះ គឺការចុះបញ្ជីប្រភេទនេះមិន ទាន់បានទទួលនូវវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ បានទទួលត្រឹមតែប័ណ្ណសម្គាល់កាន់កាប់អចលនវត្ថុ (ប័ណ្ណភោគៈ) ប៉ុណ្ណោះ។

ការចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែម គ្រាន់តែជាយន្តការមួយបន្ថែមទៅលើប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈជា ប្រព័ន្ធ និងការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ហើយបានបង្ហាញពីភាពខ្វះចន្លោះនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី។

ចំណែកឯការចុះបញ្ជីបន្តក៏មិនទាន់បានទទួលលទ្ធផលល្អដែរ ដោយការប្រជាជនមិនទាន់យល់ច្បាប់ពី ផលប៉ះពាល់នៃការមិនបានធ្វើកម្មសិទ្ធិ ហើយអត្រានៃការបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រានៅមានតម្លៃខ្ពស់។

អនុសាសន៍

នៅក្នុងការចុះបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ រដ្ឋាភិបាលគួរតែគយតែត្រឹមនុសមត្ថភាព ក៏ដូចជា ក្រុមសីលធម៌របស់មន្ត្រីជំនាញក្នុងអនុវត្ត និងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង ដោយ ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលទៅដល់មន្ត្រីជំនាញ រួមជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ ឱ្យបានយល់ច្បាប់នូវស្ថានភាពផ្លូវច្បាប់ឱ្យ កាន់តែច្បាស់។ រួមជាមួយគ្នានេះ ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់គួរណាបង្កើតឱ្យមាននូវចំណុចនិយាមការច្បាប់ លាស់ ចៀសវាងការបង្កើតឱ្យមាននូវភាពមិនប្រក្រតី។

ការចុះបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ រដ្ឋាភិបាលគួរណាតែស្វែងរកនូវថវិការដោយស្វ័យភាព ជាជាង ទទួលហិរញ្ញប្បទានពីបរទេសដោយបង្កើននូវខ្ពង់ថវិកា ក្នុងគោលដៅកំណត់ណាមួយដើម្បីធ្វើឱ្យដីនៅកម្ពុជា ទាំងអស់អាចទទួលបាននូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ។ រដ្ឋាភិបាលគួរណាត្រឹមនូវ មន្ត្រីជំនាញដែលមានស្រាប់ជាជាងណា បង្កើតនូវអង្គភាព ឬក្រុមការងារផ្សេងមួយទៀតដែលគ្មានជំនាញអាចនាំឱ្យមានការបង្កឱ្យមានវិវាទសមត្ថកិច្ច។

រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែត្រឹមការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយជុំ ជំនួសឱ្យការចុះបញ្ជីបន្ថែម ព្រោះ នីតិវិធីដីដូចគ្នាទាំងស្រុង ដោយអាចបង្កើតឱ្យមានជាកញ្ចប់ថវិការមួយសម្រាប់មន្ត្រីដែលចុះវាស់វែង និងមន្ត្រី ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នៅពេលគាត់ចុះធ្វើការងារនេះ ព្រមទាំងបញ្ហាប្រាក់បៀវត្សឱ្យសក្តិសមទៅនឹងជីវភាពរស់នៅ ប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីចៀសវាងនូវភាពពុករលួយមួយចំនួនទៀតកើតឡើង។

ចំពោះការចុះបញ្ជីបន្ត រាជរដ្ឋាភិបាលគួរកាត់បន្ថយអត្រាពន្ធប្រចាប់ត្រាឱ្យបានទាបជា ៤% ឬអាចនៅ សល់ត្រឹម ១% ដើម្បីទុកលទ្ធភាពឱ្យប្រជាជនទៅធ្វើការកាត់ឈ្មោះផ្ទេរសិទ្ធិបានគ្រប់គ្នា ហើយទទួលបាន នូវការការពារស្របច្បាប់ ព្រោះច្បាប់ការពារតែអចលនវត្ថុទំនៀមណាដែលបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវបណ្តោះ។

ឯកសារយោង

១. ច្បាប់

- ច្បាប់ភូមិបាល ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០១
- ក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧

២. អនុក្រឹត្យ

- អនុក្រឹត្យលេខ៤៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ឆ្នាំ ស្តីពី “នីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី”
- អនុក្រឹត្យលេខ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ឆ្នាំ ស្តីពី “ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាចម្រើនដុំ”
- អនុក្រឹត្យលេខ១១៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ បានចែងថា “មាត្រា ២ បានចែងថា “អាជ្ញាធរដែនដី សំដៅដល់ រដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់”
- អនុក្រឹត្យលេខ១៣៤ អនក្រ.បកចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញាឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពី “អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ”

៣. ប្រកាស

- ប្រកាសលេខ១១២ ជនស/ប្រក ថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពី “គោលការណ៍ណែនាំ និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការសុរិយោដី”
- សារាចរណែនាំលេខ ០០១ ជន/សដ ថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពី “អនុវត្តនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី (ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ)”
- ប្រកាសអនុក្រសួងលេខ ២១៥ ប្រក/ជនស/មជ ស្តីពី “តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់ ក្នុងការចុះបញ្ជីដីធ្លី”
- ប្រកាសអនុក្រសួងលេខ៥៩ ប្រកជនសចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភាឆ្នាំ២០១១ ស្តីពី “ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី”

៤. សារាចរណែនាំ

- សារាចរណែនាំ០៦ សណន ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “គោលការណ៍ និងនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីបំពេញបន្ថែម”
- សេចក្តីណែនាំលេខ១១ សណន ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “ការកសាងឯកសារចុះបញ្ជីដីធ្លី”

- សេចក្តីណែនាំស្តីលេខ០១ បប/១០ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពីវិធានការធានាសុវត្ថិភាព នៃឯកសារសុរិយោដី និងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital
- សារាចរណែនាំលេខ០០១ ជន/សដ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពី“អនុវត្តនីតិវិធីនៃការការ សាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី (ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ)”
- សារាចរណែនាំលេខ១៤ ជនស/សរ ណន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពី “អនុវត្តនីតិវិធីនៃការ ចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ”
- សារាចរណែនាំ លេខ០២ ជនស/សដ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពី“ការចុះបញ្ជីដីបន្ត”

៥.លិខិត

- លិខិតលេខ១៧៩ជនស/សដចុះថ្ងៃទី១០ខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពី“ការទទួលខុសត្រូវលើលិខិតផ្ទេរកម្ម សិទ្ធិ”

៦.សេចក្តីសម្រេច

- សេចក្តីសម្រេច លេខ៥១ សសរ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី”
- សេចក្តីសម្រេចលេខ០០៤ សសរ/កសក ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពី “ការកំណត់សមត្ថកិច្ចលើ បច្ចេកទេសវាស់វែង”
- សេចក្តីសម្រេចលេខ៥១ សសរ ថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី“ការផ្តល់សេវាសុរិយោដី”

៧.សៀវភៅ

- សៀវភៅច្បាប់អចនវត្ថុនៅកម្ពុជា រៀបរៀងដោយ East-west Management Institute.Inc
- សៀវភៅប្រវត្តិប្រទេសកម្ពុជា និពន្ធដោយ David P Chanler ចេញផ្សាយនៅឆ្នាំ១៩៩៣
- សៀវភៅវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (The NGO Form On Cambodia) ស្តីពី“ការទទួលបានប័ណ្ណ កម្មសិទ្ធិដីនៅកម្ពុជា” ស្រាវជ្រាវដោយ Mark Grimsaditch បោះពុម្ពផ្សាយ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២
- របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៥ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០១៤ ជនស/អរប/រចា
- របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៦ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៧ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០១ ជនស/អរប/រចា
- របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៧ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៨ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០២ ជនស/អរប/រចា
- របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៨ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៩ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០១២ ជនស/អរប/រចា

- របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៩ និងលើលទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០ របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ លេខ០០៥ ជនស/អរប/របប
- សៀវភៅណែនាំស្តីពី សិទ្ធិដីធ្លី និង លំនៅដ្ឋាននៅកម្ពុជា (បោះពុម្ពលើកទីពីរ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦)
- សៀវភៅណែនាំស្តីពី “សិទ្ធិដីធ្លី និង លំនៅដ្ឋាននៅកម្ពុជា រៀបរៀងដោយអង្គការស្ថានទេសកាន់សន្តិភាពអាស៊ីអាគ្នេយ៍” (បោះពុម្ពលើកទីពីរ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦)

៨. គេហទំព័រ

- គេហទំព័រព័ត៌មាន AMS CENTRAL ចេញផ្សាយថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលរៀបរៀងដោយ ហេង វណ្ណា <https://ams.com.kh/central/detail/164743>
- គេហទំព័រ អង្គការទិន្នន័យអំពីការអភិវឌ្ឍ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការកាន់កាប់ដី ធ្លី និងការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ <https://opendevelopmentcambodia.net/km/topics/land-tenure-and-titling/>
- ព័ត៌មានចលនទ្រព្យ “តើគួរធ្វើដូចម្តេចពេលមានវិវាទដីធ្លីកើតឡើង?” ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ <https://construction-property.com/km/how-to-resolve-land-dispute/>

ଉପସମ୍ପାଦି

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

ទម្រង់បែបបទវេទនា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដី

ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ ឈ្មោះ:..... ភេទ..... អាយុ..... ឆ្នាំ សញ្ជាតិ.....
ប្រពន្ធ/ប្តីឈ្មោះ:..... មានទីលំនៅផ្ទះលេខ..... ផ្លូវលេខ.....
ភូមិ..... ឃុំ/សង្កាត់.....ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ.....រាជធានី/ខេត្ត
..... លេខទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង..... ។

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមអភិបាល នៃគណៈអភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ

តាមរយៈ ៖ លោក/លោកស្រីចៅសង្កាត់

កម្មវត្ថុ ៖ សំណើសុំចុះបញ្ជីដី
ន័យដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ សូមអនុញ្ញាតស្នើសុំចុះបញ្ជីដីមួយកន្លែងប្រភេទ (១).....
មានទំហំប្រមាណ.....ស្ថិតនៅភូមិ..... សង្កាត់..... ខណ្ឌ.....

រាជធានីភ្នំពេញ មានព្រំប្រទល់ ៖
-ខាងជើងទល់នឹង.....
-ខាងត្បូងទល់នឹង.....
-ខាងកើតទល់នឹង.....
-ខាងលិចទល់នឹង.....

ដីនេះខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំបានកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ចាប់ពីឆ្នាំ.....មកដល់បច្ចុប្បន្ន ដែលបានមកពី (១)
ដីក្នុងតំបន់នេះត្រូវបានចុះបញ្ជីតាមនីតិវិធីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធរួចហើយ ប៉ុន្តែក្បាលដីរបស់ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ មិនទាន់បានចុះបញ្ជី
នៅឡើយ ដោយមូលហេតុ (៣).....

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមឯកឧត្តមអភិបាលមគ្គុទ្ទេសក៍ និងសម្រេចធ្វើការចុះបញ្ជីដីខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំដោយអនុគ្រោះ។
ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ សូមប្តេជ្ញាថា អនុវត្តរាល់កាតព្វកិច្ច និងបទបញ្ជាផ្សេងៗ ដែលរដ្ឋបានកំណត់ ។

ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....ព.ស២៥...

លេខ..... រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០.....

បានឃើញ និងបញ្ជូនមកលោក ស្នាមម្រាមដៃ

ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មសំណង់ និងភូមិបាល

ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចតាមការគួរ។

ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....ពស២៥

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០.....

ចៅសង្កាត់

កំណត់សំគាល់
(១) ដីលំនៅដ្ឋាន ឬដីសាងសង់ ឬដីផលិតកម្មកសិកម្ម
(២) រដ្ឋបាលឃុំ ឬទិញពីឈ្មោះ ឬប្រទានកម្ម-សន្តតិកម្ម
(៣) សំរាប់ចុះបញ្ជីបំពេញបន្ថែម

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រដាសពុម្ពលេខ ២
ទីទុកឯកសារ

រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ

រដ្ឋបាលខណ្ឌ:.....

លេខ:.....

សេចក្តីជូនដំណឹង

សូមប្រកាសជូនសាធារណៈជនឱ្យបានជ្រាបថា តាមពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីដីធ្លីរបស់ ៖

១-ឈ្មោះ:..... ដែលស្ថិតក្នុងភូមិ..... ឃុំ សង្កាត់.....

មានព្រំប្រទល់ : ខាងជើងទល់នឹង..... ខាងត្បូងទល់នឹង.....
ខាងកើតទល់នឹង..... ខាងលិចទល់នឹង..... ។

២-ឈ្មោះ:..... ដែលស្ថិតក្នុងភូមិ..... ឃុំ សង្កាត់.....

មានព្រំប្រទល់ : ខាងជើងទល់នឹង..... ខាងត្បូងទល់នឹង.....
ខាងកើតទល់នឹង..... ខាងលិចទល់នឹង..... ។

៣-ឈ្មោះ:..... ដែលស្ថិតក្នុងភូមិ..... ឃុំ សង្កាត់.....

មានព្រំប្រទល់ : ខាងជើងទល់នឹង..... ខាងត្បូងទល់នឹង.....
ខាងកើតទល់នឹង..... ខាងលិចទល់នឹង..... ។

៤-ឈ្មោះ:..... ដែលស្ថិតក្នុងភូមិ..... ឃុំ សង្កាត់.....

មានព្រំប្រទល់ : ខាងជើងទល់នឹង..... ខាងត្បូងទល់នឹង.....
ខាងកើតទល់នឹង..... ខាងលិចទល់នឹង..... ។

ដែលនឹងត្រូវចុះអង្កេតវាស់វែងនៅថ្ងៃ..... ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមអញ្ជើញសាមីអ្នកស្នើសុំចុះបញ្ជីដី អ្នកមានដីជាប់ព្រំ និងជនដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងក្បាលដី ស្នើសុំ
ចុះបញ្ជី ចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅទីតាំងដីខាងលើ នៅថ្ងៃ..... វេលាម៉ោង..... ដើម្បីបំពេញបែបបទ
តាមនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាធរមាន។ ក្នុងករណីអវត្តមានអាជ្ញាធរស្រុក ខណ្ឌ មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះបញ្ហាផ្សេងៗដែល
អាចកើតឡើងជាយថាហេតុឡើយ ។

ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ៣៧២៥.....

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០.....

អគ្គនាយក នៃគណៈអគ្គនាយកខណ្ឌ

សេចក្តីជូនដំណឹងនេះបិទនៅ:

-រដ្ឋបាលខណ្ឌ..... ១ច្បាប់

-សាលាសង្កាត់..... ១ច្បាប់

-ទីស្នាក់ការភូមិ (ទឹកស្អាត)..... ១ច្បាប់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ

រដ្ឋបាលខណ្ឌ : ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ពស២៥.....

លេខ : រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០.....

សេចក្តីជូនដំណឹង
ស្តីពី

ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ

យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ៤៨ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពីការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ និងយោងអនុក្រឹត្យលេខ ១២១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួលមាត្រា ៩ និងមាត្រា ១៣ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពីការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ រដ្ឋបាលខណ្ឌ..... សូមជូនដំណឹងដល់សាធារណជន ពិសេសអ្នកកាន់កាប់ដី ព្រមទាំងតំណាងគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ អង្គភាព គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងក្បាលដីចំនួនស្ថិតនៅភូមិ..... សង្កាត់..... ខណ្ឌ..... រាជធានីភ្នំពេញ ឱ្យបានជ្រាបថាៈ ដើម្បីអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃអនុក្រឹត្យខាងលើ ការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលខណ្ឌ នឹងធ្វើការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ នូវឯកសារទិន្នន័យនៃការវិនិច្ឆ័យ រួមមានដែនទីក្បាលដីគំនូសបង្ហាញទីតាំងក្បាលដី និងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី ដែលផ្ទុកនូវទិន្នន័យប្រមូលបានកន្លងមក នៅសាលាសង្កាត់ និងរដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមសាធារណៈជន អ្នកកាន់កាប់ដី ព្រមទាំងតំណាងគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ អង្គភាព គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងក្បាលដីខាងលើ អញ្ជើញចូលរួមពិនិត្យទិន្នន័យក្នុងឯកសារ ដែលនឹង បិទផ្សាយដើម្បីបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ ឬខុសឆ្គងដែលត្រូវកែតម្រូវ ឬជំទាស់តវ៉ា ក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃទីខែ.....ឆ្នាំ២០..... ដល់ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០..... ជាក់ហិត នៅការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលខណ្ឌ។

ផុតរយៈពេលកំណត់ខាងលើ បើគ្មានការជំទាស់តវ៉ា ឬសុំកែតម្រូវទេ នោះទិន្នន័យដែលបានបិទផ្សាយត្រូវបានសន្មតថា មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ និងមិនអាចជំទាស់តវ៉ា ឬសុំកែតម្រូវ នៅពេលក្រោយទៀតបានឡើយ ហើយសមត្ថកិច្ចជំនាញនឹងធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលនៃការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃ ការវិនិច្ឆ័យ ជូនអភិបាល នៃគណៈអភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ ពិនិត្យសម្រេចមុននឹងផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុជូនម្ចាស់សំណើតាមការស្នើសុំ។

អគ្គបាល នៃគណៈអគ្គបាលខណ្ឌ.....

- ចម្លងជូន :
- អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ
 - រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ
 - មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី
 - សាលាសង្កាត់
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងកម្មវិធីសាស្ត្រ

ទម្រង់បែបបទ

នៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី

ក- អត្តសញ្ញាណនៃក្បាលដី :

១-លេខសំគាល់ក្បាលដី :

រាជធានី-ខេត្ត	ក្រុង-ស្រុក-ខណ្ឌ	ឃុំ-សង្កាត់	ភូមិ	លេខក្បាលដី	សន្លឹកផែនទី:.....

២-ទីតាំងដី :

រាជធានី-ខេត្ត..... ក្រុង-ស្រុក-ខណ្ឌ..... ឃុំ-សង្កាត់..... ភូមិ.....

.....

ក្រុម..... ផ្លូវលេខ..... ឡូត៍..... ឈ្មោះដី.....

.....

៣-មធ្យោបាយធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មក្បាលដី : អវត្តហូត្ត ឧបករណ៍វាស់វែង..... ផ្សេងៗ:.....

៤-ប្រភពនៃការកាន់កាប់ដី : កាលបរិច្ឆេទនៃការកាន់កាប់លើកដំបូង:..... ឯកសារយោង:.....

ទិញ ដូរ សន្តតិកម្ម អំណោយ សម្បទានដីសង្គមកិច្ច អំណោយពីរដ្ឋ សេចក្តីសម្រេចតុលាការ

កាលបរិច្ឆេទ:..... ឯកសារយោង:.....

៥-ព័ត៌មានលំអិតនៃក្បាលដី :

៥.១ រូបភាពប្រើប្រាស់ដី : សាងសង់

កសិកម្ម

ផ្សេងៗ :.....

៥.២ លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ : ឯកជន រដ្ឋ

៦-ព័ត៌មានលំអិតអំពីសំណង់ :

៦.១ ប្រភេទសំណង់ : ភូមិគ្រឹះ ពាក់កណ្តាលភូមិគ្រឹះ រោងចក្រ រោងសិប្បកម្ម ផ្ទះឈើ ផ្ទះស្លឹក

ផ្ទះល្វែង ឃ្នាំង ផ្សេងៗ :.....

៦.២ ឆ្នាំសាងសង់ :..... **៦.៣ ចំនួនជាន់ :**..... **៦.៤ ឈ្មោះនៃអគារ (បើសិនជាមាន) :**.....

៧-ព្រំប្រទល់ក្បាលដី : ស្នាមមេដៃ និងលេខក្បាលដីអ្នកជាប់ព្រំ

ជើង..... ត្បូង.....

កើត..... លិច.....

គំនូសបញ្ជីព្រឹត្តិការណ៍កំណើត

រូបសណ្ឋាន និងប្រវែងប្រទេសកម្ពុជា

ក្រឡាផ្ទៃ :ហិកតា.....អា.....សអា

ខ-អត្តសញ្ញាណនៃម្ចាស់អចលនវត្ថុ :

១-រូបវន្តបុគ្គល :

	ឈ្មោះ	ប្រពន្ធ
អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ/សំបុត្រកំណើត		
ឈ្មោះ:		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើត		
ទីកន្លែងកំណើត		
សញ្ជាតិ		
ឈ្មោះឪពុក		
ឈ្មោះម្តាយ		
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន		

២- នីតិបុគ្គល : សាធារណៈ ឯកជន សញ្ជាតិ.....

លក្ខន្តិកៈ ឈ្មោះអង្គភាព/នាមករណ៍ :
កាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជី : លេខចុះបញ្ជី : ឯកសារយោង :
អាសយដ្ឋាន (ទីស្នាក់ការ) :

៣- អ្នកតំណាង ឬអ្នកគ្រប់គ្រង :

ឈ្មោះ : ភេទ ឆ្នាំកំណើត សញ្ជាតិ លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ :
មុខងារ : ឯកសារយោង :

គ-សិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ :

១-ប្រភេទទ្រព្យ

ទ្រព្យរួមប្តីប្រពន្ធ (BC) ទ្រព្យខាងប្រពន្ធ (PF) ទ្រព្យខាងប្តី (PM) លីវ រដ្ឋ នីតិបុគ្គលសាធារណៈផ្សេងពីរដ្ឋ
ទ្រព្យវត្ថុ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ក្រុមហ៊ុន ទ្រព្យសមាគម ព្រះរាជទ្រព្យ
កម្មសិទ្ធិអវិភាគ សហកម្មសិទ្ធិ ផ្សេងៗ :

២-ស្ថានភាពផ្លូវច្បាប់ : មានបណ្ណ គ្មានបណ្ណ លេខបណ្ណ :

ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ប័ណ្ណកាន់កាប់បណ្តោះអាសន្ន (POT)
វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ផ្សេងៗ :

៣-បន្ទុកលើអចលនវត្ថុ :

ផលបូកោត សិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យនៅ សេវភាព ហ៊ីប៉ូតែក ការបញ្ចាំ ការដាក់ធានា
ការជួលអចិន្ត្រៃយ៍ សម្បទានដីសង្គមកិច្ច សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច សម្បទានផ្សេងទៀតលើដីដែលជាទ្រព្យរដ្ឋ
ឯកសារយោង :

៤-ក្បាលដីទំនាស់ : គ្មាន មាន : សំរុះសំរួលបាន សំរុះសំរួលមិនបាន មិនបានសំរុះសំរួល (ភ្ជាប់កំណត់ហេតុសំរុះសំរួលវិវាទ)

៥-ស្នាមមេដៃស្តាំម្ចាស់ទ្រព្យ និងសាក្សី :

ប្តី ប្រពន្ធ តំណាង សាក្សីទី១ សាក្សីទី២

ឈ្មោះ : ឈ្មោះ : ឈ្មោះ : ឈ្មោះ : ឈ្មោះ :

៦-ឈ្មោះអ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន : ស្នាមមេដៃ

អង្កេត វាស់វែង និងវិនិច្ឆ័យដោយ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស
..... នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

បានត្រួតពិនិត្យត្រឹមត្រូវ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស
..... នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

រូបភាព និងសម្ភារៈ

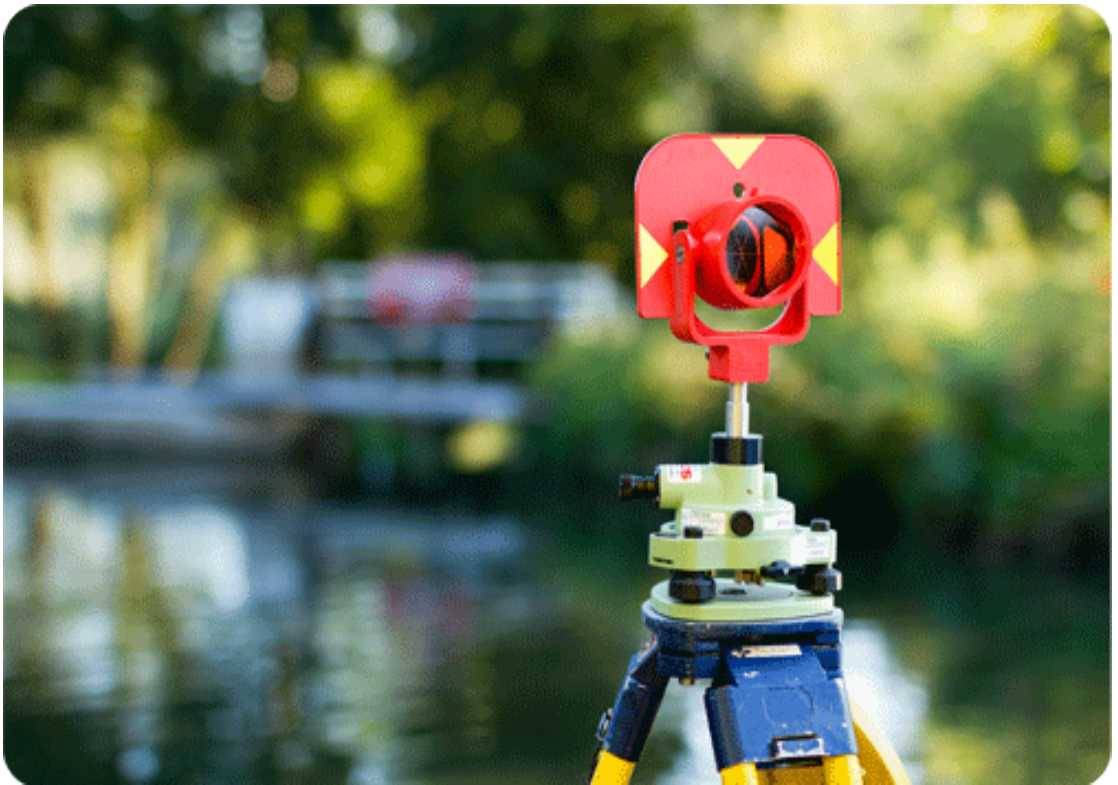
ឧបទេស សំរាប់ការងារ

ចុះបញ្ជី

រូបភាពទី១៖ Teodolite

រូបភាពទី២៖ Prism

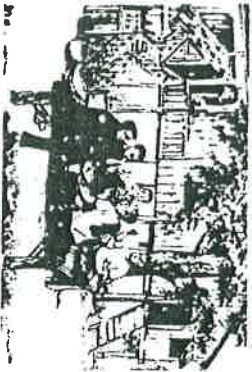

កម្ពុជាប្រឆាំងជំងឺកូវីដ-១៩

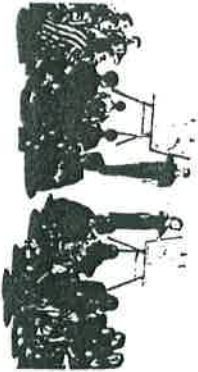
រក្សាចម្ងាយពីមនុស្សដទៃទៀត ដើម្បីជៀសវាងជំងឺកូវីដ-១៩

ការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩

ទំនុកចិត្តដល់ការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយរក្សាចម្ងាយពីមនុស្សដទៃទៀត

កិច្ចប្រជុំប្រយោជន៍សាធារណៈ

កិច្ចប្រជុំសាធារណៈ និងការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩

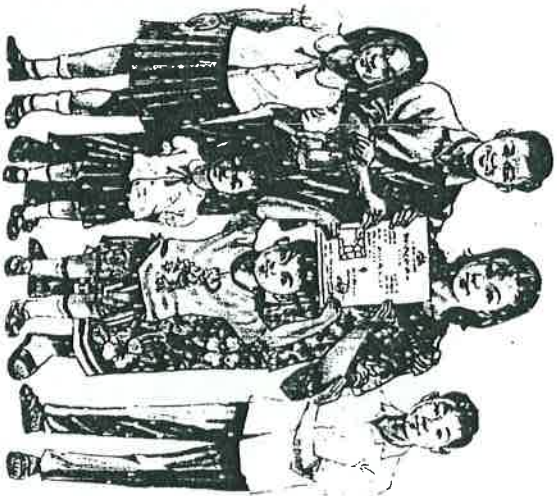

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ កម្ពុជា

LASSP

ផែនការច្បាប់ស្តីពីការងារកសិកម្ម

ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារកសិកម្ម

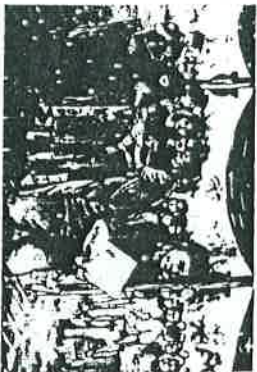
ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ក្រសួងរៀបចំចែកចំណែក ឥស្សរកម្ម និងសំណាង
 កម្មវិធីអន្តរជាតិសម័យបច្ចុប្បន្ន
 LASSP

ការកំណត់ព្រំដី ការវាស់វែង និងការវិនិច្ឆ័យ

ទើបអ្នកឆ្ពោះទៅរកអ្វី?

អ្នកកាន់កាប់ដី អ្នកដាំដុះ គាត់ប្រើឧបករណ៍ អាជ្ញាធរថែទាំដី
 អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬមន្ត្រីស្រាវជ្រាវទៅទៀត។

ទើបអ្នកត្រូវបានបកសារអ្វីខ្លះ?

លោកអ្នកត្រូវបានបកសារថា អ្នកបានបញ្ជូនប័ណ្ណ ចេញហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីទៅរក
 ដើម្បីទៅរកដី ប័ណ្ណបញ្ជូនប្រាក់ និងបកសារផ្សេងៗទៀត។
 ក្នុងករណីនេះ ទិញដីដោយចាត់វិធីសាស្ត្រ។

ត្រូវបង្ហាញនូវអ្វីជាបឋមអ្នក!

ការធ្វើដីសម្រាប់ស្រាវជ្រាវដី

ទិញដីសម្រាប់ស្រាវជ្រាវដីដើម្បីវាស់វែងដី ឬប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ស្រាវជ្រាវដី
 ក្នុងករណីនេះ គាត់ប្រើឧបករណ៍។

ការវិនិច្ឆ័យ

អ្នកចាត់ចែងដីដោយដឹងពីចំណុចចាត់ចែង ចាប់ពីការវិនិច្ឆ័យដី
 ទាក់ទងទៅនឹងការវិនិច្ឆ័យ ក្រោយពីការកំណត់ព្រំដី។

ការកំណត់ព្រំដី

ចាប់ផ្តើមក្រោយការប្រកាសព្រំដីដោយស្រាវជ្រាវដី គ្រប់គ្រងដីសម្រាប់
 កំណត់ព្រំដីដោយការប្រកាសព្រំដីដោយស្រាវជ្រាវដី និងអ្នកដាំដុះ
 ការវាស់វែងដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ស្រាវជ្រាវដី ឬដាំដុះ។

ការប្រកាសព្រំដីដោយស្រាវជ្រាវដី

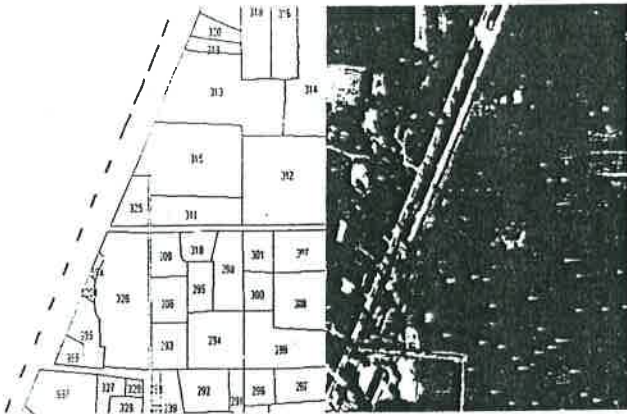
គន្លឹះនៃការប្រកាសព្រំដីដោយស្រាវជ្រាវដី ការវិនិច្ឆ័យដីដោយស្រាវជ្រាវដី
 ទាក់ទងទៅនឹងការវិនិច្ឆ័យដីដោយស្រាវជ្រាវដី ឬដាំដុះ។

ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
កម្មវិធីស៊ីវិលយោធាលើដី
LASSP

ការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យ

ប្លង់ដុំដីយោធា

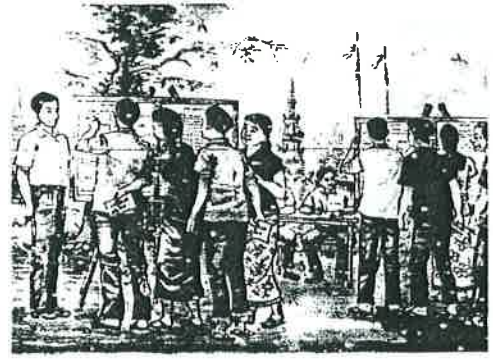
បញ្ជីឈ្មោះគ្មានដី

ប្រតិបត្តិការស្រុក
 រាជធានីភ្នំពេញ
 ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ល.រ	ឈ្មោះ	ស្រុក	សង្កាត់	ភូមិ	លេខដី	ផ្ទៃដី	ស្ថានភាព	កម្មសិទ្ធិ	កាលបរិច្ឆេទ	កម្រិត	ស្ថានភាព	កម្រិត
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

ត្រូវអ្នកចូលរួមអោយបានទ្រប់ៗគ្នា!

ការផ្តល់ព័ត៌មានប្លង់ដុំដីយោធា និងបញ្ជីឈ្មោះគ្មានដី

យើងផ្តល់ព័ត៌មានប្លង់ដុំដីយោធា ព្រោះយើងចង់ឱ្យអ្នក
 បានដឹងទូទៅ

ការផ្តល់ព័ត៌មាន៖ តើមានអ្វីខុសអ្វីទៀត?

ចំណុចណាមួយមិនត្រឹមត្រូវទេ ឬប្លង់ដុំដីយោធា ឬបញ្ជីឈ្មោះគ្មានដី
 មានខុសគ្នា ឬមានបញ្ហា ឬមានការប្តឹង

ការពន្យល់នៃគ្រឹះស្ថាន

សូមពិនិត្យគ្រឹះស្ថាននៃគ្រឹះស្ថាន ឬចំណុចណាមួយមិនត្រឹមត្រូវ
 រាល់ដំណើរ ត្រូវប្រតិបត្តិការដើម្បីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ

ការប្រាប់ដំណឹងនៃគ្រឹះស្ថាន

សូមប្រាប់ដំណឹងនៃគ្រឹះស្ថានដល់គ្រឹះស្ថានដែលបានប្តឹង
 អ្នកប្រាប់ដំណឹង ឬប្រាប់ដំណឹង ឬប្រាប់ដំណឹង
 អ្នកប្រាប់ដំណឹង និងប្រាប់ដំណឹង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ខេត្ត ក្រចេះ តាកែវ
ក្រុង ខណ្ឌ ស.ខ.ក.រ
ឃុំ សង្កាត់ ក្រសួង
១

លេខ ៥.៣៧៤
សៀវភៅបញ្ជាក់កំណើតលេខ ៥៨.២.០០៥
ឆ្នាំ ២០០៥

សំបុត្របញ្ជាក់កំណើត

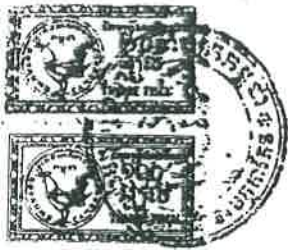
នាមត្រកូល		ហួស		ភេទ
នាមខ្លួនអ្នកកើត		ហួស		ម្តាយ
ជាអក្សរឡាតាំង	នាមត្រកូល			
	នាមខ្លួនអ្នកកើត			
សញ្ជាតិ		ខ្មែរ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ១៩៧៥ ០១ ០១		
ទីកន្លែងកំណើត ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្តក្រចេះ ប្រទេស		ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្តក្រចេះ ប្រទេស		
ឪពុក ម្តាយ	ឪពុក	ម្តាយ		
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន	ហួស ហួស	ហ៊ី កែវ		
ជាអក្សរឡាតាំង				
សញ្ជាតិ	ខ្មែរ	ខ្មែរ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត	ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ១៩៧៥ ០១ ០១	ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ១៩៧៥ ០១ ០១		
ទីកន្លែងកំណើត ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្តក្រចេះ ប្រទេស	ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្តក្រចេះ ប្រទេស	ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្តក្រចេះ ប្រទេស		

ធ្វើនៅ ក្រសួង ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ១១ ឆ្នាំ ២០០៥

បន្តិកស្រាវជ្រាវ

២២-៧៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ខេត្ត ក្រចេះ ភ្នំពេញ
ក្រសួង ខេត្ត ភ្នំពេញ
ឃុំ សង្កាត់ ភ្នំពេញ

សេចក្តីបញ្ជូនសំបុត្រកំណើត

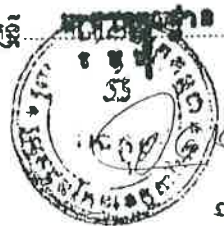
ចេញសំបុត្រកំណើតចេញពី		សៀវភៅកំណើត លេខ ០៤.២០០៤	សំបុត្រកំណើត លេខ ១៧ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ២០០៤
នាមត្រកូល		កុម	ភេទ
នាមខ្លួនទារក		កុមារី	ប្រុស
ជាអក្សរឡាតាំង	នាមត្រកូល		
	នាមខ្លួនទារក		
សញ្ជាតិ		ខ្មែរ	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៤	
ទីកន្លែងកំណើត ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស		ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស ក្រចេះ ក្រុង ភ្នំពេញ	
ឪពុក ម្តាយទារក		ឪពុក	ម្តាយ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន		កុម កុមារី	វិធីតា គុណ
ជាអក្សរឡាតាំង			
សញ្ជាតិ		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៤	ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៤
ទីកន្លែងកំណើត ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស		ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស ក្រចេះ ក្រុង ភ្នំពេញ	
ទីលំនៅពេលទារកកើត		ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស ក្រចេះ ក្រុង ភ្នំពេញ	

លេខ ១៧.១.២២.៧
យើង ជាប្រធានស្រុក
បានឃើញ និង បញ្ជាក់ថា ហត្ថលេខាខាងស្តាំនេះជាហត្ថលេខា
របស់លោក ជាមន្ត្រី
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល ពិតប្រាកដមែន ។
ធ្វើនៅ ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៤

ធ្វើនៅ ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៤

.....
.....
គីម ហេង

មន្ត្រី
.....
.....
.....

.....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០០៧

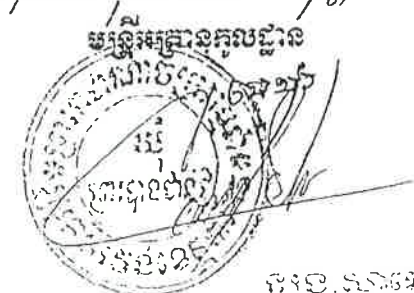
ខេត្ត ក្រចេះ ៣១/៧/០៧
 ក្រុង ខេត្ត ២៥៥៥
 ឃុំ សង្កាត់ ក្រុងក្រចេះ

លេខ ២១
 សេចក្តីសម្រេចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានលេខ ០១/២០០៧
 ថ្ងៃ ២០០៧

សំបុត្របណ្ណាល័យ

នាមត្រកូល		ក្រ
នាមខ្លួនសព		ស៊ី
ជាអក្សរឡាតាំង	នាមត្រកូល	
	នាមខ្លួនសព	
សញ្ជាតិ		ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		ថ្ងៃ ១២ ខែ ១១ ឆ្នាំ ១៩៧៧
ទីកន្លែងកំណើត		ក្រុងកំពង់ស្ពឺ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស		ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ ក្រុងកំពង់ស្ពឺ
ស្ថានភាពសព		មាន ជំងឺ
នៅលីវ មានប្តី មានប្រពន្ធ ពោះម៉ាយ មេម៉ាយ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំស្លាប់		ថ្ងៃ ១១ ខែ ១១ ឆ្នាំ ២០០៧
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនឪពុកសព	នា. ឃី	សញ្ជាតិ ខ្មែរ
ជាអក្សរឡាតាំង		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		ឆ្នាំ ១៩៧៧
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្តាយសព	លាង ឃីន	សញ្ជាតិ ខ្មែរ
ជាអក្សរឡាតាំង		ឆ្នាំ ១៩៧០
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		

ធ្វើនៅ ក្រុងកំពង់ស្ពឺ ថ្ងៃទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧

លេខ ០១/២០០៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
អគ្គនាយកដ្ឋានស្តុកស្តុកស្រូវ
លេខ : 100032182
គោត្តនាមខ្មែរ : មាស សុផន
MEAS SOTHORN
 ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត ១៣.០៤.១៩៦៨ ភេទ ប្រុស
 ក្រុមគ្រួសារលេខ ៣ ភ្នំពេញ ជិត
 ប្រ. ព្រះសីហនុ ភ្នំពេញ
 ឈប់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ៣ ឈ្មោះ ឃ. រកាក្រុង
 ប្រ. ខ្ពស់ ២៣ ឆ្នាំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
អគ្គនាយកដ្ឋានស្តុកស្តុកស្រូវ
លេខ : 100011040
គោត្តនាមខ្មែរ : ដួង តូច
DUONG TOUCH
 ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត ១៨.០៣.១៩៦៩ ភេទ ស្រី
 ក្រុមគ្រួសារលេខ ៣ ភ្នំពេញ ជិត
 ប្រ. ព្រះសីហនុ ភ្នំពេញ
 ឈប់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ៣ ឈ្មោះ ឃ. រកាក្រុង
 ប្រ. ខ្ពស់ ២៣ ឆ្នាំ

កំលាំង គិលានស្វាយស្វាយ ប្រជ្ឈយន្ត ឧ.ស.ប
មុខរប្រើស្រូវប្រមូល

ហេតុលេខ	មានសុពលភាពដល់ថ្ងៃទី	១៨.១០.២០១០
ស្ថាប័នដែល	កំណត់ថ្ងៃទី	១៨.១០.២០០០

ក្រុមគ្រួសារលេខ ៣ ភ្នំពេញ ជិត ប្រ. ព្រះសីហនុ ភ្នំពេញ
 ឈប់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ៣ ឈ្មោះ ឃ. រកាក្រុង
 ប្រ. ខ្ពស់ ២៣ ឆ្នាំ

កំលាំង គិលានស្វាយស្វាយ ប្រជ្ឈយន្ត ឧ.ស.ប
មុខរប្រើស្រូវប្រមូល

ហេតុលេខ	មានសុពលភាពដល់ថ្ងៃទី	២៦.០៨.២០១០
ស្ថាប័នដែល	កំណត់ថ្ងៃទី	២៦.០៨.២០០០

ក្រុមគ្រួសារលេខ ៣ ភ្នំពេញ ជិត ប្រ. ព្រះសីហនុ ភ្នំពេញ
 ឈប់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ៣ ឈ្មោះ ឃ. រកាក្រុង
 ប្រ. ខ្ពស់ ២៣ ឆ្នាំ

ឪពុក : មាស សុផន
 ម្តាយ : ឃី គីម ឃី

ឪពុក : ដួង តូច
 ម្តាយ : ឃី គីម ឃី

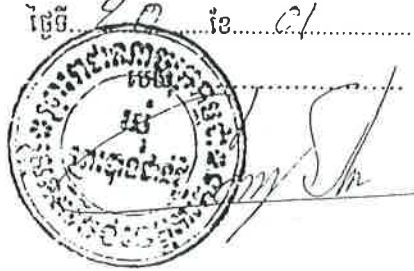
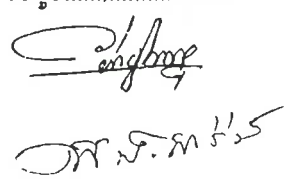
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពិធីសន្យាសក់ថ្នាំ

ខ្ញុំបាទ-ខ្ញុំនាងខ្ញុំឈ្មោះ: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី ភេទ: ប្រុស ឆ្នាំកំណើត: 1949 សញ្ជាតិ: ខ្មែរ
 ប្រពន្ធឬម្តាយ: ឌី វ៉ាន់ ឌី ឌី ភេទ: ស្រី កើតឆ្នាំ: 1952 សញ្ជាតិ: ខ្មែរ ជនជាតិ: ខ្មែរ
 ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន: ភ្នំពេញ ឃុំ: បឹងកេងកង ស្រុក: បឹងកេងកង ខេត្ត: ភ្នំពេញ
 មានសៀវភៅគ្រួសារ-ស្នាក់នៅ ចុះបញ្ជីលេខ: 1002886 ចុះថ្ងៃទី: 11 ខែ: 4 ឆ្នាំ: ២០០២
 បានប្រមូលប្រៀបគ្នាសក់ដី ឬយកឡែក ពីក្បាលដីលេខ: 479 ទំហំ: ម^២ មានព្រំប្រទល់ដូចខាងក្រោម
 ខាងជើងទល់នឹង: ដី ១១៩ ខាងត្បូងទល់នឹង: ដី ១១៩
 ខាងកើតទល់នឹង: លេខ ១០៣៧ 680 ខាងលិចទល់នឹង: លេខ ១០៣៧ 678
 ដែលស្ថិតនៅក្នុង ភូមិ: ភ្នំពេញ ឃុំ: បឹងកេងកង ស្រុក: បឹងកេងកង ខេត្ត: ភ្នំពេញ
 រក្សាទៅឈ្មោះ: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី ភេទ: ប្រុស កើតឆ្នាំ: 1967 សញ្ជាតិ: ខ្មែរ ជនជាតិ: ខ្មែរ
 ប្រពន្ធឬម្តាយ: ឌី វ៉ាន់ ឌី ឌី ភេទ: ស្រី កើតឆ្នាំ: 1969 សញ្ជាតិ: ខ្មែរ ជាប្រពន្ធ: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី
 ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន: ភ្នំពេញ ឃុំ: បឹងកេងកង ស្រុក: បឹងកេងកង ខេត្ត: ភ្នំពេញ
 មានសៀវភៅគ្រួសារ-ស្នាក់នៅ ចុះបញ្ជីលេខ: ចុះថ្ងៃទី: ខែ: ឆ្នាំ: ២០០០
 ដើម្បីកាន់កាប់បន្តចាប់ពី ថ្ងៃទី: ខែ: ឆ្នាំ: ២០០៤ នេះតទៅ

យើងទាំងពីរភាគីបានឯកភាព (លក់-ទិញ) ក្នុងពិធីសន្យាសក់ដីប្រមូលប្រៀបគ្នាសក់ដីនេះ...
 មើលថ្ងៃក្រោយមានជនណាមកប្តឹងទាមទារ ឬតវ៉ាពីដីខាងលើនេះ យើងខ្ញុំខាងភាគីអ្នកលក់ សូមទទួលខុសត្រូវចំពោះបុគ្គល
 ក្រែងបិនប្រាកដយើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាសូមផ្តិតបេដៃស្តាំទុកជាដំណាំ ។

ស្នាមមេដៃភាគីលក់: លេខ: 1603
 ស្នាមមេដៃភាគីទិញ:
 បានឃើញ និងដឹងព្រ: ថ្ងៃទី: ខែ: ឆ្នាំ: ២០០៤

បានឃើញ និងបញ្ជាក់ថា ហត្ថលេខាខាងស្តាំនេះពិតជារបស់
 លោក: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី មេភូមិ: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី ប្រាកដមែន
 ថ្ងៃទី: 20 ខែ: 01 ឆ្នាំ: ២០០៥

 លេខ: ១១១១១១
 បានឃើញ និងដឹងព្រ: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី
 មេភូមិ: លី វ៉ាន់ ឌី ឌី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតឆ្លើយតបស្តីពីការប្រកាស

ខ្ញុំបាទ / ខ្ញុំចាត់ចែង... ២៥៥៧... កើតឡើង ១៩៧០... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ... ជនជាតិ... ខ្មែរ...
 ឈ្មោះ... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ... ជនជាតិ... ខ្មែរ... ។
 បច្ចុប្បន្ននៅក្នុង... ៤៧... ឈ្មោះ... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ... ជនជាតិ... ខ្មែរ... ។
 សៀវភៅគ្រួសារ ឬ សៀវភៅស្នាក់នៅលេខ : ៧៦៥ ០០២២... ចុះថ្ងៃ... ២៤... ខែ... ០៥... ឆ្នាំ... ១៩៩១...
 បានប្របញ្ជូនឲ្យធ្វើការណាមួយ... ២៥៥៧... កើតឡើង ១៩៧២... មានបំណងប្រកាស... បំណងប្រកាស
 ខាងលើនេះ... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... ខាងច្បាប់លើស... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... ។
 ខាងកើតលើស... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... ខាងលើស... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... ។
 ដែលស្ថិតនៅក្នុង... ៤៧... ឈ្មោះ... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ... ជនជាតិ... ខ្មែរ... ។ ពេលទៅ
 ឈ្មោះ... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... កើតឡើង ១៩៧២... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ... ជនជាតិ... ខ្មែរ... ។
 កេរ្តិ៍... កើតឡើង... សញ្ជាតិ... ជនជាតិ... ជាប្រពន្ធនៃ... ។
 បច្ចុប្បន្ននៅក្នុង... ៤៧... ឈ្មោះ... ខុន គី... កើតឡើង ១៩៧២... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ... ជនជាតិ... ខ្មែរ... ។
 សៀវភៅគ្រួសារលេខ... ឬ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ ៤០០៤២៨១៤... ចុះថ្ងៃ... ០៤... ខែ... ០៤... ឆ្នាំ... ២០០៩
 ដើម្បីកាត់កាត់បន្ថយ... ០៦... ខែ... ០១... ឆ្នាំ... ២០០៥... ។

យើងខ្ញុំប្រកាសថា... ២៥៥៧... រាល់ការពិចារណាស្តីពីការប្រកាស... មើលទៅក្នុងសៀវភៅគ្រួសារ
 ឬ ក្នុងសៀវភៅស្នាក់នៅ... ។

ដើម្បីបញ្ជាក់ការពិចារណាស្តីពីការប្រកាស... ។
 សាក្សីដំបូង

ថ្ងៃទី... ០៦... ខែ... ០៤... ឆ្នាំ... ២០០៥

ទី១ ទី២ អ្នកទទួលបានការណាមួយ អ្នកប្រកាស

លេខ... ១៩៩១...
 បានឃើញ និងបញ្ជាក់ថា ហត្ថលេខា ខាងលើនេះពិតជារបស់
 លោក... ៧៦៥ ០០២២... កើតឡើង ១៩៧២... ។

 ថ្ងៃទី... ០៦... ខែ... ០៤... ឆ្នាំ... ២០០៥
 ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

បានឃើញ និងបញ្ជាក់ថា
 ថ្ងៃទី... ០៦... ខែ... ០៤... ឆ្នាំ... ២០០៥
 អ្នកប្រកាស

 ០១២ - ០៥៧

កិច្ចសន្យាបែកមតិកសាមការព្រមព្រៀង

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាដូចបានរាយឈ្មោះខាងក្រោម:

១-ឈ្មោះ: គឹម ណារី ភេទ: ស្រី អាយុ: ៣៩ ឆ្នាំ ៥-ឈ្មោះ: ភេទ: អាយុ: ឆ្នាំ
 ២-ឈ្មោះ: គឹម វណ្ណា ភេទ: ស្រី អាយុ: ៣៣ ឆ្នាំ ៦-ឈ្មោះ: ភេទ: អាយុ: ឆ្នាំ
 ៣-ឈ្មោះ: ភេទ: អាយុ: ឆ្នាំ ៧-ឈ្មោះ: ភេទ: អាយុ: ឆ្នាំ
 ៤-ឈ្មោះ: ភេទ: អាយុ: ឆ្នាំ ៨-ឈ្មោះ: ភេទ: អាយុ: ឆ្នាំ

ជាទាយាទនៃខ្លួន: គឹម ណារី និងខ្លួន: កើតនៅឆ្នាំ ១៩៩៦ និងឆ្នាំ ស្លាប់នៅថ្ងៃទី ៣១
 / ខែ ១០ / ឆ្នាំ ២០០៣ / នៅឃុំ/សង្កាត់: ស្រះចក្រ និងឃុំ/សង្កាត់:

ដូចមានសំបុត្រមរណៈភាពលេខ: និង ចុះថ្ងៃទី ១ / ខែ / ឆ្នាំ ត្រូវជា: ស្រី នៃយើងទាំងអស់គ្នា ។

ដែលអនិច្ចកម្មតម្រូវឱ្យបំបែក ហើយបានបន្ទូលទុកដី: ស្រះចក្រ ចំនួន ០.១ ក្បាលដី គឺមានលេខ: ១៣២៧, ១៣២៨
 ស្ថិតនៅក្នុងភូមិ: គឹម ណារី ឃុំ ស្រះចក្រ ស្រុក ស្រះចក្រ ខេត្ត ស្រះចក្រ (សំរាប់ទាយាទ) ។

សូមប្រកាសព្រមព្រៀងប្រគល់ និង ទទួលតាមចំណែកដូចខាងក្រោម :

- ១-ក្បាលដីលេខ: ១៣២៧ ទំហំ: ម^២ បានទៅឈ្មោះ: គឹម ណារី បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ: គឹម ណារី ឃុំ ស្រះចក្រ
- ២-ក្បាលដីលេខ: ១៣២៨ ទំហំ: ម^២ បានទៅឈ្មោះ: គឹម វណ្ណា បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ: គឹម ណារី ឃុំ ស្រះចក្រ
- ៣-ក្បាលដីលេខ: ទំហំ: ម^២ បានទៅឈ្មោះ: បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ: ឃុំ:
- ៤-ក្បាលដីលេខ: ទំហំ: ម^២ បានទៅឈ្មោះ: បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ: ឃុំ:
- ៥-ក្បាលដីលេខ: ទំហំ: ម^២ បានទៅឈ្មោះ: បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ: ឃុំ:
- ៦-ក្បាលដីលេខ: ទំហំ: ម^២ បានទៅឈ្មោះ: បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ: ឃុំ:

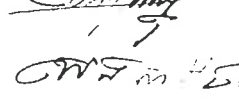
ដោយហេតុថា តាមចំណែកខាងលើនេះធ្វើឡើងតាមឆន្ទៈព្រមព្រៀងយ៉ាងពិតប្រាកដដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំទេ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាសូមប្រតិបត្តិ
 ដោយគ្មានកិច្ចកែអ្វីឡើយ ព្រមទាំងចេញខ្លួនទទួលខុសត្រូវរាល់ការប្តឹងទាមទារ ឬតវិដែលពាក់ព័ន្ធ នូវក្បាលដីខាងលើចំពោះមុខច្បាប់ ។

ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការពិតយើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាសូមដិតស្នាមមេដៃស្តាំទុកជាចំណាំ ។

ស្នាមមេដៃ: ទាយាទ: សាក្សីទី១: សាក្សីទី២:

ឈ្មោះ: គឹម ណារី គឹម វណ្ណា
 លេខ: ១៩៩៩.....

បានឃើញ និងបញ្ជាក់ថា ហត្ថលេខា ខាងលើនេះពិតជារបស់
 លោក: គឹម ណារី មេភូមិ គឹម ណារី ប្រាកដមែន ។
 ធ្វើនៅ: ស្រះចក្រ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ១០ ឆ្នាំ ២០០៥

បានឃើញ និងដឹងព្រមព្រៀង
 ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ១០ ឆ្នាំ ២០០៥
 មេភូមិ: គឹម ណារី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតជ្រើសតាំងអគ្គនាយក

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាបូកចានរាយឈ្មោះខាងក្រោម

- ១-ឈ្មោះ: ស៊ី វិល្លឺន ភេទ: ស្រី អាយុ: 36 ឆ្នាំ
- ២- ឈ្មោះ: ស៊ី វិល្លឺន ឃី ភេទ: ស្រី អាយុ: 51 ឆ្នាំ
- ៣- ឈ្មោះ: យល់ ឡាយ ភេទ: ស្រី អាយុ: 51 ឆ្នាំ
- ៤- ឈ្មោះ: ស្រី ឃី ភេទ: ស្រី អាយុ: 33 ឆ្នាំ
- ៥- ឈ្មោះ: ស្រី ឡាយ ភេទ: ស្រី អាយុ: 33 ឆ្នាំ
- ៦- ឈ្មោះ: យល់ ឡាយ ភេទ: ស្រី អាយុ: 61 ឆ្នាំ

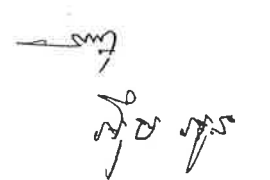
ជាក្រុមញាតិលោក..... និង នាង..... កើតឆ្នាំ..... រស់នៅក្នុងភូមិ.....
 ឃុំ..... ស្រុក..... ខេត្ត..... ។ គាត់ទាំង..... នាក់ មានអាយុច្រើនណាស់ ហើយ
 មានដីចំនួន..... កន្លែង ដែលមានលេខ..... សំរាប់ទុកចែកអោយទៅ.....

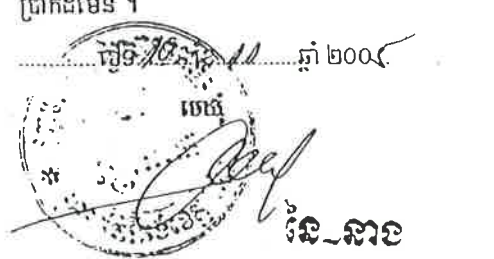
- ១-ឈ្មោះ: គណៈលោកស៊ី ភេទ: ស្រី កើតឆ្នាំ: 1991
- ២- ឈ្មោះ: គណៈលោកស៊ី ភេទ: ស្រី កើតឆ្នាំ: 1993
- ៣- ឈ្មោះ:..... ភេទ:..... កើតឆ្នាំ:.....
- ៤- ឈ្មោះ:..... ភេទ:..... កើតឆ្នាំ:.....
- ៥- ឈ្មោះ:..... ភេទ:..... កើតឆ្នាំ:.....
- ៦- ឈ្មោះ:..... ភេទ:..... កើតឆ្នាំ:.....

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាបូកចានរាយនាមខាងលើ ដែលបានព្រមព្រៀងឯកភាពគ្នាជ្រើសតាំងតំណាងម្នាក់គឺឈ្មោះ: ស៊ី វិល្លឺន នៅចំពោះមុខដួង
 អំណាចមូលដ្ឋានដើម្បីគ្រប់គ្រងរក្សានិរន្តរ៍នៃទុកជាមូលនិធិនៃទ្រព្យអភិរក្សមួយអន្លើសិន ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែ 11 ឆ្នាំ ២០០៥ នេះតទៅ ។
 ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការពិត យើងទាំងអស់គ្នាសូមមេដៃស្នាមមេដៃស្នាមមេដៃជាចំណាំ ។

ស្នាមមេដៃ

 លេខ: 15/11

បានឃើញនិងដឹងព្រម
10 ខែ 11 ឆ្នាំ ២០០៥
 ចេត្តិ

បានឃើញនិងបញ្ជាក់ថាហត្ថលេខាខាងស្តាំនេះ
 ពិតជារបស់លោក ស៊ី វិល្លឺន មេភូមិ ឃុំ
 ប្រាកដមែន ។

 ថ្ងៃទី 10 ខែ 11 ឆ្នាំ ២០០៥
 លេខ: 15/11
 លេខ: 15/11
 លេខ: 15/11

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ខេត្ត... កោះកុង
ស្រុក... ទឹកស្រះ
ឃុំ... ឃុំព្រៃក្រវាត់
លេខ... ៤៣/២០០៥

លិខិតបញ្ជាក់

យើង... វ.ស. ភាស... មេឃុំ... ឃុំព្រៃក្រវាត់

សូមបញ្ជាក់ថា:

ឈ្មោះ... ភីន... ភេទ... ប្រុស... ឆ្នាំកំណើត... 1979... សញ្ជាតិ... ខ្មែរ
ទីកន្លែងកំណើត ភូមិ... ឃុំ... ឃុំព្រៃក្រវាត់... ស្រុក... ទឹកស្រះ... ខេត្ត... កោះកុង
ឪពុកឈ្មោះ... ហ៊ុន... ភរិយា... អាយុ... ៤៩... ឆ្នាំ ជាតិ... មុខរបរ... ខ្មែរ
ម្តាយឈ្មោះ... សុភា... ភរិយា... អាយុ... ៧១... ឆ្នាំ ជាតិ... ខ្មែរ... មុខរបរ... កសិករ
ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ... ឃុំ... ឃុំព្រៃក្រវាត់... ស្រុក... ទឹកស្រះ... ខេត្ត... កោះកុង
បច្ចុប្បន្នពិតជា នៅលីវ ពិតប្រាកដមែន ។

យើងចេញលិខិតបញ្ជាក់ នេះដើម្បីអោយសម្តីខ្លួនប្រើប្រាស់ក្នុងករណីដែលអាចប្រើបាន ។

ថ្ងៃ... ថ្ងៃទី ១១ ខែ ១១ ឆ្នាំ ២០០៥

វ.ស. ភាស

គុណការខេត្តតាកែវ

សាលក្រមលេខ ២៨ គ

ចុះថ្ងៃទី ២២-៩-២០០៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សំរាប់សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី

តាមសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ ២៨ គ ចុះថ្ងៃទី ២២-៩-២០០៥

គុណការខេត្តតាកែវ ដែលបានបើកសវនាការជាសាធារណៈជំនុំជំរះ រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីលេខ ១២២

ចុះថ្ងៃទី ១២-៩-២០០៥ ដែលមានកម្មវត្ថុ : ប្តឹងសុំបដិសេធឈប់ទទួលស្គាល់កូនប្រសារ ។

រវាងដើមចោទឈ្មោះ **ខុន ហាយ** ភេទ ស្រី អាយុ ៦៥ ឆ្នាំ ជាតិ ខ្មែរ របររកស៊ី ធ្វើស្រែ ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ ភូមិ ទទឹង ឃុំភ្នំដិន ស្រុក គិរីវង់ ខេត្តតាកែវ ឪពុកឈ្មោះ **ខុន សឹម** "ស" ម្តាយ ឈ្មោះ **ស្រី ខេង** "ស" ប្តីឈ្មោះ **គង់ គឹមខេង** "រស់" មានកូន ០៧ នាក់ ។

និងចុងចម្លើយឈ្មោះ **យ៉ាត នីន** ភេទ ស្រី អាយុ ២១ ឆ្នាំ ជាតិ ខ្មែរ របររកស៊ី ធ្វើស្រែ ទីលំនៅសព្វ ថ្ងៃនៅភូមិ ទទឹង ឃុំ ភ្នំដិន ស្រុកគិរីវង់ ខេត្តតាកែវ ឪពុកឈ្មោះ **យ៉ាត យ៉ុង** "រស់" ម្តាយឈ្មោះ **ឱន នាង** "រស់" ប្តីឈ្មោះ **ខេង ឧត** "រស់" មានកូន ០១ នាក់ ។

វិនិច្ឆ័យសេចក្តី របស់គុណការខេត្តតាកែវ

១-ទទួលពាក្យបណ្តឹងរបស់ដើមចោទឈ្មោះ **ខុន ហាយ** ចុះថ្ងៃទី ៣០-៧-២០០៥ ទុកជាត្រឹមត្រូវតាម ច្បាប់ និង គតិច្បាប់ ។

២-ទទួលស្គាល់ការសុំបដិសេធឈប់ទទួលស្គាល់កូនប្រសារឈ្មោះ **យ៉ាត នីន** ចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។ កូនក្រពើ មិនត្រូវបានទទួលមរតក អំពីឪពុក-ម្តាយក្មេក បានឡើយ តាមសមធម៌ ។

៣-ចំពោះបញ្ហាចៅឈ្មោះ **តេច ពិទិ** ភេទ ប្រុស អាយុ ៥ ឆ្នាំ ទុកសិទ្ធិអោយដីដូន-ដីតា និងចៅប្រុស ពេលកម្លាំងរូបនេះ មានអាយុពេញនីតិភាព ដោះស្រាយជាក្រោយ ។

៤-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីចំនួន ៧០០០ ។ ដើមចោទបានបង្វែរហើយ ត្រូវបង្វែរ ។

សាលក្រមនេះ ជំនុំជំរះ និងប្រកាសជាសាធារណៈចំពោះមុខដើមចោទ និងចុងចម្លើយ ទុកសិទ្ធិប្តឹង ឧទ្ធរណ៍ ក្នុងកំណត់ច្បាប់ ។

តាកែវ, ថ្ងៃទី ២២ ខែ ០៩ ឆ្នាំ ២០០៥

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ
ហត្ថលេខា និង ត្រា : **អ៊ុក ធីម**

ចៅក្រមជំនុំជំរះ
ហត្ថលេខា និង ត្រា : **សុខ នាង**

សេចក្តីនេះ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកអ្នកទទួលបន្ទុកអនុវត្តសាលក្រម អោយអនុវត្តសាលក្រមនេះអោយបានសំរេច និងអោយអាជ្ញាធរគ្រប់តំណែងគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ សហការអនុវត្ត សាលក្រម នេះ បើមាន សំណូមពរត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ ។

សំរាប់ចេញត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ។
តាកែវ, ថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៥

បានឃើញ
ចៅក្រមជំនុំជំរះ

ក្រឡាបញ្ជី

ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು
 ದೇವತೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು
 ಶುಭವು 03 . 12 . 1994

ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್

ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್

ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್
 ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್ ಸಿಬಿಆರ್

ឈ្មោះអ្នកកាន់កាប់ដី ស្រី ហ៊ុន សែន

ភេទ ប្រុស អាយុ ៥៨ សញ្ជាតិ ខ្មែរ

ទីលំនៅចុះប្បទន្ធ ភូមិសាងសង់ ឃុំបឹងកក់ ស្រុកស្រែចម្រុះ

ស្រុកស្រែចម្រុះ ខេត្តស្រះចក

ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ ៥

ទំកន្សំដី ភូមិ សាងសង់ ឃុំ បឹងកក់

ស្រុក ស្រែចម្រុះ ខេត្ត ស្រះចក

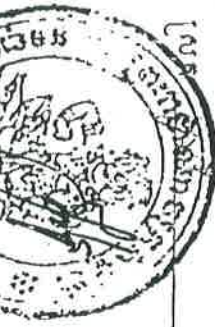
ប្រភេទដី (1) ដីស្រែ

ទំហំដី (2) ០០ ០៧ ០៥ ៧ ២០

ម៉ែត្រការ៉េ ថ្ងៃទី ១២ ខែ ១១ ឆ្នាំ ១៩៧៧

ចានឃើញ ប្រធានការិយាល័យស្ថិតិកម្ពុជា

ប្រធានគណៈកម្មាធិការប្រជាជន

កន្លសប្តង់ដី (3)

ស្រុកស្រែចម្រុះ ខេត្តស្រះចក

ស្រុកស្រែចម្រុះ ខេត្តស្រះចក

ស្រុកស្រែចម្រុះ ខេត្តស្រះចក

ស្រុកស្រែចម្រុះ ខេត្តស្រះចក

មាត្រដ្ឋាន : _____

(1) ផលដល់នរណាបាន ឬផ្តល់ស្រែ ឬផ្តល់ការ

(2) គិតដោយប្រក្រតី ឬ ហិកតា

(3) មាត្រដ្ឋាន 1/5000-1/100 អាស្រ័យទំហំដី ធំ ឬ តូច និងបញ្ជាក់

ឈ្មោះអ្នកកាន់កាប់ដី ស្រី ហ៊ុន សែន

ក្រសួងស្ថិតិ

លេខ ៥៧៧

ឈ្មោះដី ឈ្មោះភូមិ សង្កាត់.....

ព្រំប្រទល់ :

ខាងជើង ស.រ. ភូ.យ.រ.
ខាងត្បូង ផ្លូវជាតិលេខ ៧
ខាងកើត ផ្លូវជាតិលេខ ៧
ខាងលិច ផ្លូវជាតិលេខ ៧

ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ១០ ឆ្នាំ ១៩៩៧

ប្រធានការិយាល័យភូមិបាល

អ៊ុំ ម. ស. ខ. ខ.

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សន្យាសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ

លេខ : គ.ក. ០០១.៥៨៧

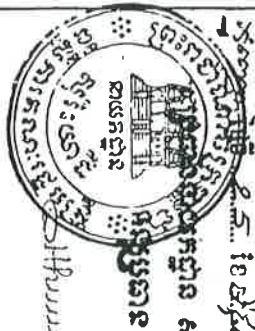
ឃុំ - សង្កាត់ ភ្នំពេញ

ស្រុក - ខ័ណ្ឌ ភ្នំពេញ

ខេត្ត - ក្រុង ភ្នំពេញ

ប្រកាស

បើលោកអ្នកបានទទួលប័ណ្ណសំគាល់
សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុនេះ ដោយបានបំពេញ
កិច្ចការសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុទៅ
ស្រុកសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ
ហើយបានទទួលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិ
កាន់កាប់អចលនវត្ថុហើយ ដូចនេះ
លោកអ្នកមិនមែនជាអ្នកកាន់កាប់
អចលនវត្ថុនោះទេ គឺជាអ្នកដែលបាន
ទទួលបានសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ

ស្រីយោដី ២
ថ្ងៃទី ១៥ ខែ ១០ ឆ្នាំ ១៩៩៧

លីម ហោ

លេខ : H.0017

អគ្គិសនីសញ្ញា ២១

កំណត់ត្រា	អង្គការ			ឈ្មោះ	ស្ថានភាព	ស្ថានភាព	ស្ថានភាព	ស្ថានភាព	ស្ថានភាព
	ទំហំ	អ	ស						
០១	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦៨	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០២	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៣	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៤	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៥	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៦	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៧	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៨	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
០៩	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី
១០	៤៣	៧៧	ស្ថិតនៅ ភូមិ ១៤៧ ភូមិ ស្រែចម្រើន ស្រុក ប្រាសាទ ខេត្ត កំពង់ចាម	ស្រី	១៩៦០	ស្រី	ស្រី	ស្រី	ស្រី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិញ្ញាបនបត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ

លេខ : 21040204-1400

ខេត្ត ក្រុង : តាកែវ

ស្រុក ខណ្ឌ : គីរវង់

ឃុំ សង្កាត់ : ព្រះបាទជាន់ជុំ

ភូមិ : ក្រើយទន្លាប់

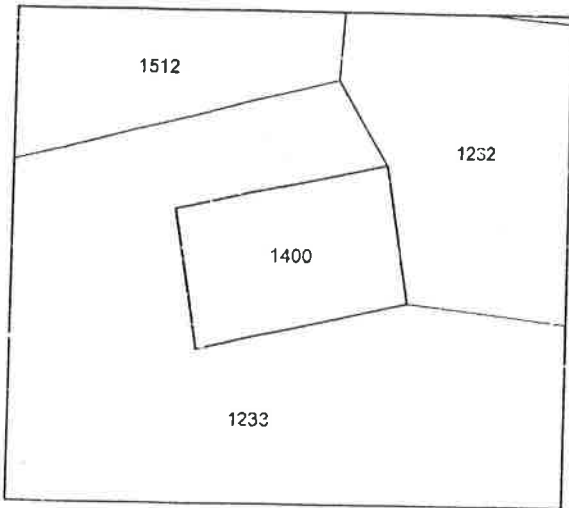
សន្លឹកជ័រទីលេខ : 5930-II 65

លេខក្បាលដី : 1400

ទំហំ : 167 ម^២

ប្រភេទដី :

លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ដី : ឯកជន

មាត្រដ្ឋាន 1/500

ធ្វើនៅតាកែវ, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៥

គប. ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ប្រធានទទួលបន្ទុកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានសំណង់ និងសុរិយាដី

Handwritten signature
លោក ស៊ុន សិរីតិ

ប្រកាស : បើលោកអ្នកបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុនេះ ដោយបានចំណែកជាភ្នាក់ងារ ទទួលបញ្ចាំ ឬប្តីប្រពន្ធក្នុងគ្រួសារ ឬជួលរយៈពេលវែង ចូរលោកអ្នកកុំភ្លេចទំនាស់ដីទៅធ្វើលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅចំពោះមុខមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះឬច្រើនឈ្មោះនៅក្នុងលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬប្តីប្រពន្ធនៃម្ចាស់ដី និងភូមិបាលស្រុកដែលដីធ្លីលោកអ្នកស្ថិតនៅ ព្រោះបើកាលណាមានបំពេញកិច្ចទាំងនេះទេ អចលនវត្ថុនោះនឹងទុកជាធានាប្រាក់លោកអ្នកក៏មិនកើត ឬទុកជាកម្មសិទ្ធិរបស់លោកអ្នកក៏ពុំបាន ។

Nº 0130858

ឈ្មោះកម្មសិទ្ធិករ:

ជា សុខានន
និង

នាម អ៊ឹង សុវណ្ណិនី
(ប្តីប្រពន្ធ)

១៩១៦

ភូមិព្រើយឧទ្ធរាល់ ឃុំព្រះបាទជាន់ដុំ ស្រុកត្រីវង់ ខេត្តកែវ

ផ្ទះ លោម ខាត់

ម៉ែ: ផេន សួង

១៩១៧

ភូមិព្រើយឧទ្ធរាល់ ឃុំព្រះបាទជាន់ដុំ ស្រុកត្រីវង់ ខេត្តកែវ

ផ្ទះ អ៊ឹង សុខន

ម៉ែ: ព្រៃ សុខុម

អនុក្រឹត្យលើកស្ទួយសម្រាប់ប្រើប្រាស់

ការផ្លាស់ប្តូរ

21040204-1400

ទាមទារក្របួល និង ទាមខ្លួន ប្រភេទទ្រព្យ	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និង ទីតាំងដាក់ឈ្មោះ	សារវត្សរ៍	លេខចាត់តម្កល់ ដោយសម្របសម្រួល ស្ថិតិសម្បទាន ឬ សាលាប្រតិបត្តិការ	បទពលី អចលនវត្ថុ	លេខប្រតិបត្តិការ
	១	២	៣	៤	៥
(ទ្រព្យប្រើប្រាស់)	មើលព័ត៌មាននៅខាងលើ		អំណោយពីខ្លួន		៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិញ្ញាបនបត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ

លេខ : 08101301-2242

ខេត្ត ក្រុង : កណ្តាល

សន្លឹកជំនឿលេខ : 5931-1 124

ស្រុក ខណ្ឌ : ស្អាង

លេខក្រាលដី : 2242

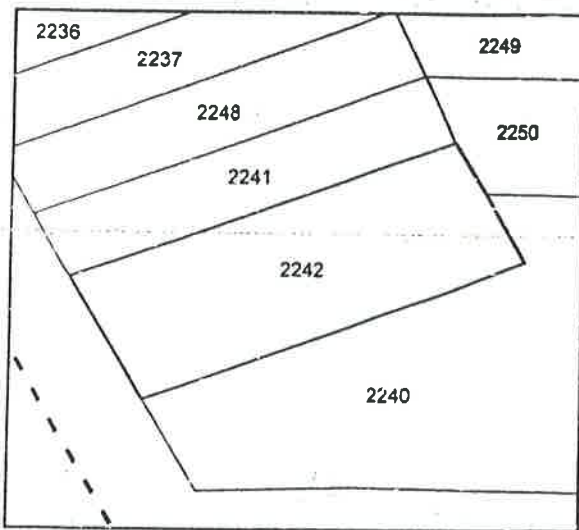
ឃុំ សង្កាត់ : ស្វាយរលំ

ទំហំ : 4556 ម^២

ភូមិ : លេ១១

ប្រភេទដី :

លក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់ដី : ឯកជន

មាត្រដ្ឋាន 1/2000

ធ្វើនៅកណ្តាល, ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ២០...

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព្រៃឈើ និងសំនេង
ប្រធានមន្ទីរព្រៃឈើ និងសំនេង

ប្រកាស: បើលោកអ្នកបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រសំគាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុនេះ ដោយបានចំណែកទារក្សី ទទួលទិញ-ដូរភ្នំ ទទួលបញ្ចាំ ឬហ៊ុំហ៊ុំតែក្តី ឬជួយរយៈពេលដែល
ចូរលោកអ្នកកុំភ្លេចនាំម្ចាស់ដីទៅធ្វើបើកជាតារាយណ៍ក្នុងការរក្សា នៅចំពោះមុខមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីផ្លាស់ឈ្មោះ ឬធ្វើលេខខាងក្រៅក្រៅយោងប្រែប្រួលនៃដីស្រែកម្ម
សំណង់ និងកម្មវិធីស្រុកដែលដីធ្លីលោកអ្នកស្ថិតនៅ ព្រោះបើកាលណាមិនបានបំពេញកិច្ចខ្លាំងនេះទេ អំពើនេះនឹងទុកជាធានាប្រាក់លោកអ្នកក៏មិនកើត ឬខូចទុកឈ្មោះ
របស់លោកអ្នកក៏មិនបាន។

ឈ្មោះកម្មសិទ្ធិករ:

ព័ន វិណា និង

នាង ហួត ពេជ្រកញ្ជាត្រ

(ភ្នំប្រព្នេន)

១៩៧៨

ភូមិចាន់មូង ឃុំស្រឡប់ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម

ផ្ទះ ៧៧ ឃុំខ្នង

ម៉ែ: យីម ធីតពន

១៩៨៥

ខណ្ឌមិត្តភាព ក្រុងព្រះសីហនុ

ផ្ទះ ហួត ទុនភីស៊ី

ម៉ែ: យីវ សម្លា

សម្រាប់ប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការ

ការផ្លាស់ប្តូរ

08101301-2242

នាមប្រកួល និង នាមខ្លួន

ប្រពេទ្យពេជ្រ

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និង ទីកន្លែងកំណើត

សារវតារ

១

២

៣

លេខចរិក ដោយសង្ខេបនៃ លិខិតសញ្ជា ឬ សាលក្រមតុលាការ

៤

ទីក្រុង

បន្ទុកលើ អចលនវត្ថុ

៥

សេចក្តីផ្សេងៗ

៦

(ប្រព្រឹត្តិប្រពន្ធ)

មើលព័ត៌មាននៅខាងលើ